

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Smid_Zdenek-Proc_bychom_se_netesili.pdb

PDB Name: aaa
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Koncem prázdnin usedl jsem na balvan u samé řeky. Slunce zlátló. Dávno zmlkly letní skřeky kormidelníků, pištění háků a třesk lodních přídílů. Proud pomlaskával v opuštěných březích, chrochtal v kopřivách. Třeba tam šmejdil vodník. Mnul si kachní ruce a těšil se na noc: padne mlha, z tůní se znova vyškrabají víly. Tmou zadrnčí dávno rozmáčené kytary, zapraskají dávno zhaslé ohně. Zahlolí písňe plavců, co měli smůlu. Pracovitá rusalka přiloží na oheň dávno zpráchnivělé dříví. Tak jsem si snil. Hodil jsem na hladinu placák a div jsem nepřizabil Ofě-lii.

Blížila se žlutou travou při samém břehu, s pružným tělem úhoře, s očima zelenýma jako zátoka plná žraloků. Jdeš pozdě, povídám. Tu loď jsem prodal. Měla nejhezčí jméno na světě. Schválně si je poslechni, Undatra. Měls zavolat, řekla. Nevíš jak?

Vím, nadechla se. Volá se takhle: haló, haló! Z rákosí vyrazilo hejno kachen, hejhaly hrůzou jak háčkové v retardační šlajsně a třikrát nás obletěly, kájejice přitom do řeky. V přírodě se neřve, řekl jsem Ofělii. Namítla, že volat jsem mohl i potichu.

Optal jsem se, jestli někdy zkusila volat potichu na všechny strany. Voláme-li totiž potichu na stranu jedinou, je pravděpodobnost jedna ku třem stům šedesáti stupňům, že se nedovoláme, nevíme-li, na které straně kruhu se ten, koho voláme, právě nachází.

Odvětila, že jí připomínám jednoho vodáka, který se při plavbě Sázavou střetl s probouraným jezem. Aby nezabil svou dívenku, rozhodl se sjet tu hrůzu sám, jeho dívka Ze jez obejde a počká dole. U jezu však bylo trní, a tak ona šla oklikou. Oklika však vedla přes vesnici, a tak ona se rozhodla, že koupí milému pivo. Pivo však neměli, a tak ona skočila do autobusu, co ji měl dovézt k blízké hospodě. Byl to však jiný autobus, a tak ji tam nedovezl. Dívka si nezoufala, v okresním městě koupila milému šest jedenáctek a pak stopovala auta, která mířila zpátky. Ze však byla půvabná, zastavil ji urostlý zvrhlík, odvezl dívku do lesa a tam jí chtěl vzít to nejcennější, co měla. Protože v tom okrese totiž právě vyhořel pivovar. Dívka zvrhlíka utloukla šesti jedenáctkami, sedla za volant a chvátala k milému. Ale chytili ji myslivci, že jezdí po pasekách nedovolenou rychlostí, vypili jí všechno pivo, zabavili auto a poslali ji plačící pod rozbouraný jez. A první, co dívence její chlapec řekl, bylo: prosimtě, kde ses flákala?

Přestože jde o příběh více než prostičký, odpověděl jsem, uniklo mi z něj to hlavní: co mám já s tím primitivem společného? Obrátil jsem se k Ofělii, aby mi to vysvětlila. Zavál teskný vítr, proud jejích vlasů mi pohladil tvář. Proč jsi prodal loď zvanou Undatra? optala se. Takové lodi se neprodávají. Takové lodi se buď a) rozpadají věkem, b) rozbíjejí na dvanáct tisíc třísek, c) jdou navždy ke dnu. V případech a), b) i c) rozumí se vždy se svým kormidel-níkem.

Povím ti, proč jsem prodal Undatru, řekl jsem. Budu vyprávět tu nejveselejší a zároveň nejsmutnější story, jakou tahle řeka zná, odstrašující příběh společenství, které samo sebe zpupně nazvalo Private Club Whisky. Ale Ofělie se nezasmála.

Ani ahoj neřekla. Zase mi zmizela bez hlesu, jako vodní panna, jako pára nad řekou. Jako vždycky. Štíhlá kočka Ofělie, která přicházívá nejčastěji v hluboké noci nebo když zlátné slunce. Svěží jak dubnová kopřiva, jediná a nebezpečná všem, kdo podléhají času, fyzice, psychice a jiným obludnostem bytí. Povídám si s ní a ona vkusně mlčí. Mhouří zelené oči.

PÍSEŇ SMOLAŘSKÝCH PLAVCŮ (zpívá se na melodii The Bānaná Boat Song)

Tlejou
pod peřejí
smolařský plavci a ke dnu zvou.
Tlejou,
když po ránu na prámu pára si hrává,
že z páry hnát mává,
se zdává
a plavci pějí
(černoškobanánový rytmus, BUM!)
zní jejich vábení nad vodou
zní jejich vábení nad vodou
PŘEJ
nemaj tě rádi, nezná tě máma,
volají plavci, co ke dnu zvou,
TAK

proudem se dej a pojed' s náma,
zní jejich vábení nad vodou,
HEJ,
bud' řeky syn, dyť proud je prima,
volají plavci, co ke dnu zvou,
TAM
přejde tě splín a přejde rýma,
zní jejich vábení nad vodou
HEJBAT PÁDLEM, TO JE DŽOB, volají plavci, co ke dnu zvou, SPLET TEN DŽOB, HNED MÁŠ MOKREJ HROB, zní
jejich vábení nad vodou
Tlejou
do věčnosti
smolařský plavci, co ke dnu zvou,
tlejou
a studenou nocí song
zběsilej chřestí, toť
zní trosky kostí, co
s pravděpodobností
pstruhy hostí
CHACHÁ! BREKEKEKE!
(černoškobanánový rytmus)
zní jejich vábení nad vodou
zní jejich vábení nad vodou
PŘEJ
čeká nás kraj za šlajsnou bez vracáku
volají plavci, co ke dnu zvou,
TAM
plavců je ráj u věčných táboráků
zní jejich vábení nad vodou
Orinoko, Mississippi, Bezdrev, Ohře, volají plavci, co ke dnu zvou, po nehodě v každý vodě spí se dobře, zní jejich
vábení nad vodou,
HEJBAT PÁDLEM, TO JE DŽOB, volají plavci, co ke dnu zvou, SPLET TEN DŽOB, HNED MÁŠ MOKREJ HROB, zní
jejich vábení nad vodou
Ahoj,
nechtě je spát,
smolařský plavce, co ke dnu zvou,
ahoj,
a přes tůň, kde leží, dál po vodě běží
stín lodí, stín mužů,
kteří věří,
že věčná je síla, že jedna je milá, že nepádí mládí, že na smrt se neumírá
(černoškobanánový rytmus, BUM!) zní jejich vábení nad vodou zní jejich vábení nad vodou zní jejich vábení nad
vodou
Vyprávění první
O nadměrném jídle a stříbrném větru,
o Křížákově rozkladném působení a posléze o ustanovení
historického společenství za účelem vzájemně podpůrným
Sumec, Keny, Otouš a Bongo seděli smutní v Sumcově domě, jedli Sumcovy chlebičky, pili Sumcovo pivo a Sumcova
Lída řekla: "My letos na žádnou vodu nejedem. Náš Pája má před maturitpu a neumí matiku. Jestli ho to Sumec přes
prázdniny nenaučí, Pája propadne, poněvadž má blbý profesory."
"Myslel jsem, že Pája je pes," řekl Keny, ale Sumec pravil:
"Ty se nevytahuj. Vy taky nepojedete. Koupili jste zahradu."
"Jak to víš?"
"To ví každě, že jste koupili zahradu." "To vím, že to ví každě. Ale jak víš, že nepojedete?" "Tak pojedete?"
"Jak mužem, hrome, ject, když jsme koupili zahradu?" Drsné tváře mužů ještě víc zdrsňely a do ponuré ticha Keny
mdle tvrdil, že zahrada je taky příroda. Nahoře jsou švestky, ptáci, dole tráva, brouci, žížaly... "Když česáš na žebříku
ovoce, je to, jako bys byl zavěšený v Galerii Ganku, akorát je to o něco bezpečnější, a kdo má dvě děti... Obracet
hráběma seno, to je zas, nevěřili byste, jako
když se pádluje. Na podzim shrabeš listí a máš táborák." Sumec Kenyho požádal, aby takových posvátných slov, jako
třeba táborák, vůbec neužíval. Keny se zastyděl a řekl, že chápe. Bongo vyjel, ať tedy Keny nekecá, když chápe. Na ta
slova se všichni napili piva a v jeho bublinkách uviděli táborák, ne ten z nahnílého listí, nýbrž ten opravdový, co
praská. Jak tam někdo brnká na bendžo. A jak všude kolem sedí útlé kočky dlouhovlásky, se kterými sice jedem sedmý
den na lodi, ale o kterých pořád nevíme nic, takže jsou tajemné jako chrousti, co lítají jenom v noci a nikdo neví, kam
chodí k ránu spát. "Gábina by chtěla," zašeptal Otouš, "kdyby mohla. Vona nechce, protože nemůže. Teta z Norimberka

ji přiveze v létě koženéj kabát. Představte si, pánové, že zvíře, co z něho ten kabát je, už údajně vyhynulo, takže jde údajně o poslední takovej kabát na světě. Sedm let jsme čekali, až teta ztloustne a nevejde se dovnitř. Letos k tomu došlo a já se vás všech ptám: měli byste to srdce vytáhnout Gá-binu na blbou vodu, když se teta může naštvat, zeji nevíáme, a dá ten kabát Gábiny sestře?" "Cos povídal?" užasl Bongo. "Tys říkal na blbou vodu?"

"Já to tak nemyslel," ulekl se Otouš. Rozhostilo se znovu ticho tak nesmírné, že Sumcova Li dá vnikla do pokoje, aby zkontrolovala, zda návštěva neodešla. "Hlavně už ty chlebičky propánakrále snězte," přátelsky oslovila nehybné muže. "Až se vás doma zeptají a vy řeknete, že jste je nesnědli, tak mě vaše holky zase pomluví." "Pomluví?" užasl Keny. "Ty jsi řekla, že pomluví? Copak holky v naší partě se někdy vzájemně pomlouvaly?" "Vodjakživa," řekla Lída. "Akorát že vy to neregistrujete. Jako neregistrujete nikdy nic krom vaší blbý vody." "Blbý?" zašeptal Sumec. "Ty jsi, má Liduško, taky řekla, že -"

Keny zasyčel, že tohleto se opravdu nedá poslouchat. Poděkoval Lide i Sumcovi za pohoštění, prohlásil jménem své Lucie, že příště se chlebičková porada koná u nich,

a s hrdě vztyčenou hlavou, následován Bongem, Otoušem i Sumcem, opustil Sumcův dům.

Táhli jarním povětřím, aniž věděli kam, a Bongo přitom vykřikoval na půl města: "Študování, děti, zahrádky, že zdrazili celer, kožešina z vyhynulý chciplotiny, na to je užije, ale žít, rozumíš, tak nák si povyletět, máchnout pádlem, zmoknout v dešti, to jako by voni už nevěděly, co to je. Kateřina taky nechce. Že se jí vzpříčila plotýnka. Vona totiž chodí na zdravotní aerobik, skrz kondici. Posledně si namohla všechny čtyři šlachy, víš, kdo v neděli vařil? To neuhádneš, kamaráde. Já." "Ty je[ich nemoci," syčel Sumec, "ty už mi taky lezou krkem. Zlučnky, páteře, vaječnky, ať s tím jdou do háje. Na co voni furt potřebujou vaječnky?" "To je pořád samej vaječník," vykřikoval Keny na úplně cizí lidi, "žlučník, páteř, nádor, křečový žíly, na Vltavu nemůžou, do Tater taky ne, věčně se za něco drží, doktor, prášky, operace, ale dejte na my slova, kamarádi, vždycky je to tak, nakonec nás všechny přežijou!" Zrovna šli kolem nádraží a mýjeli je tvrdí muži s ruksaky tak nesmírnými, až jednomu praskl popruh, ruksak s hromovou ranou udeřil do chodníku, někdo o něj zakopl, ruksak se zhroutil do vozovky a tam se protrhl. Skřípěly brzdy, řvali šoféři a v tom ruchu sbíral blbdý vousatec ze silnice kapesníky, ponožky, troje trička, tepláky, botu, brejle, revervního kulicha a mapu Malé Fatry. "Vidíte? Malá Fatra," řekl Sumec zasněně a vítr mu zaplácal větrovkou kolem uší, zahrál mezi řemeny protřazeného báglu jako daleká, ztracená fujara. Šli dál, po mostě přecházeli řeku a v té řece plavala kánoe dnem vzhůru, pádla, bágly, vodák i vodácká, a vodácká křičela: "Láďo, já už nemůžu!" A Láďa řval: "Máňo, ty musíš!" - "Nemůžu!" - "Musíš! Přece máš vestičku!" - "Jakou?" - "Nafukovací!" - "Tu mám v prádelníku," nařikala Máňa a potom je proud odnesl za zátočinu, vlny voněly až sem, větrná fujara dál hrála v zábradlí mostu a Sumec řekl: "Tohleto pro naše holky snad už doopravdy není. Tak se mi zdá, kamarádi, že jsme doplávali. A co se týče hor, že jsme dolezli."

V tu chvíli potkali štíhlého dloubána s výrazně opálenou tváří a docela bílými vlasy. Neviděli se patnáct let. "Křižáku," vydechl Keny, "jsi to opravdu ty? Tebe nám posílá samo nebe!"

Netušil dosud, že jestli jim Křižáka někdo posílá, tedy instituce přesně opačná.

Křižáka dobře znáš, Ofélie. Takovej ten starej, ze všech nejsvižnější. Jezdil s Danou, nejkrásnější holkou na českých řekách. Už se ani neví, kdy mu bylo padesát, ale došlo k tomu určitě v jednom z těch patnácti roků, během kterých bydlel jinde. Nikdo nevěděl, co v těch letech Křižák podnikal, ani proč se odstěhoval. Čas od času vzrušila město zvěst o Křižákových činech. Jakýsi otec nás v nádražní restauraci přesvědčoval, že Křižák zdolal horu Eiger v Alpách zcela originální, nikdy nepoužitou cestou, totiž shora. Říkalo se o něm, že s partou žlutých šilenců sjel na nafukovací Matyldě nějakou zabijačkou himalájskou řeku, co se jmenovala tak nevyslovitelně, že to bezradní novináři radši zatajili. Věřilo se, že Křižák opustil město, aby unikl sňatku s mladičkou a krásnou dcerou bohatého řezníka. Též že zabil tři skinhedy, co honili sedm Cikánů, a teď se skrývá v rumunské stepi. Jenže to bylo jinak. On s tou Danou spal po všechny ty vody ve stanu, ale nikdy se jí nedotkl, pamatuješ, jak jsem ti vyprávěl, že na vodě kolikrát spí kluk s holkou ve stanu, a přitom s ní vůbec nespí? To byl ten případ. Jednou mi řekl, že takovou zákeřnost nemůže udělat ani sobě, ani jí. Jenže se pak zjistilo, že Dana to nějak nepochopila. Byla pořád smutnější a nakonec se tahle krásná holka provdala z nešťastný lásky.

Za tři měsíce svému nešťastníkovi utekla a dostavila se s kufrem ke Křižákovu brlohu. A on ji tam nepustil. A ona pak s tím kufrem čtrnáct dní chodila den co den ke Křižákovým dveřím, vždycky když přišla z práce. Až jednou tam našla cedulku: JSEM S EXPEDICÍ NA HUANGUAN-POCETLOCEPLU. NEBO TAM NĚKDE. VRAŤ SE DOMŮ A BUĎ HODNÁ. PODÁ SE TO, UVIDÍŠ. Ale ona ho neposlechla, nebyla hodná, a když se Křižák vrátil z ty strašlivý hory,, našel Danu zas sedět na kufří před svejma dveřma. Tak tedy z těch důvodů se Křižák odstěhoval Z města. Protože nechtěl naši kamarádce ublížit. Nikdo neví, jak to bylo, jen Křižák a já. Tobě bych to taky nikdy neřekl. Kdybys byla jako všechny.

"Asi tu zas budu bydlet," řekl Křižák. "Co Dana?" Dozvěděl se, že Dana žije v kterémsi kaňonu amerického miliardáře, má s ním šest dětí a s těmi dětmi že sjíždí kanadské řeky a toulá se po Otročím jezeře. "Zvláštní, že jsem ji tam nepotkal," podivil se. "No nic. Kam letos? Sázava? A hory? Tatry? Dochází vám fantazie. Co takhle Galdhopiggen? Glittertind? Nekoukejte, to je v Norsku."

Dozvěděl se otřesné skutečnosti. Zvážněl, zavedl kamarády do nejbližší restaurace a takto je oslovil: "Vy mi, hoši, připadáte, jako v ty básničky o těch komunistech, jak oni krásný sny zabijí tím, že je skuteční. Vy jste si tyhle holky zásadně neměli brát. Vy jste si měli vzít holky úplně jiný, o kterých byste předem předpokládali, že jsou nemožný, čímž byste se tak nák podvědomě udržovali ve stavu bojový pohotovosti a nemuseli jste dopadnout, jak dopadáte."

"Když vona na druhý straně například Gábina," řekl Otouš, ale Křižák ho přerušil:

"Mějte si je, radujte se z nich, ale nedopust'te, aby vás s sebou stáhly ke dnu, dyť to sledujte, zahrádky, aerobik, děti!"

"Když voni děti," řekl Keny, ale Křižák ho zas přerušil: "VY jste kornidelníci, VY poroučíte svému životu, VY

rozhodujete, která šlajsa se pojede, a která ne! Na VÁS záleží, kde budete přenášet a kde si nabijete hubu, pane vrchní, pět prcků, cítíte, jak se ve vás dávno odstrčený kormidelník znova rozpíná?" "Cítíme," s úžasem zvolali kormidelníci. "Chcete, aby to každému bylo jasné?" "Chceme, chceme!"

"Dobrá! Začnem tím, že dneska nepřijde žádný z vás včas k večeři," prohlásil Křížák a kormidelníci ztichli. "Jenomže právě když zrovna dneska," poznamenal Otouš, ale Křížák ho zdrtil: "Ses muž, nebo svařštělé husí lejno, co se v seběmenším proudu bezcharakterně dro-lí?"

"Nesmiš, člověče, na nás tak rychle," řekl Keny a setřel z čela pot, "mužem se domluvit na nějakým postupným harmonogramu..."

"Kdo je kormidelník, rozhodne se hned," srazil ho Křížák. "Kdo je kormidelník, zatelefonuje domů, a přesto to s ním nevtřeš! Kdo je kormidelník, půjde s náma k Sedmi stehům!"

Sedmnáct minut nato vkročilo pět ke všemu odhodlaných mužů do skandálního lokálu. V narudlém šeru, kouří a výparech převážně alkoholických stali se rázem terčem pozornosti přítomných individuí, zjizvených, tetovaných, jednookých a jinak zohavených. Většina individuí měla na hlavách klobouky, mezi pysky cigára a na klíně dívky. Jedna z těch dívek se vilnými pohyby přikolébala k přichozím a chlípně se tázala po jejich přání. "Pět piv," zavelel Křížák, "separé stůl, žádný vobtěžování." Na ta slova povstal chlápek, jenž byl i tetovaný i jednooký a navíc měl pod košili hromadu svalů, přistoupil těsně k Bongovi a optal se, zda by si pánové nepřáli i separé nakládačku. Přitom urážlivě drtil v zubech tři sirky najednou. "Uvážíme to," děl Bongo, vyňal vedlejšímu individuu z náprsní kapsy zapalovač, "dovolíš?" řekl a odpálil sval-natci konečky sirek. Sírky vzplály, chlap se lekl, otevřel

pusu, sirky spadly, chlap je chytil, spálil si prsty, sirky mu upadly za košili, košile zadoutnala, chlap se rozhopsal a začal rvát. Bongo vrátil zapalovač a odkráčel za ostatními k uprázdněnému stolu.

"Pro začátek to ušlo," přivítal ho Křížák. "Vy všichni, pánové, jak vidím, můžete ještě mnoho let zápasit s peřejemi i s nepřízní hor. Podmínkou je říci energické, mužné DOST těm, které vás rafinovaně udržují v omylu, že nemůžete."

Mužové se postavili na poslední odpor. "To by si Lucie nezasloužila," odvětil pevně Keny a Otouš stejně tak pevně dodal: "To by se Gábina zbláznila."

Potom Křížák vyprávěl množství příběhů, z nichž nejzajímavější byl ten o indické vesnici, která leží za močálem plným krokodýlů a za džunglí plnou tygrů, a že vesniční mužové chodí do práce skrz tu džungli a skrz ten močál a jejich ženské jak jsou rády, že můžou sedět doma a mají pokoj. S jakou radostí vždycky mávají, když se mužové vracejí z práce a žádného z nich ten den zas nic nesežralo, a jak jsou v té vesnici všichni šťastní. Poslouchali Křížáka, pili a dívky od Sedmi stehů se vtíraly v jejich přízeň. Nejzkaženější ženština šeptala Bongovi do ucha, že se jmenuje Laura, avšak šeptala marně a náhle bylo každému z nich jasné, že muž MUSÍ prolézat močály a džunglemi, protože nebude-li sežrán včas, zvolna shnije, a to je teprv neštěstí. A také litovali let, kdy jim zrovna tohle nějak uniklo.

"Ani jsme si nevšimli, že život běží," stýskal si Keny, "kde je stříbrnej vítr? Z mnoha našich kamarádů se v závrtné krátké době staly bezcharakterní potvory, zatímco v tomto zábavním zařízení, jak vidíme, právě probíhá proces přesně opačný, vstávej. Mařko, to je moje koleno." "Založíme si pánskej klub jako v Anglii," snil Sumec s přivřenýma očima, "budeme mít název, praporek a hymnu, budem platit členský příspěvky!" "Budeme mít kroniku," vykřikoval Otouš, "ta kronika bude tajná a ty příspěvky taky!"

"Křížák ať je předseda," volal Bongo, ale všichni se shodli, že titul předseda je pro klub dynamických mužů zcela nepřijatelný, načež Bongo navrhl, ať je tedy Křížák králem. Ještě té noci byly na místě vypracovány stanovy klubu, název, sazebník pokut, složena hymna a doladěny některé maličkosti. Vznešenost chvíle nemohlo narušit ani Otoušovo extempore na záchodě, kde se zbaběle tázal přítomných individuí, zda by mu laskavě neuštědřili ránu do tváře, nenatrhli sako a neroztříštili brejle, aby si Gábina myslela, že Otouš nepřišel včas domů z důvodů nočního přepadení. Individua s návrhem radostně souhlasila. "Vopovažte se, zbabělci," seřval je však Bongo a smýkl Otoušem ven ze záchoda. Přitom mu rozbil nos o dveře, šlápl mu na brejle a natrhl sako.

**VÝNATEK ZE STANOV PÁNSKÉHO SPOLEČENSTVÍ PRIVATE CLUB
WHISKY (dále jen PCW).**

1. PCW je dobrovolné výběrové sdružení mužů, kteří jeho založením vypověděli boj plíživému zaostávání těla i ducha.
 2. Boj ten budiž uskutečňován drsně dobrodružnými výpravami říčními a horskými, pěstováním drsných společenských akcí a drsných kulturních podniků.
 3. K manželkám a stálým družkám svých členů zachovává klub vztah, jenž lze definovat jako obezřetnou ne-utralitu. Přístup na hlavní klubové akce je jim zakázán. Mají však přístup na akce vedlejší.
- V nepřítomnosti je manželka či stálá družka člena klubu označována výrazem "šabatka". Výraz "šabat-ka" je v podstatě ekvivalentem k výrazu "háček" v mi-movodáckých situacích a prostor šabatce vymezený je definován už ve výrazu samotném.

Hlasité projevy stesku po šabatkách během dobrodružných výprav na horách, na vodě, pod zemí či ve

vzduchu jsou trestné, viz sazebník pokut. Stanovy PCW však nevylučují obezřetně neutrální styk se ša-batkami při zachovávání všech bezpečnostních a hygienických zásad.

4. Při oficiálních příležitostech, zásadních promluvách a v písemném styku se členové klubu vzájemně oslovují kamarádkým výrazem "pantáto", po němž následuje označení čestné funkce člena.

5. Jedním z hybných principů klubu je zdravá soutěživost. Proto členové usilují o získání co největšího počtu známek. Znamky jsou modré (za tělesný výkon), bílé (za výkon duševní) a červené (za dokonané erotické dobytí včera ještě neznámého objektu). Černá známka je za trest.

6. Klub je řízen prezidiem. Prezidium tvoří rychtář, lord strážce kasy, kulturní atašé a pisoár. Je voleno na tak dlouho, dokud se nezprotiví prostému členstvu. Vzhledem k počtu členstva je prostý člen jeden.
7. Rychtář reprezentuje, velí, chválí, pokutuje a usměňuje hádky kýženými směry. Lord strážce kasy vymáhá pokuty a chrání majetek sdružení vlastním tělem. Kulturní atašé dbá o neustálé zvyšování kulturnosti prezidia. Vede v evidenci životní jubilea členů a zasílá blahopřání. Pisoár má na starosti kroniku. Prostý člen organizuje horská povstání a lodní vzpoury. Vítány jsou i hladovky, zejména při výpravách do odlehlých končin bez obchodní sítě.
8. Rychtářem PCW zvolen jest Křižák. Lordem strážcem kasy ustanoven jest Sumec s ohledem na své podnikatelské ambice. Kulturním atašé uznán jest Keny pro svou relativní kulturní protřelost. Pisoárem klubu stává se Otouš na základě svého místopřísežného prohlášení, že má ze všech nejhezčí písmo. Titulem prostého člena klubu pověřen byl Bongo vzhledem k tomu, že odmítl všechny výše vypsane funkce s výjimkou rychtáře, s čímž neuspěl.

Ty stanovy jsem četl na mostě, dole se pěníla divoká voda. Na zábradlí čněl Jan z Nepomuku, celý zkroucený, jak mi šilhal přes rameno, a tvářil se, jako by ho zálučně otrávil. Ofélie se tvářila zrovna tak. Potom zapochybovala, že ta méněcenná tlupa funebráků, sraabů a nicotného úřednictva se vůbec kdy dokáže vydat na něco tak závažného, jako je proudící voda. Pokud by tam absurdní shodou náhod přece jen dorazili, řekla, zahynou dřív, než se jejich změkčilá teniska dotkne břehu. Žádný z těch dynamických mužů, ohradil jsem se, nikdy nebyl funebrákem, úředníkem, či dokonce sraabem. Odpověděla, že úředníků, funebráků a sraabů s narůstajícím věkem přibývá. Závěrem se zeptala, schválně jestli plivnu z mostu. Plivl jsem, co by ne. Naneštěstí zrovna na ruku chlápku, co tam švihal udicí. To neplatí, řekla Ofélie, když sis ho nevším. To jste plivnul vy? zařval rybář. Dělal jsem blbého.

Vzácní jedinci, dodala Ofélie se záhadně přivřenýma očima, však sraabovatení odolávají. Třeba Křižák. Zeny a dívky, namítl jsem, mluví o Křižákovi jinak. Uznávají jeho šarm, jsou však přesvědčeny, že si Křižák počíná nezodpovědně. Odloudil svým starým kamarádkám muže a ti muži si teď počínají nezodpovědně s ním. Ofélie pokrčila něžnými rameny. Připomněla mi, že ona přece není žádná šabatka. A nikdy že šabatkou nebyla. A nikdy že nikoho ani nenapadne, že by šabatkou mohla být. Ty to máš snadný, řekl jsem, když nejsi z tohoto světa.

Z kroniky

VZHŮRU NA LUŽNICI!

5.45 - odjezd na Lužnici dle harmonogramu. Místo srazu: chodník před rodinným domem pantáty prostého člena.

6.00 - přijíždějí pantátové rychtář, kulturní atašé a pisoár v omšelé škodovce, s kánoí Čočolósou a kajakem Zvrhlikem na střeše. Před obydlím je vítá šabatka prostého člena Kateřina a setrvává s nimi v delším srdečném rozhovoru. Ptt. pisoár šeptem upozorňuje ptt. rychtáře, že se jim Bongova šabatka mezi řádky posmívá. Ptt. kulturní atašé konstatuje, že lord strážce kasy přestal být dochvilný od té doby, kdy začal soukromě podnikat, zatímco šabatka Kateřina tvrdí, že na Sumce se čekalo vždycky. 7.00 - přijíždí ptt. lord strážce kasy v zahnojeném mercedesu z r. 1963, na střeše ukotvenou Prostitutku Lauru. Oznamuje, že musí na nepatrnou chvíli ještě odejet, neboť koupil ovce. Na usmířenou podává zbylým členům sdružení štrúdl upečený jeho šabatkou Lídou a odjíždí i s Prostitutkou Laurou k ovčím. Zbylí členové PCW a šabatka prostého člena uždibují štrúdl a chválí šabatku Lidu. Ke-ny připomíná, že ani na něj šabatka Lucie nezapomněla. Protože však je intelektuálka, neupekla štrúdl, nýbrž koupila mu příručku Veselé vaření pro rozvedené muže. Ptt. pisoár Otouš po těch slovech hlásí, že před týdnem zakoupil tutéž příručku. Keny se tedy usnáší, že svůj výtisk odveze domů a s pohrdáním ho Lucii vrátí za trest, že mu taky neupekla štrúdl. Odjíždí s Čočolósou a Zvrhlikem na střeše.

7.20 - přijíždí Sumec s Prostitutkou Laurou a pozastavuje se nad nepřítomností kulturního atašé. Prohlašuje, že ve svém postavení podnikatele si nemůže prostoje dovolit, a odjíždí s pytlek slepičího krmení pro vlastníka nůžek na stříhání ovčí. 7.45 - Ptt. pisoár se diví, proč ptt. kulturní atašé odejel

vrátit Veselou příručku pro rozvedené muže: budou ji přece na vodě potřebovat! Bongova šabatka s posměchem pisoárovi připomíná, že stejnou příručku koupil i on, a že šťastně ženatí muži nepotřebují tahat na vodu dvě příručky pro rozvedené. Pisoár Otouš vysvětluje, že Veselé vaření pro rozvedené sice koupil, ale s sebou je nemá. Nekoupil je totiž pro kamarády, nýbrž pro svou šabatku Gá-binu, kterou ptt. pisoár až dosud nepustil k plotně, neboť je povoláním chemik.

8.15 - vrací se ptt. kulturní atašé už bez příručky a šabatka prostého člena Kateřina je stížená záchvatem smíchu trvajícím bez přerušení do 8.45.

8.45 - vzhledem k neutuchajícímu smíchu šabatky prostého člena vyzývá sám rychtář pantátu prostého člena, ať si doma udělá pořádek. Zjišťuje se však, že Bongo dosud chybí, protože ho nikdo nevzbudil. Bongova šabatka vyjadřuje nad skutečností podiv a z bezpečnostních důvodů se stahuje do hlubin domku. Přijíždí ptt. lord strážce kasy s Prostitutkou Laurou na střeše. Oznamuje, že než se Bongo upraví k odjezdu, on naklepe kosu a poseče loučku. Poté odjíždí.

8.45 - 9.45 - ptt. prostý člen vstává, sprchuje se, čistí si zuby, češe se a snídá.

9.30 - přijíždí ptt. strážce kasy, konstatuje, že to už je opravdu bordel, a odjíždí skutečně jen na dvě minutky ke kamarádům myslivcům, s nimiž v noci střelil divočáka. Ujistí je pantáty, že kňoura stahovat nebude, že jim pouze krátce oznámí, aby si ho stáhli sami. Poté je dvě hodiny nezvěstný.

10.00 - Prostý člen Bongo křepče vchází mezi přátele, potřásá všem rukou, hlaholí a pokřikuje, proč se ještě ne-vyráží.

10.45 - Ptt. rychtář otvírá sázkovou kancelář. Každý člen po složení desetikoruny vysloví prognózu, v kolik hodin se Sumec definitivně vrátí a vyrazí k Lužnici. Nejúspěšnějšímu prognostikovi připadnou všechny desetikoruny. 11.00 -

Prostý člen Bongo propadá hysterickému záchva-

tu. Pokřikuje, že Sumec nepřijede nikdy, a chce všechny desetikoruny, protože vyhrál.

11.30 - Sumec přijíždí s motorovou pilou. Pilu že veze od těch kamarádů, kterým přece jen nakonec stáhl kance, protože mu vloni nařezali dříví za to, že jim oplodnil krůty. Na ta slova zavyl ptt. rychtář neslychaným hlasem a potrestal lorda strážce kasy šestnácti černými známkami za maření akce. A když byl v tom řvaní, udělil též ptt. prostému členu šest černých známek za ospalství a nezvládnutí šabatky. Sebe sama potrestal ptt. rychtář deseti černými známkami za to, že se nechal uvrtat do rychtářství tak ostudného spolku.

11.36 - zahájena vzpoura ptt. prostého člena. Vetuje trest, který rychtář uložil prostému členovi i sám sobě, a naopak navrhuje, aby si rychtář udělil třicet černých známek za urážku klubu. Po těchto slovech ptt. lord strážce kasy poznamená, že hodlají-li pantátové toto řešit, ať jen řeknou, a ptt. lord strážce kasy si zatím rád zajistí březové dříví, vodovodní trubky, krmení pro psy, přístroj na pálení slivovice, stěhovací auto a míchačku. PCW zaskřehotá, rychtář vyhlásí všeobecnou amnestii a všichni odjedou.

Výprávení druhé

O návratu k řece, o Bongově víceúčelovém nástroji,
o bezesných nocích, o běsnících psech,
o zpropadených robátkách a o bojové metodě šokem

Všechno bylo jako dřív. Už v půl jedenácté ráno spouštěli mužové PCW lodě na vodu. Řeka byla zas plná slunce, na mělčinách štěbetala a z vrb v zátočinách potichu vy-plouvaly přídě barevných lodí, jedna za druhou. Háci vši silou přitahovali přídě do mezery mezi kmeny, co tu zbyly po povodni, kormidelníci na háky poštěkávali, když přitahovali špatně, a pochvalně vrčeli, když dobře, pod ranami pádel voda vyzváněla, jako vzdychky. Za mělčinou stíníl

řeku jílový břeh, kam Bongo kdysi zarazil třetinu lodí a způsobil zemětřesení, které smetlo nejméně šestnáct čumilů do řeky. Ahoj, volali teď na ně huňatí kormidelníci a krásní hladcí snědí háci a nikdo z nich netušil, co se tady v dávných časech odehrálo. "Este je to dobrý," řekl Keny. "Pořád je nás hodně." "A všimni si," dodal Křížák, "pořád s náma drží nejhezčí lidi."

Sehnuli se k lodím, stáhli přídě do vody, dno zarachotilo do písku. Lodě se zhouply. Ale nikdo nenastoupil. "Já vím," řekl Keny. "Hymna. Pamatujete, jak jsme ji každý ráno vystříhli překrásně kakofonicky? Jak už to nikdo nemoh poslouchat? Jak jedna parta vyjížděla z kaž-dýho kempu už v sedm ráno, protože si nebyli jistý, jestli tam náhodou nejsme, takže přijeli do Týna nad Vltavou o čtyři dni dřív a pak se pohádali, protože nevěděli, co s dovolenou? Pamatujete eště, kamarádi, jak od nás pra-chatej pingl ve Veselí chtěl odkoupit provozovací práva k ty hymně za sud piva a dva sedmnáctiletý háky, aby nás navždycky umlčel, a jak ho naše holky hrdě odmítly?" Křížák přerušil Kenyho sentimentální výlev drsnými slovy, že tady někdo schválně žvaní, místo aby přiznal, že zapomněl od hymny slova, což ho bude stát dvacet šest korun, viz sazebník pokut. Ukázalo se poté, že text hymny zapomněli všichni až na Otouše, který však trpěl výrazným hudebním hluchem, takže i když uměl vždycky všechno, nezpíval nikdy nic.

"Nevadí," řekl Bongo. "Já s tím počítal. Já věděl, že s hudbou to bude slabší, tak jsem tuhle přibalil - takovou maličkost - když se neurazíte, je to po dědečkovi." Chvilí hrabal v báglu, vyňal zlatě lesklý předmět. "Tomuhle dědeček říkal takzvaná borlice lovecká zakroucená. Dostal ji od knížete Lobkowitze před první světovou válkou." Pozvedl předmět k ústům a zadul do něj ze vši síly. Výsledek byl ohromující.

Ve stanu na vysokém břehu se vzbudili tři pivaři, vyřítli se ven a mocným mrskem se vrhli co nejdál vpřed: že mě-

li stan nade břehem, napadali s hrůznými výkřiky rovnou do řeky.

Z rákosí vyrazila volavka, čáp a podivný útvar, který později Otouš v zápise plavby označil jako "nedefinovatelnou směs ptactva, a to převážně vodního." V zátočině zaznělo tiché "kurník", a stejně tak tiše se před muži PCW převrátila loď s krásným háčkem na přídě. Bylo tam dost vody a silný proud v průvleku snášel ztroskotance blíž a blíž. Kormidelník na háčka hystericky ječel, proč brala kontra, když měla píchnout, a dívka pištěla, že myslela, že proti nim něco jede. "Co by podle tebe kraci tady mělo jezdit?" řval kormidel-ník a dívka vzdychala: "Já nevím! Něco motorovýho!" V tu chvíli jimi proud uhodil o břeh. Dívce přitom strhly větve horní kus plavek, ale ona to nepozorovala, postavila se v místě, kde jí voda sahala k pasu, usmála se na muže PCW, zabodla prsty do zplhlého účesu a zavolala na kormidelníka: "Co myslíš, Kájo, mám v pořádku vlasy?" Kája pozvedl zmučený zrak a chvíli pozoruhodně syčel. Pak udeřil pěstí do převrácené kánoe a udělal do ní díru. "Je to špičkovéj nástroj," přikývl Sumec. "Tohleto nedokážou ani varhany. Jen hraj dál, příteli. Hraj furt." Nasedli, odpíchli se od mělčiny. Lodě se na volné vodě spokojeně zavrtěly, háci přitáhli přídě do proudu. "Máš krásný vlasy," řekl Křížák dívce dvorně, objel ji na Zvrhlíku širokým obloukem. Dívka se usmála, krátce pohlédla, kam před tím dlouze pohlédl Křížák, a v půvabném zmatku se potopila i s účesem. Řeka se rozeběhla, jako kdyby na ně už dlouho čekala. Hnala se vpřed v schizofrenických obloucích mezi vrbičkami a vyvrácenými stromy, voněla bahnem a mlaskala v oslizlých březích. A všude, v zátočinách, mezi vyvrácenými kmeny a prapory vrbových větví s řekou bojovali, napřed zmateně, protože odvykli, ale každým záběrem pádla lip a lip. Sumec s Otoušem na přídě, Keny s Bon-gem a Křížák v kajaku, volní, zpocení, vztekli a zvolna hnědnoucí, šlehaní kopřivami a bodání milionem komárů,

posvátně tiší, jen Bongo vyřázel úsporné a zcela zbytečné povely, protože je vyřázel vždycky: "Zalehni do lodí, strom. Narovnej se, šutr. Přitáhni, kopřivy. Vodkopni, mělčina. Víc! Este víc! Nejvíc! Pozdě. Břeh." Pak řeka přestane pádit, háci položí pádla příčně na bor-ty. Bzučí mouchy a pálí slunce. "A je zase pohoda," řekl Keny. "Jak by taky nebyla," odpověděli. "Copak asi dělá Gábina," řekl Otouš. Keny povstal, až se celá loď rozkymácela, namířil na Otouše prstem a

chystal se pronést nenávistný proslov. Ale nedošlo k němu: náhle uslyšeli řev, jakého nebylo na českých řekách pamětníka.

Z poslední zátočiny vyrazily čtyři pramice naplněné dětičkami a potácivě se blížily. "Á hop, á hop," ječel tam někdo do ohlušujícího křiku. Na první pramici se děti fackovaly a nadávaly si pisklavými hlásky. Na druhé pramici zpívaly příkladnou písničku Už se ten tálinskej rybník nahání, a kormidelník jim do toho hrál na foukací harmoniku Okolo Frýdku cestička. Třetí pramice narazila přídí do Prostitutky Laury a dětičky se rozječely: "Co děláš, debile? Já nic nedělám! Jaktože vole nic neděláš, když máš pádlovat, vole! Kam čumíš? Já nečumím! To je vidět! Za to může levá půlka! Pravá půlka! Zadák je debil!"

Dětičky zabraly kontra a narvaly se zádi do Kenyho Čo-čolósy.

"Uvolněte prostor," volali křiklouni na čtvrté pramici, vrazili do pramice třetí a někdo tam šílel: "Pomoc, topím se, praskla sedačka!" Pramice se kolem kánoí přehnaly zběsilým tempem a dětičky na sebe volaly: "Vy jste do nás vrazili, vy imbecilové! Kdo tam vrazil? Kdo je imbecil? Já ti taky jednu vrazím! Pádlujte, volové a volové, nehádejte se." Jednu chvíli se Kenymu s Bongem zdálo, že na pramici zahlédli dospělého muže s uštváním výrazem v tváři. Vypadalo to, že ho dětský gang někam unáší. Než mohl Keny svůj dojem někomu sdělit, zazněl z pramic

výbojný hlásek: "Za to může těch pět dědků! Na co se tam vole motají, když neumí vole jezdit?" "Slyšeli jste?" zbledl Otouš. "Kdo? My? Dědci? Už vám někdo v životě řek takovou sprostotu? Křížáku, řekni, sly-šels to někdy?" "Jednou to přijít muselo," chechtal se morbidně Křížák. "Ale ne tak brzy," houkl Keny. "Za nima!" Bongo však odušil: "Sleduj, jak je zvednu ze sedaček, všechny! Já jim dám, že neumím jezdit!" Hmátl do lodního pytle a přitiskl ke rtům borlici loveckou zakroucenou. Zazněl ohlušující skřek. Zdálo se, že se i voda zastavila. I větřík v korunách smrků přestal zděšen vát. Opět se nejbližší ptactvo rozlétlo na všechny strany. A z poslední pramice zapípal bojácný hlásek: "Slyšeli jste to zvíře? Jaký je to zvíře, vole?"

Pramice se zvolna obracela, jak praví háci přestali pádlovat: háci leví pádlovali v úleku tím víc. Všichni i s kormidelníkem obraceli hlavičky k lodím, odkud zazněl hlas trouby. Neřízená pramice se narvala do břehu. Bongo zadul podruhé.

"Mamut," ječeli vpředu. Příd' pramice vyšplhala vysoko na vyvrácený kmen. "Kontra," pištěly hlásky, ale pozdě, pramice vyjela po kmeni ještě výš a pak se převrátila. Dětičky se rozječely. "Honem," zněl do smrtelných skřeků mužský hlas, "hlaste se, kdo neumí plavat! Lezte na břeh potichu, ať slyším, kdo se topí!"

Na Krávoynu dorazily děti k večeru a postavily stany těsně u stanů PCW.

"Mě to neruší," řekl Sumec, "já mám děti rád. Koukej pustit mou sekyrku, piškote, nebo tě s ní zatluču do země! Klid, voni se unaví. Já to znám."

Ale piškoti se neunavovali. Ani odpoledne, ani večer. Navíc s sebou vezli odpudivého vořecha, co vůbec nikdy nepřestával štěkat.

"Nevadí," těšil se Křížák. "Voni budou ječet večer u ohně, zatímco my si támhle na druhý straně uděláme doce-

la malej táboráček, vypijeme lahvinku a dáme si naše starý dobrý písničky."

Večer zapálili oheň. Keny brkl na kytaru, zazpívali Loď John B. Jako vždycky. Ale dost nízko. A dost pomalu. A Keny měl rozladěnou kytaru či co. Nebylo to ono. "Protože jsme zvyklí na holek hlasy," řekl Sumec. "Holky zpívat uměly, to se jim musí přiznat." "Sabatky," opravil ho Křížák. "Máš trestnej bod." "Tenkrát to eště byly holky," zavrčel Bongo. Od řeky táhl chlad. A všude, nad kempem, nad řekou i okolními lesy se nesl nelidský řev robátek.

"To nic," řekl Sumec. "Hrajem dál. Jak je ta písnička o tom Davidu a Herodesovi?"

"Ty myslíš Goliášovi," opravil ho Keny a Sumec zavrčel: "To není o Herodesovi? Tak nic."

Poté k nim zavítal mladý muž s uštváním výrazem v tváři a představil se jako vedoucí dětiček. "Máš je pěkně vychovaný," řekl mu Sumec. "Bijou tě často?"

Vedoucí odvětil, že věc je složitá. Že se mu jeho podve-doucí v Suchdole opil, tak ho za trest poslal domů. Druhý zástupce se mu zapletl se zdravotnicí, tak je za trest taky poslal domů. Na dětičky je teď sám a situace se stává neudržitelnou.

"Robátka," cedil mezi zuby nešťastný vedoucí, "ech, kletě."

"Taky by ses mohl ožrat," navrhl Křížák, "a za trest se poslat domů sám." Ale vedoucí ho neposlouchal, horečnatým hlasem zíral do plamenů a syčel: "Robátka... Jen počkejte, až... Ech vy, robátka jedna nepodařená." Keny poradil, jestli by vedoucí nemohl za trest poslat domů taky všechny děti. Důvod by se našel: jsou sprosté, neposlouchají a neumějí pádlovat. "To nejde," šeptal nebohý vedoucí. "Ona robátka si ten tábor zaplatila. Kdežto moji zástupci i zdravotnice jeli zadarmo." Sumec vyslovil podezření, že se zástupci i zdravotnice

opili a zapletli schválně, protože to byla jediná možnost, jak dětičkám uniknout.

"A ona ta robátka pořád otevírají tlamičky," mumlal vedoucí a zrak mu v září ohně plál jako posedlému d'ablem, "hned bych jim tam nasypal bouchací kuličky." "Já bych jim dal zabrat hned ráno při rozcvičce," přikývl Otouš. "Hnal bych je nahý přes kopřivy do řeky, zpátky do tábora, přes spáleniště, přes brambořiště, kolem včelích úlů, do kopce, z kopce, s pramici na zádech a pak hned vyplout, pít málo, k jídlu nic, jen píchat, píchat, pí-

chat, a potom hned sekat dříví, viděl bys, jak by ta havěť zkrotla."

"Nezkrotli by," šeptal vedoucí, "oni by mě neposlechli."

A pak by na mě ještě víc otevírali tlamičky..."

Pozdě v noci sdružení PCW zalehlo, ale robátka ne. S pištěním rotovala po tábořišti, vrážela do stanů, zakopávala o šňůry, mazala se pastou na zuby, strašila se, chtěla se a bez přestání řvala. A když řvala nejsilněji, zazněl ze stanů hromový Bongův hlas: "Jak že to říkal ten ruskej učitel? Mučit a mučit a mučit! Pro tohleto jsem si na Lužnici vodpočinout nejel! A upozorňuju každého, kdo má ty pišišvory na starosti, že z toho vyvodím nejpřísnější důsledek!" Hned nato se přihnala akustická smršť. Vzduch se naplnil štěkotem a vytím nejmní šesti rozdrážděných psů: vrhli se na stany PCW a běsnili u nich tak dlouho, dokud si nešťastníci uvnitř neobalili hlavy vším oděvem a nenastrkali si prsty do uší. Psi ječeli do svítání. Ráno zaslechl Otuš, jak mu do cely bubnuje déšť, a poděkoval vodáckému pá-nubohu Melounkovi, že svou přízní konečně obdařil ráčím, že zahnal do stanů uřvaná robátka i divé psí bestie. "Teďka, rozumíš," řekl Bongo, "vypukne konečně ta správná pohoda, protože bude pršet nejmní tejdén. Srabi pojedou domů a řeka bude naše."

"Jestli bude pršet tejdén," odpověděl Otuš, "tak budu muset taky domů."

"Neříkej, že máš regma, saláte," drsně se zachechtal Bongo a Otuš pokrčil rameny: "Já ne, ale Gábina." Ráno se vyjevilo několik závažných skutečností. Především že v noci nepršelo. Dokonce ani rosa nespadla. Jediný mokrý stan byl Bongův a to jen v tom rohu, kde měl Bongo hlavu, a jenom tak vysoko, jak dokáže zvednout nohu malý pejsek. Pejsek běhal po tábořišti, a jak uviděl Otuše, napadl ho s nepříčetným řevem. Míhal se kolem něj tak rychle, že to znělo, jako když štěká současně šest psů z dvanácti stran. Robátkům kravál nevadil, chrápala

po nočních orgiích až na dvě holčičky, co foukaly do ohně, buď aby uvařily snídani, nebo spíš aby byly krásně černé. Avšak Otuš, oslněný krásným ránem, se ani teď nerozčilil a s radostným úžasem oslovil běsnící zvíře: "To jsi ty, ten Alík, co nám v noci pochal stan?" "To není Alík," řekly holčičky, "to je Bára. Báro, k noze, víš, co jsme ti zakázaly? Kamarádit s cizíma. Jsou lidi, co chytají malý hodný pejsky a žerou je." "To jsi ty, ta Bára," opravil se Otuš, "co nám v noci -" "To není ta Bára," řekly holčičky, "to je on! Ten Bára! Bára podle vzoru předseda." Ta špinavější foukla přitom do ohně a zčernala tak, až se zdálo, že tam vůbec není. "To jsi ty, ten Báro, co nám v noci -" řekl Otuš z posledních sil, ale Keny na něj nevrle zvolal, ať se neponižuje a jde si radši vyčistit zuby. V tu chvíli je vyrušil řev od záchodů. Budovatelé táborových záchodů pojali jejich stavbu způsobem skutku revolučním: přes úzký hluboký příkop položili vedle sebe dvě útlejší klády. Vzdálenost mezi nimi přehradili z bližší strany prkýnky a vytvořili tak jakousi pololávku. Pololávku proto, že cesta po ní končila uprostřed příkopu toaletním domečkem. Takovéhle pololávky s domečky vytvořili tvůrci nad příkopem dvě. Jejich pružnost robátka velice zaujala: kdykoli se některé odebralo na toaletu, vrhly se všechny zbývající dětičky na pololávku a rozhoupaly ji i s domečkem za vítězného řevu. Výsledek byl oslnující, protože rozhoupaný domeček vykazoval vertikální výkyv až 170 cm. "Ať žije mořská nemoc," hulákali pišišvoři a zmítali nešťastníkem v domečku, "máš tam papír? Ovládej své pohyby! Drž se, ať nepropadneš!"

"To je hrůza, co si dovolujou," řekl Otuš. "Vždyť oni houpají toaletou pro dámy."

"Jim je úplně všechno jedno," šeptal Křížák. "Už je po-zoruju od čtyř ráno."

"Od čtyř?" zanařikal Keny. "Copak ti zmetkové nikdy nespí?"

"Spí," řekl Sumec, "ale střídají se." "Jednou," vzpomněl si Křížák, "jsme lágrovali na horním Orinoku pod stromem a nad náma řádilo nejmní sto vo-pic."

Děťátka zrovna houpala hajzlikem a řvala: "Jak se cejtíš, Mišpule? Není ti špatně, ty kozo? Jestli je ti špatně, vole, my tě pohoupáme!" Houpala domečkem tak zběsile, až všechno praštělo, a bylo jen otázkou času, kdy dívku jménem Mišpule vyřesou dírou.

"Ty vopice," řekl Křížák, "se vydělily v momentě, kdy jsem si nasadil svou pověstnou horskou čepici s bambulí."

Od záchodů vtom zazněl užaslý výdech. Zaskřípěly dveře a namísto Mišpule z nich vyšel Bongo. Robátka se zděšeným skřehotáním seskákala z pololávky a couvla hluboko do kopřiv. Některá se přitom zřítla do příkopu. Potom se v hrozivém tichu odplížila kopřivami ke stanům se shrbeným hřbetem a s rukama svěšenýma, podobna přistíženým šimpanzům, bázně se ohlížejíce přes rameno. Záchod se dosud zmítal nahoru a dolů a Bongo se přidržoval jeho veřeji. Nadýmal kulturistickou hrud' jako Co-nan mstitel, zatahoval žaludek, bojovně ježil knír a jeho oči metaly blesky.

"Vylezte, zbabělci," zaryčel do kopřiv. Přitom se obrátil, pohlédl na dveře, které se s hrůzným skřípěním pořád otevíraly a zavíraly. Přečetl tam nápis: DÁMY. "Co tam děláte?" houkla na Bonga v tu chvíli paní v širáku, bojovně zaklesla ruce v bok. "Já? Nic," pípl Bongo, seskočil z pololávky a odplížil se kopřivami ke stanům. Hřbet měl shrbený a ruce svěšené, podoben přistíženému šimpanzu, bázně se ohlížeje přes rameno.

"Já bych věděl, jak na ně," zasníl se Otuš. "Normálně vezmeš krychli suchýho ledu, foukáš přes ni vlhký vzduch a vytvoříš tak silnou mlhu. V ty mlze bych jim

vodnes všechny stany. A jak by ty stany hledali, vodvázal bych jim všechny lodě. A jak by hledali ty lodě, tak bych mezi nima chodil, fackoval bych je a řval bych na ně, že by na to do smrti nezapomněli."

"Hlavně se nenechte vytočit," řekl Keny. "Dneska dojedeme do Veselí, tam se pořádně vyspíme, všechno bude jako dřív."

Večer dorazili k Veselskému kempu. Za hodinu tam přistála robátka a obklopila stany PCW vlastní táborovou podkovou.

Léto nenávratně uplývalo. Od rána do večera dětičky řvaly, rozhoupávaly záchody, vrážely pramicemi do cizích lodí, nadávaly si a pouštěly na každého Báru. V noci pro změnu pištěly, bouraly cizí stany, pouštěly Báru, strašily se, nadávaly si a mazaly se zubní pastou. Jejich vedoucí do toho ječel, aby neječely, zaháněl dětičky od záchodů, tahal je z vody, pronásledoval Báru a vždycky, když jeho pramice mýjela lodi PCW, svěfoval se: "Ta robátka tak rozkošně

otevívají tlamičky... Hned bych jim tam vrazil cihlu." Nejhorší bylo, že ať mužové PCW pluli pomalu či rychle, ať vyjížděli v šest ráno nebo k večeru, vždycky to nějak podobně vyšlo i robátkům a vždycky se jejich pramice objevily v zátočině před nimi, za nimi nebo pod prvním jezem. Z chaty na Nežárce křičeli z lehátek na Kenyho nerudný pán a vztekla paní: "Jakej pán, takovej krám! To věřím, válet se na lodičce za učitelské plat! Když ty děti neumíte ukázat, běžte prodávat bramboráky!" "Slyšels?" řekl Keny vedoucímu robátek. "Máš prodávat bramboráky." A nešťastný vedoucí se jen zachvěl a zadrmolil: "Dneska v noci se mi zdálo, jak nalezám robátkům do tlamiček maltu."

V soběslavském kempu amok pišišvorů vyvrcholil. "Sledujte, pánové," řekl Sumec a natáhl před sebe ruce jako náměsíčník, "třesou se mi. Fakt. A každá jinak, pravá rychleje, levá vodorovně."

Bongo se při stavbě stanu praštil do prstu. Křížák se opařil čajem a Otouš prohlásil, že půjde radši spát, ačkoli by-

ly čtyři hodiny odpoledne. Ale za pět minut vyrazil ze stanu a syčel.

"Víš, co bych udělal já? Narovnal bych na dno pramic kanystry s nitroglycerinem. Potom bych tu svoloč nahnal do lodí a řek jim, že se bude trénovat sjíždění z jezu." Vzápětí přes ně přeběhlo dvanáct robátek s pramicí, pošlapaly Otoušův spacák nohama od bláta, zamotaly se do šňůr Křížákova stanu a upustily pramici Sumcovi na vařič, kde zrovna začala bublat polívka. Keny na dětičky zařval, ale kousl ho Bára.

"Já se nebudu zdržovat s žádným nitroglycerinem," zavyl Keny, "stejně by to nepomohlo, to máte jako s brabence-ma! Mě už zajímá jen jediný: klidná hospoda!" Byl to vynikající nápad.

V té hospodě sedm hodin jedli a pili. Vládla tady pohoda a klid. V jednom rohu zpívali vodáci a v druhém Cikáni.

Uprostřed se hádali traktoristi, proč jim nepřivezli valník. Keny s šelmovským úsměvem vybídl ostatní, aby se podívali do rohu, že tam dva vytáhli na sebe nože. Hostinská se mezi tím vším točila, roznášela vějře piv a ta piva svítila jako žárovky. Potom roznášela pepermintový likér a ten likér svítil jako svatojánské mušky. Cikáni hodili na cizí vodáky židli a vodáci hodili na Cikány stůl. Mužové PCW s úsměvem přispěchali vodákům na pomoc, ale to už se všichni i s Cikány drželi kolem ramen a zpívali spolu lidové písničky.

"Já umím taky jednu," řekl Otouš, hodil do sebe zeleného prcka a zamáčkl cigaretu do popelníku. Protože tam předtím zamáčkl jídelní lístek, popelník jasně vzplál. "Čím větší inteligent, tím větší lempl," řekla hostinská. "Jak poznala, že jsem inteligent?" užasl Otouš. Křížák ho poučil, že se to pozná podle brejlí, ale Otouš mu vysvětlil, že mu brejle spadly pod stůl a zeje tam už hodinu hledá. Vyčetl Křížákovi opilost, když si toho nevšiml. Křížák opáčil, že opilostí trpí zcela jasně ten, kdo nemůže přes hodinu najít brejle pod stolem. Otouš namítl, že brej-

le nenachází nikoli proto, že by snad byl opilý, ale že už od dětství nedokáže pod stolem nic najít bez brejlí. Na ta slova Keny zavrčel, že úroveň jejich debaty je tak podskepní, že by snad bylo lepší jít domů. "K robátkům?" zděsil se Bongo. "Nikdy! To tu radši bu-dem sedět bez brejlí až do rána bílýho!" Mužové se chmurně zahleděli do piva. Ačkoli se o tom nikdo přímo nezmínil, každý myslel jenom na to, co ho v noci čeká. V duchu už slyšeli šílený jek, štekot, nadávky, pištění a rachot padajících stanů. "Este jednou dokola," vzkřikl Křížák na šenkýřku a pak tichým hlasem dodal:

"Pamatujete, jak jsem vám vyprávěl, jak ty vopice na Orinoku se lekly my čepice s bambulí? Jak se pak na stromech chvěly až do soumraku?" "Tos nám nikdy nevyprávěl," řekl Bongo, ale Křížáka to nerozčililo a šeptal dál:

"V tom je totiž ten fůr! To si, pánové, zapamatujte! Na vopice platí jediná metoda - šok!" Chvilí na něj koukali. Pak se zvedli od stolu, zaplatili a pořad na Křížáka koukali. Jenom Keny si udržel vzácný nadhled, našel Otoušovi pod stolem brejle, posadil Sumcovi na hlavu klobouček se sumci a před hospodou zvolal: "Šok!!! Třeste se, pišišvoři, bude mejdan!" Do tábora vešli za zpěvu pochodových písní. Uprostřed tábora zatančili ohnivý čardáš a hned potom houkl Křížák: "Nástup na rozcvičku!" Robátka ve stanech ani nepípla.

"Vstávat, neflákám se," povykoval Sumec, rázně roz-šněroval robátkům stany a plácal dlaní do stanových pláten. Keny s Otoušem obíhali stany po čtyřech a štekali.

"Já vám ukážu, vy tesařici," vykřikoval do toho Bongo, "jak se dělá správněj noční chaos!" A zpít pomstychtivým štěstím vytáhl ze svého stanu borlici loveckou zakrouce-nou, pozvedl ji ke rtům a zadul do ní tak strašlivě, že i žáby přestaly kuňkat, Keny s Otoušem štekat a vítr vát, "to eště nic není," říčel Bongo a nejvyšší možnou silou roze-

zpíval nástroj po dědečkovi jásavým signálem HOŘÍ! HOŘÍ!!!

Tu k němu přistoupil maličký pán a řekl: "Stydím se, že pocházím z téhož národa jako vy, a vyvodím z toho důsledek." "Totiž," zabreptal Bongo, "my těm dětem ukazujem -" "Jakým dětem?" vyjel pán. "Vaše děti odejely k večeru autobusem domů! Hanba! Vedoucí se ožerou a ani nevědí -" "Naše děti? Odjely?" šeptal Křížák. "A co ty stany?" "Ty stany tu postavili mí přátelé. Nevím, co vám ráno řeknou. Už se těším, až to budu překládat." "Překládat?" zděsil se Křížák, přistoupil vratkým krokem k pánovi, uchopil ho pod krkem za teplákovou bundu a zasyčel na něj: "Přiznej se, přišero: KDO SPÍ V TĚCH STANECH?"

"Ujišťuji vás," řekl pán, "že tam teď nikdo nespí. Nespí tam členové víceúčelové mezinárodní delegace abstincent-ní ligy, bojovníků proti hluku a francouzských panen."

STRAŠIDELNÝ VLČÍ SONG

Když na pláních se stmívá, zní vytí smrtící, krb hlídej, moje milá, a láduj ručnici.

To v horách smečka hladová už sto let nesmí spát za trest, že snědla pastora, co vlky měl tak rád.

V pustých pláních věčný zimy bloudí sedm vztekklých vlků, nemaj rádi zpěv a rýmy, jsou nervózní jako pes.

Když zlatokop si kopne, tak vlku stoupne tlak, když ťukne potmě do pně, tak vlka trefí šlak.

Divoká zvěř, co je k jídlu, hopsá sobě po lese, jenom vlk má nervy v kýblu, nežere a třese se.

V pustých pláních na Klondajku straší sedm vztekklých vlků, nemaj rádi zpěv a rýmy a pro toho nejmladšího rytmus jako

kdyby ani nebyl. Debil.

Ty vlky pošle k Pánu prý čistá panna jen, když nevrátím se k ránu, tak s flintou vyjdi ven.

Mých kostí spatříš hromádku a sedm vlků kol, ty kosti seber do šátku, však dřív ty vlky skol.

Uposlechla nočních plků, vyšla spasit sedm vlků. Střelila - a za pět vteřin sežrali ji včetně peřin v pustý pláni na Klondajku. Aúúúúúúúúúúúú!

Jak mohla bejt čistá panna, když mě tolik milovala v ty zatracený zimě?

Šplhali jsme na kopec a Ofélie se smála, protože jsem funěl. Kdo leze na kopec, vždycky funí, to je normální. Čím vyšší kopec, tím se funí víc.

Ofélie namítla, že podle této teorie by si kupříkladu dobyvatel Čomolungmy vůbec nemohl nasadit kyslíkovou masku, neboť by se v osmitisícové výši rozfuněl tak moc, že by mu maska vybuchla a urvala mu nos. Hloupost, funěl jsem z posledních sil, funění je signál zdraví. Slabý organismus nemá sílu funět. Horolezec, který nefuní, měl by se vrátit dřív, než se přestane i pohybovat. Kdo v horách nefuní, je většinou mrtvěj.

Ofélie se podivila, že jsem s takovým funěním mohl lézt ve výši dvou tisíc metrů, aniž by se mi na základě výše zmíněné teorie odtrhl obličej od kostry. Nebyl jsem sám, řekl jsem vzdorně. Když PCW vyrazilo k vrcholům, zaháněli bačově ovce do salaší a na krk jim vázali dvacetikilové šutry. A na hřebenech byl zákaz vycházení. Všichni myslili, že se blíží tornádo.

A to vás bavilo? řekla Ofélie. Funět v horách? Jaká to otázka, zhroutil jsem se na vyvrácený buk a předstíral, že hledím do kraje.

Nedělej, že koukáš do kraje, řekla Ofélie. Nahoře je rozhledna. Některé rádobyhoraly cesta po nicotné terénní vlnce zničí tak, že pak nemůžou ani funět. Samozřejmě, že nás to bavilo, překřikl jsem ji. Hory jsou světem mužů. Potřebujem je. Není nad pocit, když se muž v nížině obleče do hor: obuje drsné vibramy, nahodí krosnu, vypne prsa a zatáhne břicho, takže mu větrovka neuvěřitelně zaplاندá kolem boků. Žena ho s úžasem sleduje: i vidí, že manžel je samá přeska, řemen, lanko, kov a jiné mužné materiály, o chlupatých lýtkách a energicky vysunuté čelisti nemluvě. Muž ji obejmě, políbí děti, vzpřímí se, nahodí krosnu a řekne: "Jdu. " A chrástí k nádraží a vše se na něm houpe.

V odchodu od ženy do hor je cosi povznášejícího, tvrdil jsem Ofélii. Opravdový muž podvědomě touží po situaci,

kdy on v dále mezi skalami a ledem bojuje s blizzardem, zatímco ona v teple civilizace přikládá do krbu, píše s dětmi domácí úlohy a večer pod útulnou lampou čte časopis Vlasta. Existují samozřejmě i ženy, dodal jsem chladně, které celou situaci dokážou chápat jen tak, že ona je zanechána na pospas tvrdým městským poměrům, domácím pracem a vlastním zvláštním dětem, zatímco on si blbne někde v Tatrách. Takové ženy ovšem, skončil jsem s energicky vysunutou čelistí, pošlapávají všechno, co je v nás velkého.

A sobotky? přivřela kočičí oči.

Při jedné oslavě Kenyho narozenin, řekl jsem, z ničeho nic napadlo Lucii, že PCW už dávno nebyl v Tatrách. Přišlo nám to divné, ale Lucie vysvětlila, že by ráda měla doma zas alespoň na chvíli štíhlého snědého horala. Zrovna o těch narozeninách přinesly holky skopovou ruládu, buchty, koblihy, řízky, buřty zvané utopence a další delikatesy.

Vrátil se namísto Kenyho štíhlý snědý horal? Nevzpomínám si. Za pár dní měl narozeniny Sumec. Sešly se karbanátky, telecí ruláda, řízky, koláče z borůvek, dorty z piškotů a škvarky. Je těžké být štíhlým snědým horalem, Ofélie, v tak drsný civilizaci.

Vyprávění třetí

O povážlivém průběhu Týdne tatranských kondorů,
o zničujícím výstupu, o ohrožení zdraví,
života a posléze o slavném dobytí Slavkovského štítu

K hazardnímu rozhodnutí zdolat Slavkovský štít došlo na Zbojnické kolibě ve Starém Smokovci: téměř polovina pantátů, totiž dva, Keny a Bongo, zde prohlásila, že takhle si akci Týden tatranských kondorů rozhodně nepředstavovali, viz její dosavadní průběh: Pondělí - výlet do Malé Studené doliny. Pro pozdní nástup dosaženo jen Bi-líkovy chaty, vzdálené od stanice lanovky pět minut ostré chůze. Úterý - nový pokus o dobytí Malé Studené doliny. Po hodinovém pochodu dosaženo chaty Nálepkový, která se rovněž zdaleka nenachází v říši tatranských kondorů, nýbrž v lese. Občerstvení vyrazí mužové PCW na další pochod, z časových důvodů však nikoli do Malé Studené doliny, ale zpátky k lanovce. Středa - výlet do Velké Studené doliny. K všeobecnému údivu dosaženo opět Nálepkový chaty. Posezení věnováno vzpomínkám na tatranská dobrodružství před dvaceti lety. Při návratu na Hrebienok sledováno ligotání hvězd nad Velkou Studenou dolinou. Čtvrtek - odpočinkový den.

Bongo s Kenym ukončili zdrcující kritiku TTK bouřlivým zvoláním "hanba!" Následující půlhodinu pak všech pět pantátů přesvědčovalo personál i rozhořčené hosty, že onen výkřik opravdu nebyl namířen proti bratrskému slovenskému národu. Oni naopak že mají Slovensko rádi, a proto už přes dvacet let lezou po jeho pyšné střeše. Na

důkaz pak zazpívali baladu z Kysuc o zakrvavené košulien-ce. Zbojnický číšník si při tom utíral oči do zdobeného rukávu, aniž z pěsti pustil nůž: později se hájil tím, že v kuchyni zrovna krájel cibuli. Pak už Bongo s Kenym zaplatili jen asi šestnácti lidem slivovici a ponechání opět sami sobě, napadli pantátu rychtáře, proč on, kondor Himaláji a rybařík čínských řek, neprosadí z moci svého úřadu aspoň jedinou důstojnou horskou túru. Křížák namítl, že stanovy PCW neukládají rychtářovi, aby denně tahal změkčilé pantáty z hospody. Že on rovněž považuje dosavadní průběh Týdne tatranských kondorů za truchlivý. Prohlásí-li však - aby uvedl jeden příklad za všechny - všichni pantátové před Bilíkovou chatou, že nemůžou dál, včetně zde revoltujících pantátů prostého člena a kulturního ataše, nezbyvá

rychtářovi než přání většiny respektovat. Vzhledem k tomu však, že zjistil, že jsou navíc pantátové lempíové, uvažuje rychtář o násilném převratu a zavedení osvícené diktatury, a to teprv pantátové budou čumět. "Na aklimatizaci ve velehorách," podotkl Oťouš, "potřebuje lidskej organismus středního věku až tři neděle, to je téměř vědecky dokázaný."

Na ta slova Keny zrudnul a prohlásil, že buď se Oťouš za-klimatizuje hned, nebo že ho zabije. "Copak už nikdy, hrome," uhodil do stolu, "nesmím vidět Kačacie pleso? Nikdy už nepošplhám chodníčkem k Litvorový dolině? To už jsme vážně jen takovej velehorský šrot? Nebo co?" Byla to velká chvíle. V jednom rohu ohnivě hrála cikánská muzika, v druhém a třetím rohu zpívali hosté, uprostřed hořela polena, voněl kouř, zbojnickí číšníci servírovali s folklorními výkřiky zbojnický čaj, na jehož hladině hořela jasným plamenem slivovice. Kdo nezpíval, s praskotem drtil čelistmi živáňskou pečení. Jen mužové PCW nejedli, přemýšlivě pili koňak, slivovici, červené víno, bílé víno, ba zkonzumovali i láhev fernetu, která se tu na stole nějak objevila. Poté vypočetli, že posledním dnem, kdy lze zachránit čest PCW, je zítřek, protože v sobotu se jede domů.

"Já," řekl pak zjihle Oťouš, "měl náhodou Tatry dycky rád. A Gábina, budete se divit, ta je měla dycky ještě radši." "V tom případě," řekl Křížák, "vyhlašuju rychtářskou diktaturu ihned. Budiček je v sedm. Kdo odmítne, ztrestám ho čínským ranním hmatem, že nevíš, co to je? Ani to nechtěj vědět. Po snídani výstup lanovkou na Hrebienok. Pak se půjde pěšky, kam, to ještě nevím, ale ručím vám za to, že Tatry uvidíte zatraceně zblízka, ať chcete, nebo ne." "Na tohle se těším celej tejden," řekl Oťouš a z radosti vypil skoro celou láhev vlašského ryzlinku na ex. Sumec pak navrhl Slavkovský štít: nikdo z nich tam dřív nebyl, protože tam není z čeho spadnout. Proslýchá se však, že je odtamtud kolem dokola krásně vidět. Když je vidět.

"Souhlasíme," rozhodl rychtář diktátor Křížák. "Necht' se tedy Slavkovský štít stane prubířským kamenem kvality našeho klubu. Necht' je triumfem naší mužné vůle, odvahy ducha a tělesné síly! Vzhůru na Slavkovský štít!" "Vzhůru, tatranští kondoři," vzkřikl Oťouš a dopil ryzlink.

Výstup na Slavkovský štít započal zdrcujícím nápořem všech zúčastněných. Vůz lanové dráhy se neohroženě prodral vzhůru až k stanici Hrebienok. Tam členové PCW pohlédli do husté mlhy, jen málo se otřáslí a pak do ní vnikli. Jejich velehorské boty hřměly vzhůru kamenitou cestou v pravidelném rytmu, jako za starých časů, jako kdyby jejich cílem ani nebyl jeden z nejvyšších (2452 m) štítů Tater. Jen Oťouš porušil velebnost chvíle zcela neotesanou poznámkou "to se nám to šlape, když jdeme po rovině," ale byl okolními pantáty po zásluze rázně okřiknut. Dokonce ještě v lese předešli dětskou výpravu, jejíž praporečník třímal modrou vlajku s vyšitým žlutým dudlíkem: mužové PCW kolem nich prosvištěli, až se zvedl vítr, a Bongo otcovsky oslovil praporečníka: "Z toho vidíš, piššvore, že zdravěj duch ve zdravým těle je ze všech nejrychlejší."

Poté opustila cesta magistrálu a zabočila vzhůru. "Ohó," řekl Keny a rovněž byl ostatními rázně okřiknut, ať nedělá paniku. Stoupali se zaťatými zuby, pot jim stékal po spáncích. Stezkou rozléhalo se hrůzné funění. "Tak na vás, vy zásobárny tuku," pokřikoval Křížák daleko vpředu, "vy pytle zmarněných možností! Vpřed, hrobaři vlastního mládí, vzhůru, mrtvoly!" Bongo vzdychl, že po těch nadávkách mu velí povinnost, aby se jako prostý člen okamžitě vzbouřil, že však zrovna teď prožívá vzácnou dechovou krizi, takže se spokojí konstatováním, že Křížák jako malý dítě. V šestnácté zátočině poznal Sumec, že si není jistý, zda je zrovna Slavkovský štít ten nejsprávnější cíl pro tatranské kondory. Odpovědi bylo mu usilovné sípění: až po deseti minutách vydechl Keny, že tohle je hora - a na horu - se vždycky musí - nahoru. Bongo dodal, že čím je to - srážnější, tím je to - rychlejší. Oťouš se otázel, jak to myslí, a Bongo upřesnil, že čím víc - tím lip - to má člověk - dřív za sebou. Oťouš se tedy přímo optal, jestli myslí infarkt myokardu, a Bongo odsekl, že myslí ten pitoměj kopec.

V další zátočině spatřili dvě jeptišky. Seděly na balvanech, usmívaly se a svačily. "Vidíte," zděšeně řekl Oťouš, "ty jsou tu nasazený, aby poskytly první pomoc každému, s kým to praští. Jedním z prvních," zašeptal slábnoucím hlasem, "budu já."

Křížák o zátočinu výš volal, ať se Oťouš za ty řeči stydí. Oťouš odsekl, že každé se nenarodí jako hubený šílenec, co se hodí akorát k litání po Himalájích. Křížák opáčil, že šílenec, který nežije, necvičí, ráchá se v kyselinách a organizuje výbuchy, se člověk nerodí, nýbrž stává. Oťouš řekl, že na Křížákovy urážky má asi deset odpovědí, které by pantátu rychtáře po zásluze zesměšnily. Že však kdyby je vyslovil, prasklo by mu srdce námahou a rozčilením, takže raději neřekne nic. Křížák odpověděl, že místo toho kecání mohl Oťouš říct už nejmíň pět z těch odpovědí. Oťouš zrudl, uchopil se za zápěstní tepnu, chví-

li počítal údery a pak velmi stručně odeslal Křížáka na zcela jinou stranu, než kde se nachází Slavkovský štít. V téže chvíli předešla sdužení PCW dětská výprava se žlutým dudlíkem na modrém praporu.

Nad hranicí lesa se mlha ztratila: obklopil je medový vzduch horské trávy a tajících sněhů. Stezka se přiblížila ke srázům nad Velkou Studenou dolinou. Jako z letadla hleděli dolů na zelený a šedý horský svět, vždycky nějak nedobytný, vždycky neskutečný. Na stříbrné stuhy potoků v kobercích kosodřeviny. Zas jako dřív viděli skalní žlaby, suť a plástve sněhu v nedostupných údolích. Černou zubatinu štítů zaťatou do modří nebe. Věčné Tatry.

"Vzhůru," zvolal Bongo, když se vykoulali, nahodil krosnu a vyrazil. Někdo se zbáběle otázel, jak dlouho to ještě bude trvat. Křížák sadisticky poznamenal, že tohle byla jen taková rozčivka. Keny se rozčilil, až upadl. Promiň, řekl Křížák, pomohl ho zvednout a šel pak schválně poslední. Jenže si zase zpíval a navíc kouřil, což rozčivilo všechny a každou chvíli někdo z nich upadl. O tři zátočiny výš odpočívaly děti s dudlíkem na praporu, svačily, pily, svlékaly košile a cpaly je do chlebníků. "Došel jim dech," smál se Bongo. "Chybí jim náš letitej tvrdej trénink! Vrat' se k maminkám, prckové, Slavkov-skej štít není pro každého!"

"Teď mi něco jakoby prasklo tady pod žebrama nahoře vlevo," oznámil Otouš.

"Opatrně sundej krosnu, pořádně se prohlídni," řekl Keny. "Nechci tě zbytečně plašit, ale nakonec ses chlap. Buď ti praskla srdeční chlopeč, nebo kšandy."

Stoupali už třetí hodinu v suti a hlíně. Žulové placáky klapaly po celém svahu jako čelisti kostlivců. Orvaní turisté všech národů a barev pleti se ploužili po hřbetu hory nahoru i dolů.

"Dobří lidé," oslovil Sumce pán v čele rodinné tlupy, "povězte nám, budem už brzy dole?" "Co vás vede," řekl Sumec, "my kráčíme od časného rána abnormální rychlostí. Dolů je to ještě strašně daleko." "Tak abyste věděli," rozzlobil se pán, "nahoru je ještě dál! A pořád víc do kopce! Já vám dám!" Po těch slovech Otouš prohlásil, že mu extrémně buší srdce. Poradili mu, ať se zastaví a vydýchá. Teď mám zas, řekl Otouš, takovej divnej pocit, že letím! Tak si sedni, řekl Křížák. Teď zase, odvětil Otouš, jako by se mnou letěl ten kámen, co na něm sedím. Hned nato je předešly děti s dudlíkem na praporu.

"Vrchol," řekl pak jako ze sna Otouš, "je nedaleko. Je to támhleten jakoby hrot. Vylezu na něj a padnu." Vylezl na něj a padnul. A bušil pěsti do žulových ploten, protože to, nač vystoupil, vůbec nebyl vrchol, nýbrž jakási bezvýznamná terénní boule, o níž Keny tvrdil, že je to populární útvar Slavkovský nos. Hora se nad nimi nepřátelsky vzdouvala a dělila se na řadu dalších boulí, pustých, ohromných a plných kamení. "Na zteč vpřed," řekl Sumec a zhroutil se hned na úpatí první boule. Předešly ho dvě jeptišky v černých hábitech a bílých čepcích, laskavě se na Sumce usmály a dál si vyprávěly povedené příhody z klášterního života.

Nejvyšší boule byla však opravdu už Slavkovský štít. Poseta byla obřím kamením, jako by se tu rozpadla Babylonská věž, a na tom kamení posedávali, polehávali, popíjeli, jedli a choulili se zimou muži, ženy a děti, milenci, stařečkové a školní výpravy, oblékali všechno, co si při výstupu svlékli, schovávali se v kamení před divným tatranským větrem, a přece mrzli dál, šťastně a okouzleně. Neboť mrzli obklopení krajinou ze snů, jaké jsou dopřány jenom někomu, ze snů, po kterých se stýská: v hlubinách na jihu lesní moře se skvrnami všelikých Smokovců, Po-lianek, Lesných a Hágů, na západě Gerlach, na severu ští-

ty Lomnický, Eadový a Jahňačí, sněžné srázy, průrvy, sedla a pod nebem všechny Tatry, kolik jich Bůh stvořil. Sedm německých turistů přemoženo citem usedlo do žuly a začali jemně jódlovat, uchopili se kolem ramen a zvolna se rozkývali, jakoby větrem. A jak je cit víc a víc přemáhal, jódlovali pořád zaníceněji, až už vyložené řvali, až se Tatry třáslly, až něžnější povahy kvapně opouštěly vrchol, zatímco Bongo přerušil pěvce drsnou češtinou: "Běžte si řvát domů, bejci, nestydíte se? Na tatranským vrcholu houkat jako kráva, to teda nechápu!" Němci zmlkli, káravě se na Bonga zahleděli a potom na znamení protestu opustili vrchol. Přitom jeden z nich přikročil k Bongovi a cosi nenávisného mu vmetl v tvář. "Říká," přeložil to Křížák, "že si máš jít řvát domů. Ptá se, proč povykujes na tatranským vrcholu jak trotl, to že teda voni nechápu."

"Teď se mi z toho všeho," řekl Otouš, "roztepalo srdce naopak nesmírně pomalu. Teď si připadám jako ta australská ryba, co se na zimu zahrabe do bahna a srdce jí tepně tuším jednou za čtyřicet minut. Nebo například žáby. U mě to ovšem může mít za následek udušení, srdeční tep podmiňuje oxidaci krve. Mám dojem, že už se dusím."

Pak ještě Otouš všechny požádal, aby mu pomohli vstát, ale netrval na tom, aby ho nesli. Každých dvacet minut odpočívál, přátelům přitom sděloval skandální poznatky o svém tělesnu. Padesát metrů pod vrcholem se Otoušovi ještě pořád zdálo, že letí. O něco níž se mu naopak zdálo, že padá. Pak sebou říznul doopravdy. Pak ho zvedli. Křížák mu počítal tep a Keny mu podle jakýchsi babských metod kroutil hlavou do stran, nahoru a dolů a pořád říkal: "Nic? Teď taky nic? Furt nic necítíš?" "Co tich měl cítit?" šeptal Otouš a Keny zamyšlen odvětil: "To právě nevím."

Otouše to tak vyděsilo, že pak už sestupoval z hor celkem bez odporu: jenom když míjeli propast u Nosu, prohlásil,

že má závrat', nato se mu chvíli zvedal žaludek a dole v hlubokém lese tázal se vystrašeným hláskem, proč se kolem něj tak rychle stmívá. Sumec rovněž zjistil, že se i kolem něj stmívá, a rovněž ho to vyděsilo. Křížák je ujistil, že se stmívá doopravdy, protože se blíží večer a pod stromy je tma, ale oni mu nevěřili. Otouš řekl, že si je svým stavem jist: nesmyslným nápadem dobýt Slavkovský štít dohnali ho téměř k smrti. Nebude se divit, vyřkne-li lékař vědeckou skutečnost: přechozená mrtvice. Odtud bušení srdce, zvedání žaludku, závratě, stmívání, pocit létání a různobarevné kruhy. Až nad Starým Smokovcem Otouš pookřál. "Je to lepší," řekl. "Myslím, že by bodla slušná večeře ve Zbojnický kolibě."

"Ty pacholku," zařval vtom Křížák, "já ti dám mrtvici!" Všichni zvedli tázavě zrak: v tom zraku byla psána otázka, zda si zničujícím výstupem neublížil i Křížák, bývalý rybařík čínských řek. Křížák však hulákal neobyčejně zdravě: "Teď jsem si vzpomněl! Teď mi spadly z vočí šupiny! Abys neměl závratě! Aby se ti nezvedal žaludek, ty stvůro, koliks vypil včera v kolibě?" Otouš řekl, že tolik, co ostatní.

"Třikrát víc než ostatní," hrměl Křížák. "Fľašku ryzlinku na ex! Šest čajů, což jsou v podstatě tři ošizený malý slivovice! Pět čistých slivovic velkých! Čtvrt flašky fernetu nejmní! Červený víno, bílý víno! A gruzínskej koňak! Nepočítám pivo před večeří, pantáto pisoáre, vy jste dneska nepřešedil mrtvici, vy jste jen obyčejné prase!"

Tak skončila expedice na Slavkovský štít v rámci Týdne tatranských kondorů.

Z kroniky

ZÁPIS ZE ZÁCHRANNÉ VÝPRAVY DO SUMCOVA SRUBU

Srub ptt. Sumce leží v horách, 20 km od našeho města. Protože teď na podzim plení lesní sruby individua a často v nich i přezimují, usnesli jsme se, že srub zkontrolujem v pátek třináctého. Případná individua zneškodníme, přespíme a ráno odjedeme domů, abychom se mohli věnovat svým šabatkám.

18.00 - scházíme se u ptt. lorda strážce kasy. Šabatka Gá-bina doprovází ptt. pisoára a neustále se ho táže, zda si nezapomněl prášky na srdce. Ptt. pisoár ji pětkrát ujistí, že prášky nezapomněl. Když to nepomůže, vyjme je z kapsy, ukáže své šabatce a nechá kolovat. Jak prý by je mohl zapomenout, když je tak pracně z doktora vyloudil! Podle nesvědomitého lékaře totiž Oťouš prášky na srdce vůbec nepotřebuje. Lakotný felčar povolil, až když mu ptt. pisoár pohrozil, že ho dá do televize. 18.10 - vyrazíme ve starém Sumcově mercedesu. Vejdeme se i se zásobami jídla a pití na celou noc. Vezeme i truhlářské, tesařské a zámečnické nářadí, abychom zlikvidovali škody po individuích.

19.45 - vystupujeme v lesní strži a maskujeme auto větvemi. Nakládáme na záda stavební nářadí, materiál, potraviny a pití. Stoupáme do strání. Stmívá se. 20.00 - Je černá noc. Srub je v pořádku. Ptt. prostý lid tvrdí, že individua srub ušetřila vzhledem k strašidlům. Sumec se chechtá: prý strašidla nejsou. Bongo připomíná, co mu prozradila Sumcova šabatka Lída. Za temných nocí vrávorají prý kolem srubu mrtvoly švédské národnosti. Jsou to vojáci, kteří se tu ve třicetileté válce utopili v močále. Někdy utopenci buší na dveře. A přímo v chatě něco v noci šeptá, ale není to vidět. Proto sem šabatka Lída nechce jezdit. 21.00 - Opékáme nad krbem maso, pijeme. Ptt. Sumec

s posměchem vzpomíná, jak se tu šabatka Lída každou chvíli vyděsila k smrti. Švédské mrtvoly skrz okno viděla pětkrát, šeptání slyšela skoro každou noc. I Sumec tu prý častokrát zažil bušení na dveře: ti, co bušili, někdy kvileli, jindy prosili, aby je Sumec s Lídou nechali u kamen ohřát. Většinou šlo o postavy fyzické (vandráci, lyžaři, zbloudilá hajného žena, šílený Němec), párkrát ale i o jevy nevysvětlitelné. Ptt. prostý lid žádá, aby mu ptt. lord strážce kasy vysvětlil, jak to, že nevysvětlitelné. Sumec našťavaně opáčí, že kdyby to dokázal vysvětlit, nebyly by ty jevy nevysvětlitelné. Bongo přikývne a pak bez ustání šilhá ke dveřím.

22.30 - Ptt. rychtář bez výstrahy usne a z rukou mu vypadne zbraň, žehlička na lyžařský vosk. V téže chvíli přímo v chatě cosi strašně zavýje. Všichni vyskočí. Zjistí se, že to jen ptt. lordovi strážci kasy dopadla žehlička na palec. Všichni usednou. Začínám se potit. Ptt. pisoár tiše kvílí. Nemůže najít prášky.

23.15 - Z kouta zní podivné klepání a chřestění. Jako by do dveří bušil kostlivec. Všichni ztrnou. 23.20 - Ptt. prostý lid s údivem zjišťuje, že se mu kdoví-proč už pět minut sama od sebe klepe noha. Že buší kolenem do stojanu s lyžemi. Všichni si oddychnou. 23.50 - Něco tady fakt šeptá. Není to česky. Šeptá to pořád. Ptt. pisoár začne taky šeptat, že si musí vzít prášky. Po Oťoušově šeptání to první šeptání utichne. 23.55 - Ptt. pisoár prohledává kapsy. Nechal prášky na srdce v autě. Musí pro ně, jinak nepřežije noc. Nechce, abychom ho provázeli. Není přece srab. My musíme hlídat chatu. Ozbrojen plynovou pistolí pisoár vyrazí. Noc ho pohltí. Čekáme dál.

0.20 - Ptt. rychtář se probouzí a připouští, že mohl šeptat ze spaní. Šeptává prý v dialektu himalájských Šerpů. Prý ho na to už pár ženských upozornilo. 1.30 - Na močálu cosi kvílí. Blíží se to. Zní dusot více nohou. Ptt. rychtář míní, že se Oťouš vrací. 2.55 - Zřetelně slyšíme smutný ženský hlas. Kroky

a praskot větví znějí ze všech stran. Vyhlédnu z okna. Míhá se tam stín. A druhý!

3.00 - Pronikavý výkřik. Zvířecí skřek za chatou mu odpovídá. Asi objevili srub. Zvedném sekery a latě. Bongo startuje motorovou pilu. Ptt. rychtář se vydá ke dveřím.

3.05 - Křížák rázně trhne dveřmi. Sumec napne luk. Ve dveřích stojí dvě hnědozelené postavy. Divoce se rozhlížejí.

3.06 - Do chaty vtrhne ptt. pisoár. Je rovněž hnědý a zelený, jak se brodil močalem, křovím. Postavy nezpozoruje. Má zablácené brýle. Prášky prý v autě nenašel. Ty, co má v kapse, nejsou na zácpu. Konec prý je blízko. Už teď má halucinace. Auto ve strži viděl dvakrát. Každé jiné. A cestu mu překřížily divné zjevy. Zaskřeho-taly mu rovnou do tváře a pak zmizely v močále. Prášky proti zácpě prý asi už nebude potřebovat.

V tu chvíli jedna hnědozelená postava zavýje. To TYS nás vyděsil, kvílí, TYS nás zahnal do močálu! Druhý přízrak hrozivě zadupe. Couváme ke stojanu na lyže. Přízraky se plouží za námi, blíž a blíž. Ten první řve Oťoušovi do tváře: Kde se flákáš, prosimtě? Nechals na kredenci prášky, tak jsme ti je s Lídou přivezly! (Zapsal KENY, kulturní atašé, vzhledem k tomu, že ptt. pisoár se dosud třese rozčilením.)

Na kopci jsme s Ofélií zjistili, že rozhledna dávno spadla. Zůstalo kamení, trámy a kopřivy. Nevadí, řekla Ofélie. Sednem si na nejvyšší trosku a ty vyprávěj dál o těch fu-nebrácích.

Nejsou to funebráci, zatvrdil jsem se. Jsou to dobrodruzi. Nositelé stříbrných větrů. Mamuti ducha, co bijou o mříže.

Po stránkách žlutla tráva. Z lesa troubili rozlícení jeleni. Byl podzim, čas říje.

Usedl jsem vedle Ofélie a hlas mi zjihnul. Poezie, šeptal jsem, je všude. Stačí chtít.

Ale Ofélie mi nevěřila.

Jednou, odvětil jsem, byl lord strážce kasy odsouzen rychtářem ke dvojí pokutě. Na její zaplacení musel mít doklad, aby neměl v účtech nepořádek a nevysloužil si tak postih třetí. Na pošťe tedy sám sobě odeslal 15 Kč pokuty za soustavnou neznalost hymny a 15 Kč pokuty za soustavné urážení rychtáře. Paní za přepážkou Sumce pokárala, proč nepoužil jediné poukázky, když posílá oboje peníze na stejnou adresu. Sumec vysvětlil, že to nelze, neboť jde o platby různého druhu. Paní znovu pohlédla na složenku a pak prohlásila, že je ostuda, když dospělý muž neumí vyplnit poukázku. Že buď je někdo adresát, nebo je odesílatel. Sumec řekl, že on je obojí, a paní vypískla, aby jí to okamžitě vysvětlil. Sumec naopak žádal, ať mu paní ukáže předpis, podle kterého musí být odesílatel jiný než ad-

resát. Přitom lezl po čtyřech po podlaze pošty, protože se mu z rozčilení rozsypaly obě pokuty. Paní se podivila, že Sumce nevidí, prostrčila hlavu okýnkem, a když Sumce spatřila na zemi, zaječela tak strašně, až se to okýnko utrhlo a zhmoždilo ji krční páteř. Ještě z nemocnice podala ta paní výpověď. Teď myslím krmí v zoo chřestýše. Hm, řekla Ofélie. A co červená známka? To je spíš taková hra, odpověděl jsem. Jeleni v houští troubili, div se nestrhlí.

Vyprávění čtvrté

O záludnostech řeky, o démonu v kopřivách a zejména o strašlivém ztroskotání, jímž vyvrcholil lov na červenou známku

Plavba PCW pokračovala toho roku bez výrazných otřesů s výjimkou tří: první nastal, když Bongovi s Otoušem někdo ukradl stan. Postižení trávili pak noci na matracích pod převrácenou lodí, chvějíce se roztrpčením a zimou. Druhý otřes nastal, když Sumec jrohlašil, že se mu v lodi už třetí den válí nějaký stan. Ze má dojem, jestli to není ten ukradený. Byl to on.

Ke třetímu otřesu došlo na jezu pod Tábořem. Spatřili tam dívku v modrých plavkách, velmi štíhlou, velmi snědou, velmi tvarovanou, s velmi velkýma dráždivýma očima. Plavky byly tak miniaturní, že, jak to později zhodnotil Otouš, nešlo ani tak o plavky, jako spíš o mekap trupu s vtipným využitím textilu. Na bocích ta věc chyběla úplně, což si nikdo nedokázal rozumově vysvětlit. Dívka stála v kopřivách pod jezem a rozčesávala si rusáčí vlas. Keny, Bongo, Sumec a Otouš přenášeli po druhém břehu Čočolósu, obraz dívky dopadl jim na oční sítnici a odeslán byl nervovými vlákny do mozku. Mozek informaci zpracoval a předal ní. Mužové pustili loď do trávy a všichni v jedné a téže vteřině vydechli ono osvobozující zaklínadlo, tradiční označení ponurého směru, jímž cit-

livá česká duše dovede vyjádřit stejně tak radost i bolest, marnou touhu i bezmezný obdiv, úžas, nadšení i zoufalství. "Co tam vpředu, bejci, blbnete?" zvolal Křížák: sehnutý pod tíhou bágů, s kajakem na hlavě neviděl, zakopl o Čočolósu a upadl do ní. Ještě v letu spatřil však to, co ostatní, a tak zůstal tiše ležet, vši silou šíjových svalů nadzvedával kajak a jeho rty s uznáním ševalily: "Tak to teda ovšem pardon."

Otouš poznamenal, zda si kamarádi všimli, jaké vzrušující náramky že chrastí dívce na zápěstí. "Náramky?" řekl Sumec jako ve snách, "že jí chřestí náramky? Nic jiného, srabe, nevidíš?" Otouš dýchl na brejle, oťel skla o tričko, nasadil brejle a odsekl, že slušnej člověk vnímá krásu jako celek. Na rozdíl od čuněte, jež se vyžívá v živočišných detailech. "Na levým kotníku vod nohy," chroptěl Keny, "má kože-nej řemínek. Mě hrozně rajcujou kožený řemínky na kotníku vod nohy."

"Uneseme ji," řekl Bongo. "Je to nejrychlejší. Stačí pytel přes hlavu, rozumíš, a za Bechyní o ni budem losovat." Křížák v Čočolóse všechny upozornil, že nejenom hloupými řečmi, ale i hloupými nápady se pantátové připravují o vzácnou rozkoš. Dívka této kategorie se neunáší, ani se neukecává, vždyť jakékoli vítězství zde není žádoucí. "Vaše vlastní prohra, vy primitivové," šeptal sugestivně, "začíná se okamžikem, kdy vám dívka dovolí urvat támhleto nitečku, na který to všechno drží." "Co blábolíš?" vyjel Bongo, "kde je ta nitečka? Jak chceš s těmahle poražencejma názoroma získávat červený známky?"

Křížák připustil, že boj o červenou známku má svůj hluboký smysl: její získání výrazně zvyšuje společenskou prestiž majitele v rámci celého PCW. Avšak k těmto účelům, zdůraznil, používáme dívek pořád sice ještě kvalitních, leč o něco horších, než je ta v kopřivách. K získání červené známky používáme dívek, ze kterých nešílíme.

Tam totiž rozdíl mezi snem, jenž nás obestírá předtím, a skutečností, která nás pohltí potom, nevyje tak žalostivě k nebesům. Krása totiž, chlapci, recitoval dále Křížák, pravá krása je nedotknutelná jako pel na křídlech vážky. Při těch slovech zhýrale přivíral oči, kopřivy na březích voněly, léto praštělo v základech a mužové PCW si všichni představovali, jak dívce praská nitečka na boku a nitečka mezi lopatkami, jak se ty modré kousičky, barvou, tvarem i velikostí podobny křídům vážky, snáší k zemi a jak dívka bez té zbytečnosti vstupuje do zpěněné vody, která jí sahá po lýtku, a jak tou modrou a stříbrnou mělčinou kráčí k mužům PCW...

"Je jich víc," přerušil zjhlé ticho Otouš, který jediný ze všech dokázal si uchovati chladný nadhled chemika. (Ve skutečnosti šlo o to, že Otouš i tady, desítky kilometrů od domova, ztracený v jihočeské džungli, zůstával duševně ujařmen šabatkou Gábinou, což mu nedovolovalo podlehnout nezodpovědnému opojení.) "Jsou čtyři," hlásil a znova si přečistil brejle, "tahají kánoj tmím k vodě a nemůžou ji urvat. Ta kočka na břehu je nastrčená, aby jim první trouba, co si jí všimne, pomohl s loděma pod jez."

Přebrodit se na druhý břeh bylo pro muže PCW dílem okamžiku. V dalších vteřinách sneseny dívčí lodě na mělčinu pod jezem, připoutány k pobřežnímu kameni, zapáleny seznamovací cigarety a vyslána na okružní cestu Sumcova pohotovostní láhev rumu pro havarijní případy. "A je zase pohoda," řekl Keny. "Napijte se, holky, abyste nám pak stačily. Nám totiž v celým labskooderským povodí neřeknou jinak než Rychlé šípy. Akorát na horní Radbuze jsme známi jako Žiznivá čára a na některých čínskejch řekách nás označujou soustavou zvuků, který by se dohromady daly volně přeložit jako Namydlený blesk chvátajícího Budhy."

Dívky se napily a opáčily, že nepijou, nechvátají a že se kvůli žádným namydleným Budhům nepřetrhnou: ony že jsou uzavřeným sdružením emancipovaných sportovkyň,

kére se touto cestou dopravuje k učitelské základně v Týně nad Vltavou. Jediná, která při těch zdrcujících informacích slova nepromluvila, nepočítáme-li záhadný polo-úsměv, byla dívka v modrých plavkách. Kamarádky potvrdily, že jí užívají jako návnady, což ta dívka jménem Mada stvrdila lhostejným přivřením řas. Madinou kormidelnicí byla téměř tak pěkná, nebezpečně vyhlížející Mexina. Údajně ovládala sto třicet šest japonských bojových chvatů a fungovala proto jako jednotka zvláštního nasazení pro případy, že by ulovení přenašeči jezu projevíli násilnické sklony. "Vidíš, meloune," řekl Sumec Bongovi, "ta by ti to vykreslila s pytlem přes hlavu u Bechyně."

Gita na druhém kormidle vyznačovala se mateřským úsměvem a pravděpodobnou hmotností přes osmdesát kg. Její specialitou byla první pomoc v případě, že by se přenašeč při přenášení jezu zhroutil. Loď s ní sdílela éteric-ká Valérie: prozradila, že učí hudební výchovu, vede kurzy společenského chování a má proto v pracovní náplni konverzaci s přenašeči ulovenými Madou, aby při spatření enormního množství bagáže v dívčích lodích neutekli. "A co vy?" oslovila muže Mexina a upravila si opasek s dýkou na nahém pase, "taky někam jedete, nebo tu jenom tak frajeřte u

jezu?"

"Jsme nezávislý sdružení ženatých dobrodruhů," odpověděl skromně Keny, "tuhle řeku jedem z touhy po smrtelným nebezpečí. Už jste někdy slyšely o pověstném soběslavským volej i zvaným též Vodáckej infarkt?" Nikdo z mužů však Kenyho chvástání neoceníl, všichni se na něho zakoukali s němou výčitkou, jenom Křižák pochvalně kývl. (Vysvětlením tím totiž Keny přesně vyhověl dodatku ke stanovám číslo sedm, dle něhož, citujem doslova: "K získání červené známky je povoleno užít jakéhokoli chvástání a všech uskoků s výjimkou trapných. Za trapný uskok považuje se zejména a) zapírání rodinného stavu uchazeče o červenou známku, b) tvrzení, že je uchazeč v tomto stavu nešťastným, ať už je to pravda, ne-

bo ne, c) obzvláště odpudivé je pak jakékoli snižování cti a dobré pověsti vlastní šabatky.")

"To vás vaše ženský pustěj jen tak bezevšeho na tolik dní pryč?" užasla Gita. Dokázala tím, že je nejenom tlustá, ale i zaostalá, netaktní a navíc pitomá jak přehrazená šlajsna.

"Ale tak v tomhle věku už co by je nepustily," opáčila in-struktorka společenského chování Valérie a intelektuálně přivřela dlouhé řasy, čímž dokázala, že je nejen netaktní a zaostalá, ale i tisíckrát pitomější, než ta nejtlustější holka pod sluncem.

"V jakým věku?" užasl Bongo, a když mu došel smysl sdělení, vstal, rozmáchl se flaškou, až z ní rum vystříkl, a zařval mocným hlasem: "V jakým věku, vy piškuntál-ky? Máte strach, že se vám tu do večera rozpadneme?" "Vona tomu nerozumí," řekla Mexina, vzala Bongovi flašku, lokla si, utřela pusy plavnou paží a poznamenala: "Chlap, jo? Musí bejt chlap, ne? Pak ať je mu třeba dvě stě. Nebo tři sta. Nebo klidně i víc. To je jeho věc, ne moje-

Valérie se tou dobou ještě pořád chvěla hrůzou, nespouštěla ostražitě zraky z Bonga a pak honem prohlásila, zeje nejvyšší čas odplout.

"Já se picnu," záhadně prohlásila Mexina. Pohlédla přitom ke břehu, kam za pomalého víření hýždí sestupovala Mada.

"To zas budou galeje," dodala a Mada při těch slovech odevzdaně sklonila šíji, jako by čekala, až ji Mexina usekne hlavu pádlem. Keny se optal, jaké že vyvstaly problémy.

"Vona to neumí," řekla Mexina. "Dobře roslá, snaživá, ale vodní analfabet." "Jsou takoví lidi," připustil Keny.

"Vona," dál syčela Mexina, "vymyslíla přímo ve veselský šlajsně takovej grif, že abych nás z toho dostala, tak jsem si namohla ruku. S náma nejezděte. Nemám ráda, když se jeden chechtá, jak to druhé neumí."

Pokřčili rameny, dopili rum a pak sledovali dívčí flotilu: Gitu, jak se s třeskem usazuje v lodní zádi, éterickou Valérii, jak něžně víří pádlem bahno. Mexina s Madou zmizely už za vrbami. Potáči ve křižovaly řeku a nad vodou nesl se drsný řev Mexiny: "Tam ne! Tam taky ne! Zaber! Já se picnu! Vic! To je moc! Míň! Vic! Kurník!" Na žádný z těch povelů neodpovídala Mada jediným slovem, ba ani jediným výraznějším pohybem, jako kdyby byla vycpaná. Keny vyslovil domněnku, jestli náhodou Mada není nafukovací, čemuž by nasvědčovaly jak její exkluzivní tvary, tak i řečová aktivita. Ať si je nafukovací, odvětil zasněně Sumec, ale je to kost. Na Mexinu s kostí narazili v zátočině po necelých třech stech metrech. Řeka se tam rozbíhala doširoka po mělči-ně plné oblázků. Dalo se mezi tím proplout. Když se to umělo. Mexina s Madou stály po lýtka ve vodě a šoupaly loď do větší hloubky. Mada pak usedla na sedačku, Mexina naposledy zatlačila, skočila do lodi, Mada vši silou zabrala a narvala loď na placatou písčinu, kde chyběla voda úplně.

"Chcete pomoci?" řekl Křižák. Mexina zavrtěla hlavou našťvaně, Mada smutně. Vystoupily. Voda jim omývala kotníky a zářivé kapky jim blyštěly na opálené kůži. "Vy dvě holky jste symboly našeho léta," řekl Keny pohnutě. "Vy jste tak pěkný, až je mi z vás teskno. Mám nápad. Založíme si přímo tady fantastickou partu." "Běžte se picnout," řekla Mexina. "Z ty mělčiny," odvětil Sumec, "se hned tak nedostanete. Já mám ruku zdravou. Vodvezu vám návnadu, kam potřebujete, souhlasíš, návnado?" Návnada se usmála na čtvrt pusy.

"Pro mě za mě," řekla Mexina. Namožená ruka a Mada na přidi byla zřejmě neúnosná kombinace. Bez řečí se přesunula do přídě Kenyho Čočolósy. Sumec obsadil kormidlo cizí lodi.

"Kontra," vítězně houkl na Madu a Mada mu snaživým pohybem pádla vrhla do obličeje sedm litrů Lužnice.

"Půjde to," řekl povzbudivě Sumec. Mexina na vedlejší lodi se po těch slovech rozchechtala, a když odráželi z mělčiny, pronesla chmurnou věštbu: "Až poznáš, co všechno neumí, tak se picneš." Sumec se usmál a zabral. Pak položil pádlo na borty. Zasněně sledoval černé vlasy, rozhozené po širokých rame-nou. Štíhlý pas. Rozhoupanou stříbrnou náušnici. Loď se obrátila přídí k pramenům řeky. Bylo mu to jedno. "Bacha, šutr, jedete na šutr," volala za nimi Mexina. "Jen zkouším, jak ta loď reaguje," řekl Sumec. Snažil se hovořit broukavě mužně. "Pádluj teď trochu jakoby víc. A teď zkus rovně. Perfektní. Tak ne. Tak taky ne. Ses talent, fakt. Zaber. Když řeknu zaber, tak nemyslím kontra. Přitáhni. Když řeknu přitáhni, tak chci něco jinýho, než když řeknu vodorovně. Tohle byl skutečně pozoruhodnej kompromis mezi přitáhni a vodorovně, takže ten vzadu neví, jestli chceš přitáhnout nebo vystoupit z lodi, a víš co? Přestaň radši pádlovat úplně," šeptal z posledních sil, "aby ses nepřetřenovala. Je to vynikající." "Fakt?" řekla Mada zastřeným hlasem, čímž konečně prokázala, že není nafukovací. Dokonce se obrátila k Sumcovi horní polovinou těla a lehce vydechla: "Ses fantastickej instruktor."

Po těch slovech Sumcovi upadlo pádlo, chytil je, srazil si klobouček se sumci do vody, vyždímal ho, nasadil a v pomnutí smyslů pronesl další osudnou myšlenku: "A víš co? Aby ses naučila ještě víc? Vodted'ka nebudem žádný jezy přetahovat! Vody je dost, všechno pojedeni!" Mada kývla, protože o zařízení zvaném jez měla představu jen velmi přibližnou.

Svítilo slunce, vál lehký vánek, voda poslušně cválala a léto bylo přesně takové, jaké se nám vybavuje někdy o Vánocích a jaké v létě skoro nikdy není. Otouš a Bongo kroužili kolem Čočolósy s Mexinou a Otouš se chvástal, že kdyby Mexina chtěla, vyrobil by umělou mlhu s růžovým odstínem, která by byla tak hustá, že by Mexina mo-

hla klidně vystoupit a Keny by nic nepoznal. Keny vyprávěl, že jednou se mu podařilo zorganizovat partu tak početnou, že když všichni naskákali do Lužnice, vytlačil z ní objem tělesa té party vodu na celých sedm minut, a chtěl, aby mu to Bongo dosvědčil. Bongo na kormidle Prostitutky Laury pokyvoval hlavou, smál se, říkal pořád "jasně, ty blaho", pletl se Mexině s Kenym do cesty a předváděl hru svalů. Kolem Gity s Valérií kroužil Křížák na kajaku a žvanil tak plytce, že to vůbec nelze zaznamenat, dívky se však těm ubohostem doopravdy smály, čímž dokazovaly, že ženská emancipace nikdy nebyla pokrokovým názorem, nýbrž vždycky jen východiskem z nouze. Daleko vzadu se potácela od břehu ke břehu loď se Sumcem na kormidle. Mada půvabně nepádlovala a Sumec hovořil: "Já totiž si někdy sám myslím, že mám pedago-gickej talent. Já naučím každého všechno. Hlavně hmyz. Stonožky prosit, motejly plácát křídla, ty taky děláš jasný pokroky." Hrůzný nápad, že pojede s Madou všechny jezy, vplížil se do Sumcovy zmámené hlavy čtyři kilometry před jízkem na Moulin Rouge. Kdysi ho voda prorvala a vytvořila uprostřed šlajsníčku, která se dala zvládnout nepatrným máchnutím pádla. Toho roku tam však šlajsníčka nebyla. Místo ní se napříč řekou tyčilo mohutné vodní dílo, násep, písek, hora kamení. Do toho všeho zavrtány tři obří drenážky, jimiž se drala Lužnice. "To chceš taky projet?" řekla Mada obdivně, bez nejmenší stopy strachu. "Tohle ne," odvětil Sumec lehce zděšen. "To není jez." "Buráci tam voda," řekla Mada. "Voda buráci na jezech." "Voda buráci všude," odsekl Sumec. "To eště neznamená, že se tam musíme zabít." "Ty to musíš vědět nejlíp," řekla Mada. "Taky že to nejlíp vím," zavrčel Sumec a zabočil ke břehu. "Pojednání?" optala se Mexina. Keny se ušklíbl, obrátil

příd k přistání. Nebyl blázen. Na oblázcích u navigace kotvila už spousta lodí. S některými se potácely vodácké party přes hromady stavebního materiálu na jihozápad. Kotvily tu Gita s Valérií, Bongo s Otoušem. Křížák krácel po vrcholu hráze s výrazem houbáře v lese, kde už někdo byl.

"Jak to vypadá?" houkl Keny. "Blbě. Budem muset přetahovat." "Přetahovat?" řekla Mexina s pobaveným úžasem. Obrátila ke Kenymu tvář. Byla hezká, hezčí než Mada, neboť živá. Nenařekala.

"Že umíš jezdit, říkals," ušklíbla se. "Přej ti říkaj Budhův šíp. Tak se předved." "

V tom okamžiku se Kenymu přihodilo cosi, co si později nedokázal rozumově vysvětlit.

"Jak myslíš," zařval. A sám se toho zařvání polekal. Jako by tu někdo ječel za něj. Někdo se za něj opřel do pádla, odstrčil loď z mělčiny, obrátil ji přídi do proudu. Čočoló-sa se protáhla kolem boje s nápisem UZAVŘENÝ ÚSEK a zamířila k drenážkám.

Na pohled byla hladina pořád klidná. Ale tah vody sílil. Větvičky, klacky, utopený hmyz a pápeři z květů, všechno plulo vpřed pořád větší rychlostí. "Jedou to," zazněl nadšený ryk na břehu, "všichni sem! Běžte pro Mařenku, ať to vidí! Běžte pro policajty, ať to zarážej!"

"Pantáto kulturní atašé," burácel Křížák na navigaci, "S okamžitou platností ruším soutěž o červené známky! To jste atašé? To jste obyčejnej chudák! A to teprv budete chudák!"

Kruhová ústí drenážek připomínala tři brány k peklu. "Jeďte levou," křičeli kluci vysoko na hromadě cihel, "potom náhonem, tam bacha na hlavu!" Na hlavu? Krátce si zazoufal Keny, proč na hlavu? Na víc neměl čas. A kluci křičeli: "Pak už je tam jen šest zabalá-ků jeden za druhým a za nima tři traverzy, ale to už pro frajery, jako jste vy, nic není."

"Co jsem říkala, nic to není," křičela Mexina a Keny na ni houkl: "Zalehni do přídě! Kdo tady kruci rozbordelil ty kytary? Jestli vypadnou, už si na ně nezahrajem!" Voda za drenážkou hučela pořád víc. Mexina vyhlížela všechny ty hrůzy vpředu dychtivě předkloněná, s nadšením černého lovce, když v pralese narazí na levhartí stopu. Strach neměla ani trochu: na kormidle sedí Budhův blesk. Proud táhl loď do drenážky pořád rychleji, jako na neviditelném laně. Z obou stran lodi trčely krky kytar. Nezbýval už čas je srovnat. Deset metrů před drenážkou se o to Keny pokusil. U jedné s úspěchem, druhou nemohl vycloumat z ba-gáže. "Kontra," zařval. Mexina v téže chvíli mocným rozmachem popohnala loď vpřed a zalehla hlavou do přídě. Drenážka je vcucila vmžiku. Keny se odrazil rukou od betonové zdi, sehnul se nad bagáž. Krátce se setmělo. Za drenážkou hladina oslnivě zazářila. Ale jen do vzdálenosti šesti metrů. Pak řeka končila. Naráz. S řevem se propadala do hlubiny. Nebylo tam z lodi vidět. Jediné, co spatřili, bylo mlýnské kolo. Zdola stoupala pára, vířila vodní tříšť. Ještě byla naděje: lehnout na pádlo, prudkými strky dostat loď vpravo, ke zbytkům starého jezu. Sehraná dvojice by to zvládla. "Perfektní," vyjekla Mexina, přitáhla špic lodě vlevo, k mlýnskému kolu. Keny stačil loď srovnat. Vletěli do koryta. Voda tu plynula tiše a rychle jako nůž zabiják. Rozbíjela se v pěně a kraválu daleko vpředu. Spodek kola se mihl Kenymu kolem ucha.

Proud je snášel nevídanou silou. Do válce pod náhonem vletěli šikmo. Loď zahltla voda. Keny zařval námahou, voda do nich udeřila ještě třikrát. Na vrcholu čtvrté vlny obrátil Keny loď přídi vpřed. V tu chvíli se objevily tři traverzy.

"On se nebojí," řekla Mada před drenážkami. "On je z vás nejlepší, vid'?"

"Není špatnej," připustil Sumec.

"Jak se jmenuje?" vydechla. "Keny? Není voň Američan?"

V tu chvíli se z hromady cihel ozval vítězný pokřik: "Projeli! To je ďábel! Projel pod kolem!" "Slyšíš?" řekla Mada.

"Projel pod kolem." Obrátila se k Sumcovi, přivřela oči. "Je to jez jako každéj jinej," řekla pomalu a zřetelně.

"Well," řekl Sumec s kalifornským přízvukem. "Zalehni do přídě. Za drenážkou zavři voči. Dokud jasně neucitíš, že se topíš, nedělej nic. Slyšíš? Vůbec nic." To pravil muž jménem Sumec a s bojovným vrčením vehnal loď do drenážky. Traverzy čnely před Mexinou a Kenym jako tři vykřičníky a řeka se hnala přímo na ně. Mohly se objet zprava. Nebo i zleva, kdyby hák vylehl na pádlo. Mexina místo toho zběsile pádlovala. Kromě toho, že pádlovala, se taky zběsile

smála. V rachotu vody se zdálo, že piští hrůzou. Kenymu nezbylo, než namířit doprostřed. "Tam ne," vyjekla v tu chvíli Mexina. Viděl to taky. Železný výčnělek od levé strany traverzy ke středu, nízko nad letící hladinou. Keny lehl na pádlo. "A kruci," řekla Mexina s překvapením. Cočolósa narazila bokem na traverzy. Voda ji otočila o devadesát stupňů a přirazila pravý i levý bort k železům. Zazněl zlověstný praskot. Břicho lodi se vzpříčilo, Keny s Mexinou vyletěli ven. Proud je rychle odnášel. Keny tiskl v náruči všechno, co stačil pobrat. Kytaru, tričko, džíny. Mexina nepřestávala vykřikovat. Napřed myslil, že nařiká, potom že ho proklíná. Ale Mexina, nesená proudem, zářila. Volala, že se konečně cvakla a kolikátýho že je.

Po třiceti metrech letu se koryto rozšířilo. Proud zpomalil. Narazili na oblázkové dno. Postavili se, nadechli a vydali se vstříc čumilům. Těch každou minutou přibývalo. Všichni chtěli být nějak účastní na historickém ztroskotání. Někteří už vstupovali do vody, aby sundali loď z tra-

verz, proud jim podrážel nohy a odnášel je pryč. Jiným se podařilo uchytit se na traverze, a hle - zohavená Cočolósa sama se opřela vodní síle, polámaným hřbetem chránila muže, kteří seji pokoušeli vyprostit. Praskot v jejím těle neustával: kýl byl zlámaný natřikrát. Shora připomínala loď klikatou hřbetní čáru zmije. "Zkáza Titaniku," pokřikovala Mexina a spustila se k tra-verzám. Keny se s vrčením ponořil za ní. Dobývali bagáž z pokrouceného trupu, rozvazovali ji a házeli pytle ochotným divákům na břehu. Spolupráce fungovala dokonale. Od jezu sem chvátali další zachránci, v čele břichouš s vytetovanou pannou na prsou. Prodrali se proudem k traverzám a po usilovném cloumání se jim podařilo loď nadzvednout.

"Uhněte," zazněl v tu chvíli hysterický dívčí výkřik, "běžte pryč, nebo budete - já - jéééé!!" Zachránci pozvedli hlavy a plni děsu spatřili to nejhorší, co spatřit mohli - agresivně červenou loď, jak se vzpíná v pěně zabaláků a řítí se přímo na ně.

"Jak to, že ječíš?" řval na kormidle té lodi Sumec, "ty koukáš! Co jsem ti nařídil? Zavřít voči! Tak je zavři, než se dovopravdy namíchnu!"

Muž s mořskou pannou spráskl ruce: než spráskl, pustil se traverzy. Voda ho odnesla. Keny s Mexinou zatajili dech. "Nedělej nic," ječel Sumec. Mezi levou traverzou a břehem se mihla loď s vyděšenou dívkou na přídí, vyšplhala po ponořené špičce Cočolósy a sklouzla zpátky do vody: bokem přitom nabrala vodu. Pak se kolem vraku mihla zád s proklínajícím Sumcem. S výrazem člověka, který se chystá holýma rukama odvrátit jadernou katastrofu, vykličkoval mezi traverzou, rozbitou lodí a břehem. Proud je rychle nesl pryč. Dav se vzrušeně rozeřval. Připomínalo to brazilská fotbalová utkání, kdy křídelní útočník právě zlomil hostujícímu brankáři nohu. "Už se můžeš dívat," zachroptěl Sumec. "Tys mi zachránil život," užasle řekla Mada.

Hrůz ale nebylo konce. Zaznělo tlumené plesknutí. Vzápětí jakási skřípějící hmota prorazila kruh zachránců. Nebyla to však skřípějící hmota, nýbrž Gita. Skřehotavým hlasem volala o pomoc a proud ji unášel pryč. V poslední chvíli chytil Keny Gitu za tričko. Šlo o tričko pozoruhodné: Keny je nepouštěl z ruky, avšak dravé vlny unášely osmdesát pět Gitiných kilogramů dál a dál. Bylo to nejpružnější tričko na světě. Dalo se předpokládat, že až všechno skončí, bude to i tričko nejdelší. "Co tu blbneš ještě ty?" obořila se na ni Mexina. A Gita, jak se vzdalovala, volala, že se chtěla taky podívat na ztroskotání, ale utřhl se s ní břeh.

"Takhle by to nenatočil ani Štěpán Špilberk," vykřikoval muž s vytetovanou pannou. Ohromen tím vším zvedl Čo-čolósu tak vysoko, kam dosáhl, a přehodil ji přes traver-zy. Vrak dopadl do proudu. Řeka nebrzděná překážkou se opět rozeběhla plnou silou kolem traverz, podrazila všem zachráncům nohy a odnášela je pryč. Všechno dopadlo lip, než kdy kdo doufal. První pomoc poskytli Čočolóse vodáci z vimperské tiskárny: polepili na místě trup Čočolósy hmotou, kterou se slepují hřbety knih. Doma ji dám do pořádku, slíbil si Keny. Kýl musím vyměnit. Dát nový límec. Zesílit levý bort. Bohužel bude víc vážit.

"Ale stálo to za to," řekla Mexina. Oči jí ukojené svítily. "Kašli na loď. Žijem, ne?" "Tomu se právě nejvíc divím," řekl Keny.

Večer přišly dívky s kytarou a flétnou. Usedly k ohni na dřevěný trám a ulehly v trávě. Pěkně zpívaly. Teď tu naši, řekl Křížák a uhodil do strun. Ale holky se nepřipojily. Znały úplně jiné písničky.

"Nevadí," řekl Keny. "Povím vám o jednom drtivém ztroskotání, ke kterému ovšem nedošlo, protože všechno zachránila Lucie na háku." Vyprávěli pak dívkám o závrtných dobrodružstvích, která všechna zažili se svými šabatkami.

Líčili ty šťastné chvíle tak nadšeně, až se instruktorka společenského chování Valérie decentně rozzívala a Gita usnula. Křížák to všechno pozoroval a nakonec prohlásil, že si pánové představují ten lov na červenou známku nějak divně. Gita se probudila a otázala se, o jakých známkách že se mluví. Ona že by dnes Sumcovi dala jedničku, Kenymu dvojku a těm druhým všem čtyři minus. Pak se tomu ještě sedm minut smála. Křížák Gitu ujistil, ji že se červené známky vůbec netýkají, a potrestal všechny, kteří vyprávěli, známkami černými. Vzápětí oznámil Bongo, že se vzburčil a že s pantátou pisoárem vyzývají rychtáře, aby buď vše odvolal, nebo odstoupil z funkce. Jakého rychtáře? užasla Valérie, co je pantáta a kde je pisoár? Máte pravdu, řekl Křížák, zrušil všechny tresty a začal se věnovat Mexině. Zahrál jí tesknou písničku, pak vyprávěl, jak zabloudil v údolí lidožravých klokanů, potom zahrál veselou písničku a nakonec s Mexinou zmizel.

V hluboké noci, když všichni šli spát, zůstali u ohně jen Mada se Sumcem. A náhoda tomu chtěla, že byla Mada tak blízko, že stačilo poposednout, aby se jejich boky dotkly, i jejich ramena. Reka ve vrbičkách se černě po-chechtávala. "Ses jednička," řekla Mada, "víš to?" Pohlédla na Sumce a zavěsila mu hadí ruce kolem krku. Sumec jí pohládl tvář, šiji, klíční kost. Chtěl se nad tou klíční kostí sklonit, ale vadil mu klobouček se sumci. Pustil Madu a narval si klobouk do čela. "Promiň," řekl. Znovu se nad Madou sehnul. Klobouk na čele ho tlačil. Mada se zasmála. Narovnal se, vzdychl.

"Co je?" řekla.

"Nevím. Znáš to, jak se ten milej s milou proti sobě rozběhnou po dlouhým odloučení, šílenou rychlostí, náruč dokořán? Ale v tom fofru se netrefí a minou se, znáš to?" "Neznám," řekla. "Jak je to dál?" "To je celý. Při tom se vždycky div neutřískám smíchy."

"No a?" zašeptala.

"No nic. Jenom tak nák... ani nevím... A klobouk mi padá..., prostě si v tomhleto klobouku připadám dočista pitomě."

"Tak si ho sundej," vydechla Mada a Sumec odvětil: "To nejde. Dyt' jsem na vodě. V životě jsem ho na vodě nesundal. Jedině když jsem se topil nebo když mi ho shodila větve."

"Chápu," řekla Mada a pohladila Sumce po ruce. Ale Sumec povyskočil jako bodnutý vosou a zaprskal: "Nic nechápeš! A nepochopíš! A nešahej na mě!" A Mada poslušně vstala, usmála se, kývla hlavou a krásná byla, až bylo Sumcovi líto sebe i jí, s nezníčitelným kroužením hýždí odcházela ke stanu a Sumec si roztřesenými rty opakoval: "Nejsem hoden klubu PCW, ani tak vynikajícího muže, jako je Křížák. Nejenže jsem trouba, nejenže neumím než pracovat v zemědělství a krotit hmyz, ale nikdy už neohromím, nikdy neoslňm, nikdy se neosvobodím a hlavně nikdy, nikdy co živ budu, už nezískám červenou známku..."

VODÁCKÁ ÚTOČNÁ

Chlap jak vidí hory,

HU!

Chlap jak vidí velehory,

vezme provaz, cepín, skoby,

jako šílený

leze do stěny.

Mačky skřípou, pot z něj lije,

doufá, že se nezabije,

riskuje i smrt,

protože je hrd.

Chlap jak slyší řeku,

HU!

Chlap jak slyší řeku řvátí,

hned se začne s proudem rvátí,

letí propustí,

pádlo nepustí.

Vlny šílí, větry dujou, ryby už se volizujou.

jemu je to fuk,

je to správněj kluk.

Chlap jak vidí děvče, MŇAM!

Jak ží děvče lásky hodné, u srdce ho bodlo bodne, hned se začne prát, aby s ní moh spát. Leze, leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze, uspořádá nápor, potom vztyčí prapor.

Dobývání, dobývání, svaly mužů popohání, holku, řeku, pohoří, všecko pokoří. Dobyvatel jako datel buší, buší do nepřátel, neb je duchem plonk jako tenhle song. Až jim správně nabije, tak se napije.

LASKAVÝ ČTENÁŘI, ZEJMÉNA ČTENÁŘKO!

Následující zápis může v Tobě vzbudit dojem, že cynik čas přetvořil naše dynamické hrdiny ve sboreček předčasně zchátralých individuí, jejichž druh zábavy lze snad ještě omluvit u mužů pubertálních, přestárých či jinak po-

stížených. Není tomu tak! Popsaný víkend se odehrál v čase, kdy výtobytky erotického průmyslu byly u nás stejně nedosažitelné jako čtyřčíslo Rychlých šípů nebo výlet do Norimberka. Když pak čas oponou trhl, ztratila spousta normálních i nenormálních zálib opojnou chuť dobrodružství.

Přesto zápis ponecháváme. Nějako svědectví doby, nýbrž jako svědectví o věčném a ničím nenahraditelném kouzlu zakázaného ovoce.

Z kroniky

ZÁPIS Z EXPEDICE NA ŠUMAVSKÉ LIPNO

Víkendová návštěva zimního sídla ptt. rychtáře spojená s poznáváním šumavské přírody. V pozvánce slíbil rychtář bohatý společenský a kulturní program. Ke zdaru akce napomohla i nedávná porážka Jegoriče, oblíbeného Sumcova vepře.

14.30 - vůz řízený osobně ptt. pisoárem vyráží na jih. (Ve zpětném zrcátku sleduji počátek hodokvasu, jemuž se hned po startu oddávají pantátové kulturní ataše a prostý člen. Naproti tomu lord strážce kasy na předním sedadle vzdychá a hovoří o náročnosti porážky. Jeho vlahé pohledy dosvědčují, jak těžce se vyrovnává se ztrátou Jegoriče. 15.30 - hodokvas se stupňuje. Na devadesátém kilometru spotřebována láhev rulandského, malý bochník chleba, 8 jitrnic, 6 jelit a 1 krabička taveného sýra. 17.45 - v Lenoře už zavřená samoobsluha. Díky šarmu ptt. kulturního ataše však znovu otevřena. Získány 2 láhve sektu a trojí bramborové čipsy Pozdrav Pošumaví. 18.30 - příjezd k chatě. Vítá nás rychtář s 8 lahvemi ruského šampaňského a nabízí hned čtyři programové varianty hodnotně stráveného večera: a) neorganizovaný hovor, degustace Jegoriče, popíjení, zpěv, b) rychtářovo vyprávění o cestě do Číny, c) promítání filmu o rychtářovi v Číně, d) promítání krátkých, avšak silných erotických

filmů. Po krátké debatě se pantátové vyslovují pro kombinaci variant a) a d).

20.00 - rychtář podává pozoruhodnou večeři na mandžus-ký způsob. Na její složení si nikdo z přítomných později nevzpomíná, neboť současně s podáním večeře byl zahájen festival krátkých, ale silných erotických filmů. 22.30 - odeslán rychlý posel do nejbližší restaurace pro víno. Většina pantátů sledujících kulturní pořad vyslovuje podezření, že jak některé interiéry a umělkyně, tak především aktivity se na obrazovce neustále opakuji, a vyslovují pochybnosti nad uměleckou kvalitou snímků. Po rychtářově nabídce, že tedy bude vyprávět o Číně, všichni rychle rychtáře ujišťují, že to tak nemyslí. 3.00 - pantátové se shodnou, že většinu filmů už vidí nejméně dvakrát. Protože není zcela jasné, jak to myslí, a také vzhledem k přehřátí, je kulturní program pro dnešek ukončen.

6.30 - první pantátové se dostávají ke kulturnímu programu. Jedí chleba s okurkou a pijí kávu. Dochází k dohodě, že za každých 20 hodin sledování kulturně-erotických filmů má člen PCW nárok na jednu červenou známku. 8.00 - aby ulehčil kamarádům vyčerpávající boj o známku, vypráví během promítání ptt. lord strážce kasy o posledních minutách Jegoriče. Ptt. prostý člen slzí. 11.00 - z mlhy nad jezerem vyšlo slunce. Méně vytrvalí pantátové žádají rychtáře, aby vypnul promítačku a vyprávěl o Číně. Jiní jsou však odhodláni bojovat za prestižní červenou známku až do konce. Ptt. rychtář vyhlašuje přestávku. Vede nás ke břehu a nakládá do pramice sud piva. Houpáme se na vlnách. Pokračuje degustace pozůstatků Jegoriče. Rychtář upozorňuje na dvě otužilé dívky, které se za křovím noří do zimní přehrady jen tak. Ptt. kulturní ataše šije znuděné prohlédne a usne. Vyjádří tak pocity nás všech.

15.00 - oběd z neustávajících zbytků Jegoriče. Pokračuje lov červené známky. Zásoby filmů vyčerpány, takže je rychtář nucen nasadit reprízy. Následkem včerejší sekto-

ve smršť se však někteří pantátové domnívají, že to, co vidí, ještě nikdy neviděli. 18.45 - doneseny škvarky. 19.00 - ucpání ptt. pisoára.

21.30 - vzhledem k naprostému vyčerpání většiny pantátů dochází k tiché, tzv. plíživé večerce. 22.00 - ptt. pisoár běhá kolem chaty, po břehu i po silnici za účelem uvolnění ucpání.

8.00 - pantátové nastupují před obrazovku v plné síle a svěžesti. K získání červené známky chybí 2,5 hodiny. 9.00 - další ucpání ptt. pisoára. Usnází se, že to bude ignorovat. I on chce vydržet. K získání známky chybí 1,5 hodiny.

10.30 - členové PCW se objímají a vzájemně si gratulují k červené známce. Všichni to dokázali! 11.20 - 15.00 - oběd, úklid interiéru, závěrečný pohovor u kvasnicové dvanáctky. Odjezd domů. Závěrečné hodnocení: mimořádně zdařilý zimní zájezd. Nebývalý zisk červených známek. Nelze se však kriticky nezmínit o nepostačujícím množství filmového materiálu, což bylo způsobeno rychtářovým podceněním významu promítané problematiky.

Sestupovali jsme černým lesem od trosek rozhledny a Ofělie se smála, i když se stmívalo. Prý si vzpomněla, jak jednou viděla pornografický film a dostala chechtací křeč. Nemohla ji zastavit a ke všemu se smála nahlas, takže ten film nebylo vůbec slyšet. Od smrti uchechtáním zachránila prý Ofélii uvaděčka, protože ji vyvedla, a vyvedla ji proto, že jak psali později v novinách, nešlo vůbec o pornografii, nýbrž o film hluboce umělecký, vyjadřující vesmírnou nezakotvenost individua neschopného znovunavázání v odegoizovaném světě pupeční šňůry emocí. Proto tam skoro nikdo nebyl, vysvětlila Ofélie, jen pár tlustů-o-chů, co ustavičně funěli. Nebyli to tví přátelé? Odvětil jsem, že moji přátelé nejsou vůbec tlustí, viz je-

jích úspěchy na Lužnici, u Stehen a jiné úspěchy. Odpověděla, že stejně jako v případě úřednictví či funebráctví i tady přísně rozlišuje mezi tloušťkou těla a tlustotou ducha. Začala se tvářit protivně a rozvinula teorii, že tlusto-ta ducha je primární, zatímco tloušťka těla až sekundární, tedy odvozená: volně přeloženo to značí, že lidské tělo začne tloustnout až ve chvíli, kdy lidský duch není schopen zorganizovat mu jinou zábavu, než je pohlcování potravy.

Demagogická hloupost, zařval jsem do černého lesa. Kladný poměr k potravě je naopak sekundárním pohlavním znakem celých mužů. Jak správně napsal do klubové kroniky pantáta pisoár: VE ŽRAVÉM TĚLE - ŽRAVÝ DUCH!

Vyprávění páté

O podzimní řece, o pivní tragédii, o vaření a o sběru hub, jakož i o ohrožení života a jiných trablech, při nichž charaktery smrtelníků krutým zkouškám pravdy vystaveny jsou

Podzimní Lužnice má zvláštní kouzlo. Řvavý vodácký lid vyklidí břehy a na zdevastovaných tábořištích povívá teskný vítr. Podivínů na kánoí si zemědělci nevšímají: louky jsou zkoseny. I proto sjížděli mužové PCW vždy koncem září alespoň kousek řeky. Idyla byla však vážně narušena ráno v kempu Majdalena, když Sumcovi vyklouzla z rukou plně naložená Prostitutka Laura. Sjela ze strmého svahu a zabodla se do dna řeky s ohlušujícím třeskem. Přitom nabrala bokem vodu a začala se potápět.

"Slyšels to?" zašeptal Otouš. Slyšel to každý z nich a hrůza je obešla. Vytáhli Prostitutku Lauru na břeh a mlčky sledovali, jak Sumec vybírá ešusem vodu. Čekali, až lord strážce kasy vysloví osudnou pravdu, a on ji vyslovil. Zarazil se, pohlédl do ešusu, na dno lodi, na řeku, znova do

ešusu a pak řekl velice tiše, jako by tomu, co splývalo z jeho rtů, sám nevěřil: "To není voda. To je pivo." Otrlí mužové se nepohnuli. Jenom svaly pod ušima se jim lehce chvěly. Na jejich vztyčených čelech vyrazil pot. Z dvaceti lahví nepřežila pád lodi ani jediná. Na Majda-leně měli zavřeno. Před dobrodruhy se rozkládala mnoha-kilometrová cesta divočinou, pustina při Nové řece a pralesy Nežárky bez jediného kiosku. Dvě pohotovostní láhve rumu určené pro mezní tragédie, jako byla tato, rozbily se ve chvíli Velikého třesku o rozbíjející se piva. "Takhle to dopadne," řekl Sumec, "když se mi všechno nacpe do jediný lodi."

"Na tvém místě bych byl nenápadnej, až téměř neviditelnej," řekl Bongo. "Sám sis tam ty flašky naskládal." "A k snídani," poznamenal Keny, "byla sádra vydávaná za guláš, kdo ji spáchal? Sumec, jasně." "Ty mě nebudeš učit vařit," odsekl Sumec. "Neporadíš si ani s blbou konzervou. V roce devatenáct set sedmdesát šest jsi v lipenském kempu

omráčil výběrčího poplatků fazolema s uzeným, protože ti sjel votvírák." "Jen klid," řekl Otouš. "Dneska připravuju večeři já. Bude tedy profesionální. Všechno je jenom otázka správného poměru částí, čajem počínaje a konče nukleárním výbuchem."

Bongo se polekal a pak řekl, že holky aspoň uměly vařit. Nato Křížák prohlásil, že se na to vykašle. Že ho funkce rychtáře zavazuje, aby udílel pokuty a černé známky, a co z toho má? Neutuchající vzpoury podněcované prostým členem, pohlédl vyčítavě na Bonga. Přitom ho Bongo živelnými výroky, jako byl právě ten poslední, nutí k dalšímu udělování pokut. Nejhorší na tom však je, pozvedl Křížák hlas, že pantáta prostý člen má tentokrát pravdu: šabatky bezesporu vařit dovedly, pivo by se jim nikdy nerozbilo, a když, nevedly by kolem toho aspoň nechutné babské řeči. Závěrem proslovu si Křížák udělil dvacet černých známek za rozvrácení morálky, Bonga potrestal stejnou sazbou, Sumce postihl rychtářskou důtkou za mo-

rální ohrožení výpravy, čímž ho urazil podruhé, a teskně se odmlčel.

Plavba utěšeným podzimem dál probíhala za ponuré ticha. Pádla nemilosrdně tepala vodu. Žízeň sílila. V zátočině minuli volavku. Nepohnula se, jenom je s úžasem pozorovala. Nikoho ten vzácný zážitek nerozzněnil. "Co na nás ten pták tak blbě čumí?" řekl Bongo a to byla jediná lidská věta, která v posledních dvou hodinách zazněla nad opuštěným krajem.

Přistáli u dubu Emy Destinové. Kus od něho každý podzim tábořili. Křížák vyrazil do Stráže pro pivo. Vzal batoh a ztratil se v lese. Vytáhli loď na břeh, postavili stany, nasekali dříví. Otouš si připravil chemický materiál a pustil se do přípravy polévky, kterou sám nazval Závrat' operní umělkyně na počest blízkého dubu. U vědomí brzké večeře a blížícího se piva všichni pookřáli. Jen Sumec uražen seděl u vody, cvičil motýla a taktó k němu promlouval: "Ty už jsi měl být taky dávno v Africe. Jak to chceš teď vyřešit, řekni? Než se doplácáš na rakouskou hranici, bude září pryč, v Salcburku ses na sva-týho Martina a můžeš to zabalit, víš co je, ty blázne, alpská vichřice?"

Keny poznamenal, že co se přírodopisných znalostí týče, dosahuje Sumec stěží úrovně hmyzu, který se mu na jeho vlastním prstě evidentně vysmívá. Že na rozdíl od vlaštovek tu motýli přezimují, zabarikádovani v bezpečných škvírách. Sumec se ušklibl a optal se Kenyho, na co teda mají motýli tak veliký křídla. "Aby lítali, ty troubo," odvětil Keny a Sumec se urazil toho dne potřetí. Bongo zatím poodešel daleko za dub Emy Destinové a ještě za křoví: po způsobu indiánských zvěďů nejprve prozkoumal terén, částečně se odstrojil a usedl na bobek. Nadlouho pak strnul. Zamženými očima sledoval žlutnoucí trávu a dubové listí všude kolem. V tu chvíli uviděl houbu. Byla nevelká a Bongo ji lehce zařadil do početné rodiny čirůvek. Rozhodl se, že ji přinese Otoušovi do polívky.

"Na chuť nic moc," řekl Otouš, "je to pavučinec skořico-vej. Abys neřek, že se vytahuju, klidně ho tam mrskní. Napřed ovšem si po použití ve cé uměj pracky a taky umyješ tu houbu, čuně."

Bongo zakroutil hlavou nad vrtochy bláznivých chemiků, umyl si pracky, vydrhl houbu, rozkrájel ji na kousíčky a obohatil jimi Závrat' operní umělkyně. Přitom neopomněl zdůraznit, že to, co hází do polívky, není žádný pavučinec, ale prostá jihočeská čirůvka. Je to pavučinec, řekl Otouš. Čirůvka, usmál se Bongo a posadil se na břeh vedle Sumce, aby ho rozveselil.

"Kdekdo v tyhle partě má rozumů jak čínskej důchodce," vrčel Sumec. "Pavučinec, čirůvka. Mejt houbu je taky pěkná blbost. Tím z ní jenom odplavíš základní chuťovou vrstvu. Kdes ji našel?"

"Tak si tak sedím, rozumíš," vyprávěl Bongo, "sedím si a vidím houbu. Hele, čirůvka, povídám, ta se bude Otoušovi hodit do polívky."

"Takže vy ani nevíte, co vaříte," vrčel Sumec. "Hlavně že se kdejaký mistr, co neumí ani votevřít konzervu, na mě vytahuje skrz motýly."

Večer se vrátil Křížák s plným batohem piv. Vyprávěl, jak jedl v hospodě buřty, jak laškoval s šenkýřkou, jak mu strejci zaplatili rum a on jim taky jeden a oni jemu tři, všechny to těšilo a nikdo Křížákovi úspěch nezáviděl, vždyť úspěch jednoho je úspěchem celého PCW a také piva bylo dost pro všechny, vylizovali ešusy se Závratí operní umělkyně, kterou Keny důvěrně překltil na destin-ku, pili, klábosili, zpívali a posunovali se pořád blíž k ohni. Noc byla studená, dorážela na jejich kruh ze všech stran a mezi listím stromů stoupal strašidelný měsíc.

Ráno vyrazili dál. Jitřní mlhou, tichou řekou dopluli do Veselí a vrátili se potom ke svým šabatkám a dětem. V pondělí odešli do práce. Téhož dne odpoledne zatelefonoval Bongo Otoušovi a řekl mu: "Ses zdrav?"

„Já jo," zdůraznil Otouš. "Ty se nech vyšetřit, že máš tak pitomý otázky."

Játro?" pokračoval Bongo, "nic? Moč? Ledviny? Dobrý? Bolesti? Nic?"

"Šetři si fóry na Silvestra," odpověděl Otouš, ale Bongo hrůzně zasyčel: "Na Silvestra budeš už dávno mrtvěj. Votrávili jsme se jedovatou houbou a tys nám ji, ty šašku, uvařil v polívce. Teď zažiješ závrat'. Předsmrtnou. Křížák svolává tajnou poradou na dnes večer k Sedmi stehnům. Abys věděl, vědci z našeho případu sílej a nám zbejvá asi sto dvacet dní života."

"Příznejme si, pantátové," prohlásil Křížák u Sedmi stehn, "že tentokrát jsme šlápli vedle. Nebyla to čirůvka, byl to vskutku pavučinec. Jenže ne skořicovej, nýbrž plyšovej, zrůda, která vylejzá na světlo boží jen zřídka a nepravdělně. Prozradí se po dlouhých dnech, když už je pozdě. Naštěstí to zvěrstvo Sumec včas odhalil v houbovém atlase a

okamžitě běžel k doktorovi. Za to mu poprvé v historii klubu uděluji třicet bílých známek za duševní výkon. Ať řekne sám, co se dozvěděl v nemocnici."

"Pavučinec plyšový," navázal s rozkoší Sumec, "se vyskytuje tak vzácně, že má zpráva ještě dneska zburcovala světovou houbářskou veřejnost. Většina odborníků věří, že nepřežijem. V tom případě by šlo o nejvzácnější smrtelnou otravu houbama od roku tuším devatenáct set sedm, kdy pavučincem plyšovým vyvraždil vlastní rodinu jistě profesor na Třeboňsku, protože měl nevěrnou ženu. Někdo mu namluvil, že se do něj žena znova zamiluje, když jí usmaží pavučinec skořicově na španělské způsob."

"Až se to holky dozvědí," řekl Otouš, "to zas bude řečí, kór jestli nás z toho doktoři dostanou." "A proto komu je život milej," přerušil ho Křížák, "přijde zejtra v osm ráno do nemocnice, už na nás čekají. Jestli se proflákne, že jste byli teď u Sedmi stehem, řekněte, že

jste šli za děvkama nebo tak něco. Nemá cenu vaše holky plašit, když to možná ještě dobře dopadne."

Po sérii testů bylo zjištěno, že mužové PCW vskutku snědli vzácný pavučinec plyšový. Do oblasti Nežárky okamžitě vyrazil tým odborníků, aby našli Bongovy exkrementy a v jejich okolí pátrali po vražedné houbě. Lékaři pracovali s ohromujícím nasazením. Otrávené členy PCW vyšetřovali čtyři internisté, toxikolog, biolog a mykolog. Tři poslední se nepokrytě radovali nad tak vzácným případem, čímž před otrávenými oběťmi navždy osvědčili nelidskost svých věd. U všech pěti postižených byly okamžitě provedeny jaterní testy a vydán zákaz pití alkoholu. Podle nepodložených zpráv se k městu stahovali další specialisté z Hradce Králové i z Prahy, na cestě se měl nalézat malíčký mikrobiolog z Lucemburska a nechyběly fámy, že právě překřížila rovník jachta jihoafrického Červeného kříže vezoucí na palubě experta přes jaterní otravy, patologa, láhev protijedu, umělou ledvinu a šest domorodých šamanů z pouště Kalahari. Ušlechtilá Křížákova snaha ušetřit ženy a děti předčasných mučivých obav skončila za těchto okolností fiaskem. První se o tom přesvědčil Sumec, když hned po návratu od Sedmi stehem nepřesvědčivě tvrdil, že sháněl necky na zabíjačku. "To jste celý vy," odpověděla mu v slzách Lída, "myslíte si, že jste supermani, v houbách se nevyznáte, vařit neumíte, sežerete, co vidíte, a pak na to každé z vás vejrá jak Ježíšek."

"Měla pravdu," skončil informaci o tom proslovu Sumec v čekárně houbových lékařů, "s holkama by se nám taková věc nemohla stát, protože holky ne že by se v houbách vyznaly lip, ale dávaly by větší pozor." "Já dával taky pozor," řekl Otouš. "Ta věc měla všechny znaky pavučince skořicového. To jsem poznal hned, i když jsem měl od vaření zamžený brejle." "Na jednu věc bych rád, pantátové, upozornil," řekl Křížák naléhavě. "Na letošní Lužnici nám, pravda, štěstí ne-

přálo. Pantáta pisoár svou ukvapeností ohrozil náš život, ale proč? Jeho sebevědomé furiantství, s nímž vrhl do polívky jedovatou houbu, bylo vyvoláno už předcházející diskusí, kde zazněl i nejnepřijatelný názor, že šabatky dovedou vařit lip než my. Já před takovejma demagogiema důtkli-vě varuju, pantátové, všechny pantáty, protože i když je to pravda, nemůže se to říkat, jinak začne za chvíli někdo tvrdit, že voni umějí lip tohle nebo támhleto, a zase to bude pravda, ovšem takovýhle pravdy ohrožují samej smysl našeho společenství a řekněte sami, je vám v tom společenství špatně?"

"Mně teda z toho špatně asi brzy bude," řekl Keny. "Společenství," přidal se Sumec, "kde nesmím říct, že naše holky jsou prima, mě nezajímá." "Sám jsi spoluzakladatel stanov klubu," podivil se Bon-go. "Proč jsi je spoluzaložil?" Sumec odpověděl, že je spoluzaložil, protože je trouba. Nato řekl Otouš, že nechápe, proč se tady bavíme o hloupostech, když nám jde všem o život. Křížák mu vysvětlil, že právě když jde všem o život, má se člověk bavit o hloupostech, protože nic tak spolehlivě nepřebije mučivé starosti jako vyložené ptákoviny.

Líčil pak, jak si v Kordillerách vyprávěli s peruánským Indiánem deset hodin anekdoty, než je vyprostili z laviny. "Ten Indián," přiznal Křížák, "zešlel těsně předtím, než nás vyhrabali. Ale ne kvůli ty situaci, nýbrž proto, že si už nemohl na žádnou další anekdotu vzpomenout, zatímco já, odchovanec českých pivnic, nad ním vítězil v poměru čtyři sta sedmáct ku třem."

Zjistilo se, že díky nevelikým rozměrům houby, z níž navíc každý člen PCW pozřel přibližně pětinu, ale zejména pak díky Sumcově včasnému odhalení, může být většina postižených při zachování přísného zdravotního režimu doléčena doma. Pouze stav Sumce a Kenyho si vyžádá nemocniční léčbu. "Poděkuj sobě a svému hamounství," vyčetla Sumcovi

Lída. "Bodejť by ti tři nebyli v pořádku, když jsi jim kousky ty hrobárny lovil z kotle před nosem, jako bych tě neznala! A Keny, ten mi vodjakživa připomíná toho myslím rejska, kterej za den sežere třikrát tolik jídla, než sám váží."

Když odcházel z bytu Keny, Lucie nebyla doma. Sám si balil kartáček na zuby, ručník i pyžamo a chystal se vyplnit ledničku, ta však obsahovala jen nediťní, a tudíž proň závadné potraviny, což Kenyho zlomilo docela. Znovu ho napadlo, že Lucie by mu jedovatou houbu nikdy neuvařila, vzpomněl na sladce propádanou léta s Lucií na háku, vzpomněl i na léta nepropádaná, viděl Lucii, jak kojí, vaří, žehlí, spí a že možná nic z toho už nikdy nebude, a představil si krásnou tvář Lucie se stružkami slz. A vybavil si i nevábné ksichty členů PCW, nesvéprávných podivínů, z nichž jeden přivleče přímo z hajzlu jedovatou houbu, druhý ji mrskne do polívky a ostatní to zbaští jakoby nic.

Uvědomil si v té neopakovatelné chvíli, že ho primitivové z PCW odvádějí dnem i nocí od milované ženy, což si tato přívětivá, inteligentní a veselá bytost přece nezaslouží, ke všemu z ní ti pitomci udělají vdovu a z dětí ubohé sirotky! Štván citovou vichřicí vzal tedy papír, propisovačku a napsal: "Drahá Lucie! Až budeš číst tyto řádky, už tady možná nebudu. Budu v nemocnici. Vše skončí dobře, o tom není pochyb. Ať už to dopadne, jak chce, vzpomínej na mne v dobrém. Bylas mi až doposledka správnou ženou, lepší, než jsem si zasloužil. Vím, že ti byl klub PCW solí v očích, že mě často odváděl od mých manželských povinností, jako je zařizování záležitostí, hrabání zahrady a pod. Proto jsem se rozhodl: vrátím-li se z léčení živ, vystoupím z klubu PCW. Zasloužíš si to. Tak ti přísahám!"

To napsal, zatížil slánkou a dojat velikostí svého činu se odebral do nemocnice.

Ale i v nemocnici se dá žít, nejsme-li otráveni příliš. Sumec s Kenym sdíleli spolu útulný pokojík, klábosili, četli,

spali, Keny psal memoáry a Sumec vyřizoval podnikatelskou agendu. Obsluhovaly je pěkné sestřičky s něžnými rukama, bodaly je do rozličných částí těla, napojovaly je na hadice, pouštěly do nich životadárné roztoky a pořád se smály. Ve slunečních odpoledních sedávali oba muži u stolečku na prosklené verandě, sledovali, jak zlaté listí tiše padá do nemocniční zahrady, pili kávu a vyprávěli si, jaká by to byla krása získati pomocí mnohých těch sestřiček spoustu červených známek. Když už byli těmi představami zcela vyčerpáni, vyprávěli si o jiných sladkých dobrodružstvích, vzpomínali, kdo se odkud zřítíl, kdo se kdy kde topil, a jediná věc, která Kenyho v těch nenávratných dnech strávených s kamarádem sužovala, byl ten ztracený dopis, spáchaný v nejslabší chvíli Kenyho života. Navštěvovaly je ženy, děti, kamarádi i ženy těch kamarádů a ženy jejich dětí a to vše Kenyho ničilo víc a víc. Sumec zavedl prezenční listinu návštěv a každý tam musel napsat své dojmy. Gábina pravila, že se za Otoušovu ne-svědomitost stydí, a nenapsala nic. Lída napsala: DOBŘE NA VÁS! Kateřina: OMRZEL VÁS ŽIVOT? S PCW NA VODU! A BEZ NAMÁČENÍ! Nejvíce Kenyho napínalo, co vymyslí Lucie. Lucie však vymyslíla: DVAKRÁT MĚŘ, NEBUĎ ZVĚŘ. To si Keny dokázal vyložit nejmíň šesti různými způsoby, a tak jeho starosti ve věci ztraceného dopisu neubýlo.

Mezitím se na ně chodili dívat rozliční odborníci přes houby a přes játra. Vrcholem všeho byla však exkurze patnácti maturantek zdravotnické školy, které měly za povinnost ohmatat jedna po druhé Sumcovu i Kenyho břišní krajinu. Za odměnu uspořádali Sumec a Keny pro studentky přednášku Kolektivní otravy houbami ve světle novodobých dějin. Přednáška ta začínala památnými slovy:

"Historie posledního dvacetiletí zaznamenala dva případy kolektivní otravy houbami. K prvnímu došlo v sedmdesátých letech, kdy se v souostroví Antil dobrovolně otrávi-

lo několik set příslušníků náboženské sekty Svatyně lidu. Druhý případ se odehrál letos v jižních Čechách a jeho oběti jsme se stali my."

Oba otrávení si získali srdce zdravotních maturantek do té míry, že je mnohé z nich na rozloučenou políbily: když odešly, navrhl Sumec, aby políbení jedenácti maturantek bylo uznáno jako dostatečný podklad k získání aspoň jedné červené známky: došlo k němu přece rovněž pouze díky silné osobnosti, inteligenci, přitažlivému zevnějšku a drtivě vyznačujícímu mužství obou políbených, nehledě k plnohodnotné intenzitě prožitku. Keny slíbil, že jeho návrh podpoří, a zatěšil se na nejbližší hromadu PCW. Jenže hned potom si vzpomněl na ten dopis a až do večera dumal, jak se z toho vyvleče.

Brzy byli propuštěni z nemocnice. Na nároží si podali ruce a Kenyho napadlo, že v životě neměl lepšího kamaráda, než je Sumec. Že však ani není lepší ženy a kamarádky, než je Lucie. Že je nepřipustné, aby před kýmkoli z těch dvou vypadal jako šašek. Vešel domů a přivítal se s Lucií: "Četlas tamto, co jsem nechal na stole?" řekl hned po dietní svačině. Lucie se zatvářila tázavě. Keny upřesnil, že napsal Lucii dopis. Lucie souhlasila, že Keny zanechal na stole svinčik. Všechno zmačkala, roztrhala, vyhodila se smetím. Že některý z těch papírů je dopis, ji ani nenapadlo. Měla málo času, prala. Večer nemohla usnout, do půlnoci četla román Studna osamění. "Tomu nevěřím," zvolal Keny silným hlaem. Lucie ho požádala, ať propánakrále ZAS už neblbne. Jo tak, řekl si Keny, ale tichounce, tichounlince, že sám sebe skoro vůbec neslyšel.

Z kroniky

ZÁZNAM Z MIMOŘÁDNÉ HROMADY PCW. TÉMA: OTRAVA HOUBAMI - A CO DÁL?

Program: 1) Rychtářská řeč, 2) Vyvození důsledků, 3) Potrestání viníků, 4) Závěrečná veselice. (Užité zkratky pantátů: R - rychtář, LSjí - lord strážce kasy, KA - kulturní atašé, P - pisoár, PC - prostý člen)

Hromada zahájena hromadným zasednutím ke klubovému stolu u Sedmi stehén. Jásot v lokále, blahopřání k zázračnému uzdravení ze strany personálu i veškeré spodi-ny.

R - V rychtářské řeči shrnuje známé lužnické události. Hlavními viníky označení ptt. prostý člen (zavlečení toxi-ka do tábora) a pisoár (mrštění téhož do polévky). Nepřímý podíl na neštěstí mají však dle ptt. rychtáře všichni pantátové, neboť a) nevěnovali vražedné akci pantátů PC a P pozornost, b) slovními půtkami od rána přispívali k nervozitě, a tím i k následnému selhání soudnosti přímých pachatelů. (Pískot nepřímých pachatelů, potlesk spodiny.) Ptt. rychtář nazývá pantáty nezodpovědnými zvířaty. V další části rychtářského projevu pak specifikuje, jaká zvířata myslí. Jde o tvory vesměs odpudivé svým vzhledem, inteligencí či čistotou.

LSK - přerušuje rychtáře výzvou, ať se nevytahuje, když to svinstvo sežral taky.

R - připomíná, že v době, kdy byl pavučinec přinesen a vržen do polévky, kupoval ve Stráži pivo, a táže se lorda strážce kasy, zda si ještě pamatuje, proč se pro to pivo muselo jít.

LSK - vykřikuje, že nějaký blbý pivo teď nikoho nezajímá, ať rychtář neodbočuje od tématu. R - tedy pokračuje v nadávkách. Protože si už nemůže na žádné zvíře vzpomenout, označuje členy PCW i názvy

79

osob a věcí, používá kleteb cizích a některé české vytváří přímo na místě. Zaujaly zejména superbachor, žum-poid, imbecil s motýlím křídlem, čvančara stěhovavá a stodolami blb. (Zde ho přerušuje pokřik spodiny, která posledním nadávkám nerozumí, což považuje za urážlivé, a chce se prát. Spodina pacifikována dámským personálem Sedmi stehén a zastrašena hrou svalů ptt. PC.) R - konstatuje, že v době vzniku Trestního řádu PCW se s tak závažným proviněním, jakého se dopustili pantátové PC a P, nepočítalo. Navrhuje, aby byl sazebník pokut rozšířen o klausuli "za ohrožení kamarádova života" a aby bylo toto provinění trestáno peněžní pokutou a udělením černé známky s umrlčí lebkou.

P - nesouhlasí, protože prý nelze někoho potrestat za čin, který v době jeho spáchání nebyl právně postizitelný. PC -

vykřikuje, že to jsou furt nějaký kličky, zvedněte haksnu a hotovo.

P - mu šeptá, že bojuje i za něj, a nazývá ptt. PC volel. PC - se poleká a naopak vykřikuje, že je taky proti. R - tedy navrhuje, ať pantátové pisoár a prostý člen si sami navrhnou výši finančního postihu tak, aby byl v souladu jak se závažností provinění, tak s oprávněným nárokem jejich rodin přežít v této nelehké době aspoň nejbližší měsíce.

P a PC - se odcházejí poradit k baru. LSK - poukazuje na nebezpečí, že viníci prolíjí hrdlem veškerý svůj majetek a budou se pak dovolávat soucitu PCW.

R - okamžitě přivolává oba pantáty zpět. P a PC - se vrací se stanoviskem, že postih by postihl nevinné ženy a děti. Navrhují, že místo toho budou po celou příští velkou vodu sami dva vařit pro všechny, zejména pak jídla z elementárních, lehce rozeznatelných přírodních zdrojů. (Pískot PCW, skládání legitimací, pokusy o útěk.)

R - protínávrh, aby pantátové P a PC zaplatili veškerou dnešní útratu a po dobu jednoho roku byli oficiálně ozna-

čováni tituly "travič prostý člen" a "travič pisoár". (Potlesk PCW i spodiny, výkřiky Ať žije PCW, Ať žije Křížák, objímání členů PCW dívčím personálem podniku i externistkami. Po delším váhání a kratší manipulaci s kalkulačkou se k ovacím přidávají i traviči P a PC.) Přestávka.

Po jejím ukončení P prohlásí, že krize klubu, vrcholící masovou otravou, byla způsobena nepřítomností šabatek.

Navrhuje zapojit šabatky do významných klubových akcí jako dřív. Nebudou-li chtít, je nutné je přesvědčit.

R - trestá traviče P černou známkou za zavlékání nepřátelské ideologie do řad PCW.

P - oznamuje, že mu na to kašle. Znovu žádá o zásadní přehodnocení vztahu PCW k šabatkám. LSK - je zásadně proti. Pokud si vzpomíná, šabatky v poslední době nikam nechtěly a nebudou chtít zas. Jedině že by se jim za to něco slíbilo.

PC - je též proti. Připouští však, že za pokus by to stálo. KA - jako muž s účastí šabatek zásadně nesouhlasí. Jako kulturní atašé se však cítí povinen připomenout, že kulturnost PCW nepřítomností žen hluboce poklesla. Návrh ptt. pisoára, byť nehorázný, v sobě z těch důvodů obsahuje i pozitivní prvek. To je třeba si přiznat. R - přirovnává postoj pantátů k chování dítěte, co uteče do lesa a tam je něco vystraší, takže uteče zas domů. PC - vzpurně odpovídá: No a co? R - se tedy táže přímo, chtějí-li pantátové uskutečnit nejbližší vodu opět se šabatkami.

KA, LSK a PC - znovu rozhodně vyjadřují svůj nesouhlas. Na druhé straně však se domnívají, že by bylo všeobecně prospěšné návrh dogmaticky v zárodku nepotlačit, a tudíž ho naopak co nejrozhodněji podpořit. R - šeptá traviči pisoárovi, že se mu ulevilo. Poté se vzpamatuje a táhle volá, že ustupuje násilí. (Jásot PCW, pískot spodiny, pláč personálu i externistek. Následuje závěrečná veselice financovaná traviči pisoárem a prostým členem.)

VODÁCKÁ HOLKA

Když vlny se valí a peřeje řvou a šutry z nich civí jak sůvy, loď praská a umrlčí zvon bije tmou, tak řekni, kdo pomoci ti umí?

Kdo pádlem jen kmitne a převrátí loď, pak ječí jak stažen z kůže,

že ty ses ta atrapa, ty ses ten cvok, co za každý cvaknutí může?

Je pěkná jak ráno a voní jak les, když na dřevo u ohně hrává, je zrádná jak kočka a věrná jak pes ta holka, co při tobě spává.

Tu vodáckou holku si navěky nech,

netop ji, nezaháněj,

svou víru, svou sílu, svůj štěstí i pech,

svý strachy, svý prachy, svůj poslední dech

ji poctivě odevzdávej.

A Němcům ji neprodávej.

Kdo připálí rejži a přesolí čaj, kdo sůl nechá v posledním kempu, kdo ráj změní v peklo a peklo zas v ráj, kdo zná všechny písničky trempů, kdo přeje ti štěstí a kope ti hrob, kdo sladce hned šeptá, hned vřiská, koho bys roztrh a praštil a kop a po kom se celý den stýská?

Až vlasy nám odbarví nebeskej král a vrásky nám počmáraj kůži, svý holce dej pusku a řekni: jdeme dál, a na pádlo polož ji růži.

Tu vodáckou holku si navěky nech,

netop ji, nezaháněj,

svou víru, svou sílu, svůj štěstí i pech,

svý strachy, svý prachy, svůj poslední dech

ji poctivě odevzdávej.

A lásku za lásku dávej.

A hlavně ji neprodávej Němcům.

Toho dne vypuklo jaw. Tráva při březích byla ještě zrousa-ná a vzdušná řeka voněla bahnem. Večer jsem zapálil oheň ve starém kempu. Jako vždycky touhle dobou. Dříví nechytalo a Ofélie se mi posmívala. Oheň, řekl jsem, klidně zapálím březovou kůrou. Škoda, že tu nejsou břízy. Opáčila, že znala vodáka, co uměl zapálit oheň třením dvou suchých dřev. Na Otavě ho donutili, ať to tedy předvede, protože ztratili sirky. Rozdělával oheň sedm hodin. Všechno dříví, co tam bylo, rozdrtil na třísky. Skončil s rukama v sádře. S oběma, zdůraznila Ofélie. Pozůstalé partě věnovali sanitáři ze soucitu americký zapalovač. Zesměšnit lze všechno, opáčil jsem a zlámal předposlední sirku.

Ofélie dodala, že pokud si vzpomíná, měl ten kluk v sádře i nohu.

Škrtl jsem a oheň chytil. Naproti zrovna přistávala parta, s rachotem a křikem tahali loď na břeh. Buď se zdrželi v

hospodě, nebo se někdo z nich nahoře cvaknul. Už se stmívalo. Rány do stanových kolíků vyzváněly údolím jako klekání.

Všimni si, jak rychle rozdělají oheň, řekla Ofélie. Nerozdělají ho vůbec, tvrdil jsem. Na tom břehu není dříví. Do deseti minut přistál pod námi kluk s kánoí. Byl jednička. Tady se přistává těžko. Ptal se, jestli by mi nevadilo, kdyby ten les, co je za mnou, připravil o trochu chrastí. Není to můj les, řekl jsem. Ale dříví je mokré. Nechytne. Odpověděl, že jim chytne všechno. Nikdy totiž nevyjíždějí na vodu bez speciálního podpalovače značky Pepo. Foukl jsem do ohně, až jsem začal sám doutnat. Tak díky, řekl kluk a rachotil pak v nočním lese. Za pár minut odplul s lodí plnou klacků.

Oheň se rozhořel. Ten naproti tedy. Náš se snažil, ale moc mu to nešlo. I tak tady bylo dobře. Borový les nám šuměl za zády. Z lesa pokřikoval noční pták.

Dobře, že holky začaly zas jezdit, řekla Ofélie. Lída měla určitě v báglu podpalovač Pepo.

Jak to víš, že měla? vykřikl jsem a kýchl do čoudícího proutí tak strašně, že se téměř doopravdy rozhořelo.

Výprávení šesté

O cestě do rakouských Alp, o hrdinném zdolání hranic, o utěšenosti rakouské země, o šabatkách, o šplhu stěnou a o smrtelných hrůzách vůbec

Počátkem léta, ještě před odjezdem na vodu, vymyslel Sumec víkendovou výpravu do rakouských Alp. Účastnit se jí měly vedle členů PCW i jejich ženy a družky, aby bylo posíleno jak odvěké přátelství všech ke všem, tak i soudržnost dvojic. K tomu účelu zajistil Sumec páteční nocleh v jihočeské výšce, půjčil si minibus, zorganizoval přípravné posezení nad jím osobně střeleným divokým vepřem a vydal základní pokyny. Stany a zásoby s sebou. Večeře i nocleh poblíž horské chaty, dva tisíce metrů nad mořem.

"Celý život jsem čekala na vládu," zhodnotila Sumcova úsílí Kateřina, "která mě pustí do Alp. Potom jsem čekala na muže, který mě tam vezme. Ať je tvůj sad věčně pokryt čerstvým hnojivem, šlechtitný podnikateli." Lucie přiznala, že díky své čtenářské vášni zná Alpy dokonale: kam pohlédneš, jódlují Tyroláci, turisté táhnou k vrcholům, září ledovce, horští vůdcové padají do údolí i se svými zákazníky, sledování usměvavými kravami. Mezi tím vším se prohání dívka Heidi, též jódluje a oběma rukama rve vzácnou horskou protěž, aby potěšila nemocnou stařenku.

"Pod Alpami," vystupňovala lyrické orgie Gábina, "na dřevěných lavičkách u dřevěných domečků sedí dřevění dědečkové, bafají z dřevěných dýmeček a nesrozumitelným nářečím pronášejí folklorní průpovídky. Pod Alpami je ráj."

"Pod Alpami," řekl Sumec, "mám zamluvenou střešní krytinu. Nacpeme ji do minibusu. Minibus mi půjčí zná-

měj, kterému jsem za barákem zdarma popráškoval kopřivy."

"Pod Alpami," překřikla ho Lída, "žije spousta debilů a mnozí mají na krku vole! Příčinou debility jsou příbuzenské sňatky, protože debil netrefí z údolí, kde jediná ženská je jeho vlastní sestřenice, vole vzniká z nedostatku jódu."

"Na tvém místě bych se uklidnil," opáčil Sumec. "Moje krytina je i tvoje krytina. Do malého auta se miň vejde." "Jestli dobře rozumím," řekla ještě Lucie, "tak cestu zpátky proležíme na střešní krytině složené tam, kde se běžně sedí."

"Nebo," dodala Lída, "poběžme z Rakous za krytinou." Sumec všechny ujistil, že krytiny nekoupí moc. Návrat bude možná o něco miň pohodlný, ale co může být krásnějšího, než cestovat vleže a kochat se alpskou krajinou? Křížák se otázal, zda obchodník s krytinou bydlí za Alpami, nebo před Alpami. Sumec odvětil, že před. V tom případě, poznal Křížák, alpskou krajinu nikdo neuvidí. Sumec odsekl, že kdo leží na krytině a má zájem, může koukat zadním okýnkem, jak se Alpy vzdalují. Tuhle bylo v novinách, řekl Bongo, že nejkrásnější alpská hora je Grossglockner. Na ten, dodal, si určitě vylezu, rozumíš. Sumec upozornil, že na ten si určitě nevyleze, protože pod Grossglocknerem nemá Sumec zamluvenou střešní krytinu. V Rakousku, ty chytřej, řekl Sumcovi Křížák, je krytiny dost, proč by sis ji zamlouval? Sumec vysvětlil, že nejde o zamlouvání. Sumcův obchodník s krytinou ji prodá levněji, protože má čistokrevnou fenu, kterou za pakatel oplodnil Sumcův ohař. Keny navrhl, že pojede-li Sumec pro krytinu pod Grossglockner, parta se složí a rozdíl v ceně krytiny mu doplatí. Sumec odvětil, že na kamarádech nikdy vydělávat nebude, Keny s Křížákem propukli ve smích a Sumec se na deset minut urazil. Pak se otázala Gábina, proč se má spát ve stanech u chaty, když se může spát beze stanů v chatě. Protože na to nemáme, ty sůvo, odvětil Bongo a Gábina se rovněž ura-

zila. Kateřina opáčila, že by v chatě mohli spát aspoň Sumec s Lídou, když mají peníze na rakouskou střešní krytinu. Že by ráno mohli všem vyprávět, jaké to bylo. Sumec řekl, že kdo spává v rakouské chatě, logicky nemůže mít na krytinu. Rakouská krytina se Sumcovi zhodnotí svou trvanlivostí, zatímco rakouský nocleh se naopak předem znehodnocuje svou pomíjivostí. Kateřina opáčila, že poslední dobou, když Sumce poslouchá, má dojem, jako by jí mozek bobtnal a měnil se v nic nechápající knedlík. Sumec Kateřinu ujistil, že to není dojem. Že to o ní všichni dávno vědí, že jenom až dosud nikdo nedokázal vysvětlit, proč se jí to stává. Po těch slovech se urazila Kateřina, zatímco Gábina oznámila, že ona tedy určitě nepojede nikam.

Otouš snaživě dodal, že ani on nevidí důvod, proč by mělo devět lidí jezdit do Rakouska, aby složili Sumcovi do minibusu krytinu. Sumec odsekl, že si ji klidně složí sám. Otouš řekl, že to chce vidět. Sumec řekl, že to neuvidí, když zůstane s Gábinou doma. Proč bych měl zůstat s Gábinou doma, vykřikl Otouš, můžu si jezdit do celého světa, jsem svobodnej člověk! To by se ti tak hodilo, řekla Sumcovi Gábina, abys pak Otouše v Alpách pomlouval, že jsem ho nepustila. Ne abys pro nás zas přijel o tři hodiny dýl!

Had vozidel se táhl daleko do vnitrozemí. Celnice byla v nedohlednu. Zepředu přiklusal zpocený muž v džogin-kovém oděni, vrhl se za volant své škodovénky a vyčítavě křičel, že je čtyřtýsedmdesátýpátý. Šířily se fámy, že vpředu našli heroin. Jedna paní věnovala holčičku nad příkopem, holčička čurala a paní vyhrožovala, že komu najdou Rakušani benzin v kanistru, tomu ho vylejou do příkopu. Bongo vystoupil z mikrobuse a upozornil paní, že kdo močí do příkopu, tomu Rakušan vypustí benzin přímo z nádrže. Paní se s nejistým posměchem tázala, proč by to dělali. Protože mají ekologický

cítění, odvětil Bongo. Paní řekla, jestli si snad Bongo myslí, že má své dítě

zašpuntovat. Keny vystrčil hlavu z okýnka a vysvětlil té paní, zeje zcela její věci, jak si poradí s odpadem produkovaným její vlastní rodinou. Je však známo, že celé Horní Dvořiště se zvolna sesouvá do vnitrozemí, podmáčeno čuráním nešťastníků, čekajících sedm hodin na proclení. "Jenom žádnou paniku," oslovila všechny Lucie. "Začátek a příčinu naší fronty nehledejte na rakouských hranicích, nýbrž na celnici v Itálii. Češi putující do Benátek se tam srážejí s Čechy putujícími z Benátek. Do toho nám proudí západní turisté na východ za zábavou a východní emigranti na západ za prací. V Rakousku se všichni srazili a teď stojí. K dovršení zmatku přispívají sami Rakušané, protože místo aby se smysluplně zahrabali pod zem, pokoušejí se utéct pryč. A tím právě brání v pohybu každému, kdo chce tam."

"Něco podobného," doplnil ji Křížák, "jsem zažil po návratu z Himalájí v jednom čínském divadle. Zrovna tam hráli hru pro půldruhého milionu zasloužilých odborářů a polovina těch odborářů, tedy asi osm set tisíc, byla úplně hluchá. Kdežto ta druhá polovina, což je ze všeho nejdůležitější, úplně hluchá nebyla. Ta hra byla o tom, že revoluce každopádně zvítězí, jenže chuligáni na náměstí Nebeského míru rozhlásili megafonem, že se v tom divadle koná první čínské striptýz. Přesně dvanáct minut po ty zprávě začali ve foyeru divadla troubit, že hoří. Co se dělo dál, nechci vyprávět," řekl Křížák pohřebním hlasem a zavřel okýnko.

"Jak to, že nechcete?" křičeli na něho. "To se dělá, rozdráždit nás a pak nechat bejt? Surovce?" Ale Křížák dělal, že spí. Bylo mlhavo a chmurno. Z okna škodovčeny tiše blinkal chlapec.

"Kdyby měli lidi všechno v pořádku," řekla Kateřina, "nečekalo by se. Lidi jsou bordeláři." Zamyslela se a otevřela tašku. Chvilí se v ní přehrabovala a pak otevřela druhou tašku. Řekla kruci a zmocnila se krosny. Rozestřela její obsah po celém minibusu a vrhla se na Bongo-vy věci. Bongo se otázel, co je. Kateřina zařvala na Bonga, ať se jen uklidní, a začala roztřepávat košile a trička. Poté vyhnala všechny z vozu a prohlédla sedadla, podlahu, všechny svršky kamarádů a všechny kapsy minibusu. Poté prohlásila rozechvělým hlasem, že má takovej divnej dojem. Že je ten dojem samozřejmě nesmysl, ale že kdyby se neznala, tak by skoro řekla, že jí chybí pas. V tu chvíli se kolona neodvolatelně rozejela k hranicím. Bongo obvinil Kateřinu, že je samá sranda a žádná pečlivost. Kateřina opáčila, že to říká ten právej, a řečnický se otázala, kdo že všechno zabalil, uvařil, napekl a vypral, takže už mu nezbyl čas na detaily. Bongo řekl, že cestovní pas, když se jede do Rakouska, není detail. Kateřina řekla, že jídlo a čistý prádlo taky ne. A pořád se přitom víc a víc blížili k české celnici.

"Já ti řeknu, kde ho máš," hřměl Bongo. "Máš ho v tom žlutém džbánu s fialověj má kohoutama, kam strkáme nepotřebný stvrzenky a průkazky!"

"Pas není žádná průkazka," naštvála se Kateřina a Bongo křičel:

"To říkej zrovna ty! Mně! Ted! Já si přesně pamatuju, kdy jsi byla naposled za hranicema! V roce 1979, jak jsme jeli do NDR Růžence pro první lyže! A kde je dneska Růženka? Na vysoký škole! V pátém semestru!" Gábina podotkla, že je-li tomu opravdu tak, pas už neplatí. Že však ona má v pase zapsanou svou dceru, které bude patnáct let, a že by se snad dalo vycestovat na ten jeden pas. Kateřina se však musí rozhodnout, celnice se kvapem blíží.

"Tak se na mě podívej," zasyčela Kateřina, "vypadám snad na patnáct?"

Gábina ji ujistila, že v žádném případě, že by se však Kateřina mohla vydávat za Gábinu a Gábina za svou dceru, protože jsou si s dcerou podobné. Řekla, že mejkap dělá záznaky, a rozvázala Otoušův obří ruksak, odkud vyňala cosi na způsob malířské palety, pinzety a štětec. "Na patnáct let," vrčel Sumec, "tady má někdo akorát mozek. Všechny nás zašijou, Alpy neuvidíme a krytinu

taky ne. Za tohle je totiž pokuta od deseti tisíc nahoru." "Nebudu nikomu kazit život," odvětila Kateřina. Potom požádala Sumce, aby zastavil. Sumec to udělal. Kateřina vyskočila. "Pokračujte, pokračujte," houkla zvenčí na Sumce, "já se domů dostanu!" Obešla udiveného celníka a vydala se do nitra české země.

"Počkej," volal za ní Bongo, "kam běžíš, nemáš klíč, přece mě tu nenecháš samotného? Chyťte ji!" Pokusil se vyskočit za Kateřinou, ale chlapík s razítkova-cím pultíkem ho nepustil ven, a jak Bongo mával pasem, chlap mu ho orazítkoval. No moment, řekla Lída, přece ji tam nenecháme? Vrhla se ke dveřím, ale chlap s pultíkem jí rovněž orazítkoval pas a nahnal ji zpátky. Křížák mu oznámil, že se jim ztratila žena. Chlap řekl, že to se stává. Přitom pořád razítkoval a kolona vzadu troubila, aby nezdržovali.

"Na vašem místě," řekl Keny, "bych s tím razítkováním tak nespíchal. Nejsme totiž zcela rozhodnutí, jak se zachováme ve věci překročení hranice, protože někteří z nás nejsou, kde by měli být, protože nemají, co by měli -" Chlap přestal razítkovat a zasyčel: "Chcete do Rakouska?"

"Chceme," připustil Keny.

"Tak jeďte," zařval chlap a zrudly mu uši. Sumec se ulekl a rozjel se. A jak jel, všude na něj uniformovaní chlapi mávali, nikdo nechtěl nic proclít, nic vidět a hlavně nechtěli, aby Sumec zastavil, hnali minibus z Čech do Rakouska a z rakouské celnice ještě dál, pryč od Kateřiny. Zastavili na parkovišti hned za rakouskou celnici. Bongo oznámil, že jede zpátky, Kateřina na něj bude jistě čekat ve Dvořišti v hospodě.

Lída prohlásila, že má blbou náladu. Že to bude blbej vej-let a nikdo z něj nebude nic mít. Keny řekl, že on a Lucie nakonec do Rakouska mohou jindy, a Otouš s Gábinou připomněli, že za týden jsou někde pod Alpami zajímavé národopisné slavnosti. Sumec dodal, že tu krytinu může klidně odvézt třebas i za měsíc.

Jestli na nás Kateřina ve Dvořišti čeká," řekl Křížák, "zapijeme to! Stejně jsme si už dlouho nezazpívali." Sumec obrátil minibus. Keny sáhl po kytáře. V tu chvíli se před minibusem objevila Kateřina. "To už jsme zas v Čechách?" podivil se Bongo. Kateřina odvětila, že to bylo jednoduché. Přešla jen celním prostorem jakoby šikmo. Tam se jí někdo ptal, kam

jde, ona řekla, že támhle, a šla zpátky, ale zas jakoby šikmo, a nakonec vešla do jednoho autobusu, jehož vedoucí na ni křičel, ať se necourá, že už jsou všichni proclení a odjíždí se. "Rakušani pasy nechťeli," končila Kateřina svůj zdrcující příběh. "Tady jsem začala křičet, že sedím omylem v jiném autobuse, ať mi honem zastaví. Nebylo to zas tak složitý." "Složitý je," řekl Bongo, "že se musíš dostat taky zpátky do Čech. Došlo ti, že ses tu ilegálně? Bez dokladů? Jak arabskej terorista?"

"Věděla jsem, že na mě počkáte," řekla Kateřina skromně a minibus se rozejel do Rakouska.

Ujížděli silničkami v horách i v širokých placatých údolích, zavrtávali se pořád hloub do té země, která se ze tří čtvrtin podobá kulisám k dětskému vláčku a je plná kopců, luk, tunelů a domečků s dřevěnými verandami a s okny, odkud se bez výjimky řinou vodopády květín. Svítlo ranní slunce, Křížák brnkal na kytaru. Sledujete, pánové, tu střešní krytinu? pokřikoval hrdě Sumec, jako by ji Rakušanům prodával on. Dívky se přely, zda květiny v oknech nejsou aspoň zčásti umělé, a Otouš předstíral, že má průjem, protože mu Sumec odmítl každou chvíli zastavovat za účelem fotografování. I cynická intelektuálka Lucie tvář v tvář té líbezné, čisté, zelené a modré zemi pokryté kopci, květy, kravami a kostelíčky začala rozvádět rouhavou teorii, že kdo nemá rád kýč, nemá rád lidi. Minuli Linec, sjeli z dálnice a zabočili k Enžským Alpám. "Nejsou to právě nejvyšší Alpy," nesměle přiznal Sumec, "ale já tu krytinu fakt potřebuju a dvaapůl tisíce

metrů by vám snad mohlo stačit. Taky jsem v průvodci přečetl, že tady v Admontu je stará a velká knihovna, co je o ní ten slavný román Jméno růže, to si zapamatujte, až zas někdo dostane chuť kvákat, že jsme nic neviděli a že to nestálo za to."

Silnici pak sevřely bílé skály a dole mezi cáry mlhy uháněla zpěněná řeka Ens, zelená a bílá, plná balvanů, vírů, ale při trošce odvahy sjíždná: všichni vyrazili citoslovce plná touhy, hádali se, kudy by to jeli a kudy by šplhali na břeh, až jim Ens obrátí loď dnem vzhůru, a bili nešťastnými lebkami do oken minibusu, Sumec kličkoval kaňonem nad divokou řekou a ta syčela, prskala a voněla až sem. "Za chvíli jsme na místě," řekl pak Sumec, "mám to perfektně promyšlený, z mapy vyčtený, od známého s krytinou doporučený. Vystoupíte cestou pro náročný turisty do výše 1700 metrů. Půjdete šest hodin. Já zatím naložím krytinu, nechám ji na druhý straně tyhle hory v Johnsba-chu u myslivce, kterému jsem vloni prodal cvičenýho vejra, a po tříhodinové, méně náročné trase vystoupím na chatu Hesshiitte. Tam na vás počkám." "Snad my na tebe, saláte," upřesnil Bongo, ale Křížák s Otoušem po koukání do mapy dali Sumcovi za pravdu. Cesta pro náročné turisty začíná, v nadmořské výšce pěti set metrů. Převýšení trasy je tedy dvanáct set. Komu se to nelíbí, může se Sumcem nakládat střešní krytinu.

V husté mlze vkročili do bukového lesa. Vládlo tu temno a oslizlo. Lucie poznamenala, že je tu vskutku oslizleji než v kterýchkoli jiných horách, které zná. Kateřina řekla, že by skoro řekla, co lidi na těch Alpách mají. Pamatujete, holky, Slovensko? zasnila se Lída. Tam je krásně. Jednou jsem si tam vymkla kotník... Keny poznamenal, že by holky měly mít taky klub. Kdyby měly klub, mohly by si udělovat černý známky a každá by jich teď dostala nejmiň patnáct, protože hloupým povídáním rozvracejí morálku výpravy. I když je fakt, skončil Keny, že to tu moc efektní není. Křížák Kenyho poučil, že čím je cesta

miň efektní, tím je hodnotnější. Ujistil ho, že za dvě hodiny nejmiň bude mít úplně jiné starosti než jestli to, v čem leze, je dostatečně efektní, a potrestal Kenyho patnácti černými známkami, že hloupým povídáním rozvrací morálku výpravy. Keny trest odmítl s tím, že jako kulturní atašé má za povinnost dbát na estetické kvality cesty. Osočil Křížáka, že je divnej rychtář, když to neví, a vydal se za Bongem, který z titulu prostého člena měl na starosti vzpoury. Bongo však právě jásal a vzpoura ho nebavila, protože mu Otouš nad mapou vysvětlil, že brzy všichni polezou úplně kolmo.

"Brzy všichni polezou úplně kolmo!" zapištěla Gábina a rozeřkala se: když to Křížák uslyšel, vydal nesrozumitelný ryk a potrestal Otouše třiceti černými známkami. Terén byl pořád strmější a buků ubývalo. Objevily se modřiny a za nimi jako stíny vyvstaly šedé vápence, napřed balvany, potom skály a konečně jednolitá rozeklaná poušť plná obřích prasklin. V prasklinách se dařilo křoviskům, šterku a hlíně. Náhle přišla první skoba: zatlučená do převislého balvanu, aby se jí člověk mohl zachytit, přešláp-nout, přehoupnout se nad hlubinou za balvan. Bez krosny narvané stanem, spacákem a zásobami na dva dny to ani nemuselo být na zabití. V hlubině pod balvanem ležela mlha.

U místa zvaného Vodopád tekla jen čůrek vody. Bílé a oranžové stěny se nad ním ztrácely v mlze. Nahoře vysvitlo slunce: viděli už sedlo nad kolmou stěnou. V mlze neodhadli, jak je vysoko. O kus dál začaly řetězy a drátěná lana napjatá na vápencových plotnách. A první žebřík. "Kam se hrabou naše hory," radoval se Bongo, "tady se, kamaráde, zabiješ, ani nevíš jak!" "Zrádče," supěl pod ním Otouš, "pro pochybnou zábavu opovrhl domovem? Krkonošema? Zadumanou Šumavou, odkud jsou vidět i Alpy? A vidíš snad z Alp Šumavu? Rozhlídni se. Vidíš pendrek."

T *

Lucie poznamenala, že je Otouš pozoruhodně konzerva-

tivní. Otouš opáčil, že se necítí být ani tak konzervativním, jako spíš zapřisáhlým vlastencem. Lucie se otázala, jaký že je podle něho rozdíl mezi konzervatismem a zapřisáhlým vlastenectvím. To Otouše tak rozzlobilo, že vylomil ze skály kámen ve tvaru sekeromlatu, ačkoli se vápenec v těch horách vůbec nelámá. Přitom ztratil rovnováhu a sekeromlat pustil. Kámen prosvítl šest lidem kolem hlavy a s rachotem se řítit dál stěnou. "Pozor," volali do mlhy. "Kámen! Ďas šutr letí! Hilfe!" Jenom Otouš na to beze slova civěl. Později to odůvodňoval, že si nemohl vzpomenout, jak se řekne německy lavina.

Ještě později, kdy se zdálo, že už nikdo nemá sílu posouvat se výš, ani odvalu spustit se zpátky, klesla mlha do údolí. Změnila se v bílé jezero. Nad jezerem čněly oslňující vápencové stěny. Hory zalilo slunce. Stěna, kde viseli na žebřících muži PCW i jejich šabatky, ležela ve stínu: vápenec tu byl mokrá a kluzký. Ve spáře nad nimi se leskla kolečka ještě užších žebříků. "Kdo má tatranskou průpravu, rozumíš," řekl Bongo a vydal se po žebřících první, "toho tyhle malý

Alpy nemůžou rozházet. Kdo mě to kruci furt tahá za tyčku?" Za tyčku ho tahal skalní převis: místem, kde Bongo stál, mohl se protáhnout mohutnější muž s menším batohem. Snad i menší muž s batohem větším. V žádném případě však ne Bongo s rancem obřím, z nějž navíc čněly dvě stanové tyče. Jak stoupal výš, tyčka se zapřela o stěnu a vyvracela obří ranec i s Bongem do hlubiny. "To je dobrý, tohle," zasmál se Bongo a strnul. "Bongo ucpal vandrvég," křičela pod ním Kateřina. "Sundej si prosím tě ten krám a nějak si ho slož, jako to nosí na zádech normální lidi, kdo se má na tebe pořádkem dívat, jak ses na spadnutí?" Veškerý pohyb pod Bongem ustal. Vitr žebříkem lehce chvěl. Bongop nahmatal za krkem tyčku, vycloumal ji z ruksaku a pokusil se nést ji dál v zubech. Tloušťka tyčky však

přesahovala možnosti krajního rozevření Bongových čelistí. Bongo zaklel a tyčka mu upadla. Někdo ji chytil.

"Průšvih," řekl Bongo. "Neprocpu se s ruksakem vzhůru."

"Procpí se bez ruksaku, nemehlo," volala Kateřina. "Ruksak přivaž na provaz, vytáhneš ho pak." Bongo však stísněným dechem vysvětlil, že je mezi ruksakem a stěnou utěsněn natolik, že mu to brání vykonat pohyb, kterým by se ruksaku zbavil.

"V takových případech," poznamenal Keny, "se lidi nechávají na žebříku vyhnít." Bongo sebou chvíli bezmocně trhal a pak se zeptal Otouše, jak už jsme vysoko. Otouš zavrčel, že dost. Bongo chtěl vědět jak dost, a Otouš se ho na oplátku zeptal, jak to má vědět. Bongo zařval, že od toho je snad Otouš klubovní pisoár a má mapu. Otouš řekl, že podle mapy poznáme, jak jsme daleko, a ne, jak jsme vysoko. Bongo se tedy optal, jestli Otouš někdy slyšel o vrstevnicích. Stoupáme tak příkře, odvětil Otouš, že se tady nejmenší deset vrstevnic slévá v jednu. Bongo řekl, že s takovou mapou ať jde Otouš do hajzlu, a Kateřina zašeptala: "Je zle, já ho znám. Začíná být nervózní." Bongo to zaslechl a rozčilil se tak, že sebou trhl směrem vzhůru. Urvál si přitom všechny knoflíky na kalhotách o žebřík a prodřel ruksak o skálu. Stezka pro náročné turisty byla volná.

O padesát metrů výš stěna končila. Cesta dál vedla lesem, horskými loukami, k líbeznému údolí vonícímu kosodřevinou a sluncem. V oslnivém modru zářily nad pasekou vápencové štíty Hochtoru, stříbrně bílé. U jejich paty, na samém obzoru, spatřili obrys Hesshiitte. "To pitomý údolí nepřejdu," řekla Lída, usedla do trávy. "S várna, vy surovci, vždycky zapomenu, že mi není dvacet."

"Bez nás zapomínáš, že ti dvacet nikdy nepřestalo být," upřesnil Křížák. Lída odvětila, že je Křížák šašek, kterému mentálně nikdy nepřestalo být pět, vstala a šla dál.

Daleko na druhé straně údolí bylo už vidět chatu. I praporek, co se nad ní třepetal.

Jen ještě uprostřed paseky stál metr dříví a tabulka sdělovala kolemjdoucím, že by bylo hezké, kdyby každý z nich vzal polínko a složil je v chatě. Zbývaly dva kilometry strmým svahem. Naštěstí, supěla Gábina, není povinností cizinců nechat se vykořisťovat. Naneštěstí Čech v cizině, okřikl ji z posledních sil Otouš, není už pouhým Čechem, nýbrž reprezentantem celé té naší krásné a těžce zkoušené země. Nahodil si poleno na záda a upadl. Opatrně ho postavili na nohy i s polenem. Poté rozebrali hromadu a rozkulhali se za ním.

Před Hesshiitte bylo krásně. Složili bagáž v dřevěné pa-vláčce, fotografovali se, jedli, pili, vyhlíželi plácek pro stany a koukali na Alpy. Sumec pořád nepřicházel. Někdo vyslovil podezření, že Sumec cestuje po Rakousku a skupuje veškerý cement, dříví, mramor a cihly. Kateřina tvrdila, že krkoun Sumec koupil nadměrné množství krytiny, která ho zasypala, Keny si vymyslel, že Sumec někde sehnal obzvlášť účinný postřik na kopřivy, nadechl se ho a rozpustil se. Lucie naopak rozvinula teorii, že Sumec právě teď někomu oplodňuje výra. To už Lidu naštvalo a připomněla, že Sumec přece chodí pozdě všude a vždycky, takže není nutné si kvůli tomu vymýšlet bůhvíco. Poté prohlásil Bongo s Křížákem, že jsou po namáhavém přesunu dehydratováni, a navrhli odebrat se do chaty na pivo, přestože v měnovém přepočtu bude stát přibližně sto korun, ovšem zdraví je přednější, pravili a vkročili do výčepu. První člověk, kterého tam zahlédli, byl Sumec. Seděl u dubového stolu s rakouským přítelem. Oznamoval, že tu čekají už dvě hodiny, a posměšně se tázal, kde se flákali. Sumcův přítel byl oděn v horskomyslivecký kroj, vesele všem potřásl rukou a cosi významného každému zvlášť vysvětloval.

"Říká, že má českou babičku," přeložil to Křížák. "Že jeho soused má českýho dědečka. Tobě řek, že jeho bratranec má českou tchyni."

"To je ten přes krytinu?" ptala se Lída. Sumec zavrtěl hlavou. "Tak je to ten s tím vejrem," hádala Lucie, ale Sumec zas zavrtěl hlavou. Na dotaz, jak se s ním tedy zná, odvětil Sumec, že ten člověk prostě přišel a zeptal se, jestli je u stolu volno.

Fousáč v kraťasech a vyšívaných kšandách přinesl pivo. Vypukla pohoda. Přisedli tři Rakušáci a jeden se tázal, zdali je Gábina vdaná. Otouš řekl, že je, ale že to vůbec nevdá. Rakušan se zaradoval a Gábina se naštvala. Rakušan jí řekl, že jeho dědeček měl českou babičku, ale Gábina mu nerozuměla. Druzí dva hlásili české dědečky. Pak tam přišel holohlavý obr, který všem sdělil, že jeho teta z matčiny strany si vzala Poláka, a chtěl, aby se to zapilo.

"Na zdraví," řekl Křížák a zvedl soudkovitý püllitr. "Nádraží," řekla Lucie s širokým úsměvem. "Ná-dra-ží." "Nádraží," zaradovali se Rakušané a pili a pili. Potom velebili Prahu a Češi velebili Alpy. Rakušané je poučili, že mnozí Rakušané jsou Důvodem Češi, a Češi je přetrumfli informací, že všichni Češi byli dřív Rakušané. Obě strany se pak shodly na chvále Rakousko-Uherska: kdyby vydrželo, mohli jsme mít moře my i vy, zatímco takhle je nemáme nikdo. Jenom Otouš se při těch řečech mračil a připomněl, že Češi pod Rakouskem trpěli. Protože to však říkal vzornou školní němčinou, nikdo mu nerozuměl. Holohlavý obr si stěžoval, že mu Němci v Brně spí-lali českých sviní, zatímco Češi ve Znojme mu spí-lali sviní německých, s čímž on se dodnes nevyrovnal, neboť je ze všeho nejvíc povídenštělý Slovák původem z Moravských Budějovic. Pak se Rakušané začali hádat vídeňským dialektem, kdo z nich má víc českých předků.

"Nádraží," překřikl je Křížák a zvedl püllitr. Pili a přeli se dál o množství české krve.

"Okamžitě opusťme chatu," šeptala Kateřina. "Jestli to neuděláme hned, propijem tu každéj nejmíň tři tisíce." "Kašli na tisíce," řekl Keny. "Peníze jsou zlo. Sleduj, jak se rozplývají v poezii."

"Kdybys chlastal v cizí zemi ilegálně," odpověděla mu, "taky by tě přešel humor."

Ten den ještě vystoupili na horu Zinódl, vápencovou pustinu přímo proti chatě. Seděli na bílých útesech obklopeni prostorem a větrem, koukali, jak se v Rakousku stmívá. Jak v západu slunce rudnou štíty Velkého a Malého Buchsteinu, jak se z roklí pod Hochtorem rozlévá tma. Poslouchali rachot řeky Ens hluboko v zeleném šeru. Stoupaly z ní chuchvalce mlhy a ta mlha nad hranicí lesů růžověla. Vítr jim pištěl u nohou jako svůdná flétna. Sváděl je, ať zůstanou, ať se tady, na hranici nebe a vši země, nechají zastihnout nocí.

Na planině pod chatou postavili stany. Noc byla teplá a plná hvězd. Keny tiše brnkal na kytaru. Pomalu a s citem popíjeli českou mysliveckou, dojívali guláš. Ale cesta je přemohla, brzy šli spát.

"Život je krásnej," oznámila ze spacáku Lída. "Zejtra bude taky krásnej. Dobrou noc."

"Zejtra," řekla ve druhém stanu Kateřina, "mě na český hranici z mezinárodních důvodů zastřelí." Scházeli pak čistým ránem, lesy a lukami, kde se pásly zvláštní šedohnědé krávy, kolem salaší a šedohnědých chalup, otevírali a zavírali dvířka ohrad, aby se krávy, které všechny vypadaly úplně stejně, vzájemně nesmíchaly, sestupovali roklemi, kolem skal a po stezkách, kde chyběl jen Vinnetou na černém koni, krásná Indiánka, stany Apačů. "Každá kráva je tu doma," stýskala si Kateřina, "ach, já nešťastná."

Ve vsi Johnsbach propadly Lída s Gábinou, příznivkyně rostlinstva, hysterickému záchvatu, když se dozvěděly, že ty trsy žlutých a růžových květů, které kanou z oken a pavlačí až na zem, nejsou umělé. Stačí je hnojit něčím, co se u nás nedostane. Koupit to nešlo, byla neděle. A na hřbitůvku horských vůdců, před bělostným kostelíkem v prstenu skal, prohlásil i drsný podnikatel Sumec rozechvělým hlasem, že když už se někde zabít, tak tady. Pří-
tom ukazoval na obrazy v dveřích: muž, cepín v ruce, u pasu přetržené lano, se řítí z Hochtoru do propasti, kolem bijí blesky, litá kamení, padá snůh a smrt s andělem se přetahují o nešťastníkovu tělo.

"Takhle," řekl Bongo Kateřině, "dopadneš ještě dneska ty a můžeš si za to sama, bordelářko." Po těch slovech propadla Kateřina hysterickému záchvatu a prohlásila, že jestli jí do večera nezabijou, dá se rozvést.

Složení krytiny v minibusu se jevilo jako vrchol Sumcova vítězství nad hmotou. Sedadla všelijak posklápěl, posunul nebo zcela zrušil. Desky byly narovnané v ploše téměř souvislé, zachován byl jen prostor pro šoféra a pak sedm šachtiček, v nichž se dala trávit jízda zpátky, vsedě, s hlavou vyčnívající z krytiny, takže se nevyklučovala ani vzájemná komunikace, ani výhled do kraje. "Je nás devět," řekla Lída. "Chybí místo pro jednoho." "Kateřině," vysvětloval hrdě Sumec, "jsem přichystal zvláštní oddělení." Šplhal přes krytinu doprostřed vozidla a nadzvedl tam několik desek. Pod nimi zel otvor. "Dá se tam sedět na báglu, spát i jíst," řekl Sumec. "S baterkou tam můžeš i číst knížku."

Lída se přiznala, že už teď vidí Sumce v příčné pruhovaných montérkách, s koulí na noze. Kateřina prohlásila, že ji dovnitř nikdo nedostane a že je Sumec cvok. Usedla pak na lavičku k potoku a teskně se zahleděla na hřbitov. "Cvok je ten," opravil Kateřinu Bongo, "kdo jede do Rakouska a zapomene pas ve džbánu s kohoutama. Sumec ti chce pomoci. Je tak dobrej kamarád, že ohrožuje sebe, svou rodinu a nás všechny. Tak mu aspoň nenadávej." Kateřina se Sumcovi omluvila a navíc projevila ochotu dopravit se v té kobce za trest na rakouské hranice. Tam však vystoupí a Rakušanům se dobrovolně vzdá. "To bys byla hodná," řekla Lída. "Kdyby Sumce zašili, co já pak s tím materiálem?"

Nacpali Kateřinu dovnitř, nechali ji odkrytou a vyjeli. Křížák poznamenal, že koho dřív chytili Poláci na hrani-

cích bez pasu, musel tři měsíce stavět Varšavu. Proto je Varšava tak velká. Otouš dodal, že jeho strýc, polapen bez pasu, musel v polském pohraničí plést košíky šest měsíců, dokud se to nenaučil. Sumec dodal, že kdyby Kateřina to, co provedla, provedla dřív, pověsili by ji v práci na nástěnku. Keny dodal, že existují země, kde za překročení hranic větší lidi ne na nástěnku, ale na strom a pod ten strom že chodí čurat šakalové z poloviny Afriky. Lucie dodala, že Kateřinin přestupek může mít za následek doživotní odebrání pasu, což bude mít zase za následek, že jediná možnost, jak se ještě někdy dostat do světa, bude pod krytinou v minibusu. Kateřina odvětila, ať jdou všichni do háje, přikryla se třemi pláty střešní krytiny a pokusila se cestu k hraničním prospat.

"Je to přece docela jednoduchý," řekl Křížák. "Na celnici řekne, že jí na Hochtoru uletěl pas do propasti. Co jí můžou udělat?"

"Tos nemoh říct dřív?" naštvála se Lída, "tos ji musel dva dni nechat trápit jak zvíře?"

"Dva dni trvalo, než jsem na to přišel," řekl Křížák. "Škoda tak krásnýho úkrytu," vrčel Sumec. Požádal pak všechny, ať sledují mapu a včas mu oznámí, že se blíží celnice. Bude nutné zastavit, vyprostit Kateřinu a domluvit se, co dál.

"Celnice," řekl Otouš. Právě do ní vjížděli. Všechno se zmocnila panika.

"Kateřino, vstávej," sykl někdo. Snažili se nadzvednout desky. Nešlo to. Jejich okraje se nějak překřížily. Sumec zastavil.

"Nemůžem ji dostat ven," řekl Bongo. V tom případě, mýnil Sumec, je líp se o to nepokoušet. Odešel nechat si orazítkovat papíry. Má ocelový nervy, řekl Otouš. Je pitoměj, řekla Lída s hrdlem sevřeným hrůzou. Přišel celník se Sumcem. Sumec poplácal krytinu. "Gut," řekl celník. Pak se Sumcem odešli. Zpod krytiny zaznělo tiché stkaní. A rachot, jak se Kateřina pokoušela dostat na světlo.

"Pomozte jí," řekla Lída. "Přizná se a všechno bude jednodušší."

"Pozdě," řekl Křížák a hodil na desku, zpod které se dobývala Kateřina, vlastní tornu. Ukázal z okna. Dva rakouští celníci si minibus se zájmem prohlíželi. Sumec se vrátil, nestárla val. Jeden ze dvou celníků se k nim přiblížil.

"Máme tu takovej zádrhel," česky zapípala Lída. "O.K.," přikývl celník. "Weiter. Schnell." Sumec poslušně vyrazil. V tu chvíli Kateřina rozmetala střešní krytinu a řekla, že si právě připravila přiznání. Jak chytala Bon-govu stanovou tyč na

žebříku pod Hochtorem, nahnula se nad hlubinu. Přitom jí z otevřené kapsy košile vyklouzl pas a zmizel v mlze. Hmátla po něm, asi třikrát, pocítila však přitom, že ztrácí rovnováhu a nechtěla ohrozit šest spoluobčanů, které by bývala svým pádem do rokle zaručeně z žebříku srazila, jednoho po druhém. A tak jen s lítostí pozorovala, jak se její milovaný doklad ztrácí, jak je pořád menší a menší...

Křížák Kateřinu bezcitně přerušil, že tyhle pohádky může vyprávět už jen noční službě v kriminále, těžko totiž vysvětlí, proč se nepřiznala Rakušanům. Nezbývá, než aby vlezla zpátky do díry. Kateřina to odmítla. Rakušanům prý se nepřiznala, neboť jim nerozumí, a proto se jich velmi bojí, českým chlapcům však že rozumí a bojí se jich méně. Bongo starostlivě vzdychl a Sumec zastavil na české celnici. Kateřina vystrčila hlavu z okýnka. Se ztrhanými rysy oslovila příslušníka: "Já se přiznávám."

"Na vožralý," okřikl ji příslušník a zrudnul, "jsme tady tak akorát vysazený!" Rozzlobil se tak, že ani nechtěl vidět pasy. "Jed'te," zavelel Sumcovi. "Myslíte jako úplně pryč?" otázal se Sumec. "Co clo?" "Co co clo?" vybafl příslušník a Kateřina znovu zaplakala: "Neodhánějte mě, já se fakt přiznávám!" "Tak vy nepřestanete?" houkl příslušník. Sumec řekl "pardon" a vypálil z celnice raketovým startem. Ale ještě

dlouho potom hřměl za nimi rozlícený hlas, že kdyby nebyla neděle večer a kdyby tu bylo o něco méně aut, že by je příslušník osobně proclil tak, že to v životě neviděl, že někdo se nacamrá v Rakousku a blbne pak doma a ještě si dělá srandu z lidí, co pro samou práci nemají ani čas si otevřít pivo.

Kateřina padla na krytinu a dlouho se nepohnula. Hurá, křičeli všichni. Potom Kateřina řekla, že se konečně pořádně nají, a najedla se. Pak řekla, že se pořádně napije, a napila se. Pak řekla, že si konečně s rozkoší přečte příručku DO CIZINY BEZ POTÍŽÍ, kterou si koupila v pátek. Otevřela příručku. Něco z ní vypadlo. Kateřina to zvedla a počala tlumeně výt. Bylo to placaté a mělo to zelené desky.

SONGO DÁLAVÁCH

Když jde večer slunce chrápat za modravěj les, zaplápola zlatej západ, hned bych do něj vlez. Stýská se mi po ty zemi, která plane za horou, zamírím k ní v okamžení svou toulavou pohorou.

Dálko daleká,
tuláků jsi holka odvěká,
jenom kdybys jednu vadu neměla,
kdyby sis nás nedržela od těla
tak tolik,
dálko, dálko,
koho zmámíš, ten se načeká.
Táhnu pouští, lesem, křovím, táhnu k zlatým kaňonům,

táhnu k řekám oranžovým, z tůně pije zlatej kuň, rychlík v barvě pomeranče míří k zlatým horám, nevrátím se nikdy k Manče, musím dál a volám:

Dálko daleká
tuláků jsi holka odvěká,
jenom kdybys jednu vadu neměla,
kdyby sis nás nedržela od těla,
potvoro,
dálko, dálko,
kdo tě chytí, ten ti naseká.
Táhnu za ní přes pohoří
sedmdesát let
tam, kde západ zlatem hoří,
vorvanej jsem kmet,
zlatá země pořád couvá
jak divoký zvíře,
směje se mi, že jsem trouba,
já však dobře vím, že
dálka daleká
tuláků je holka odvěká,
jenom kdyby jednu vadu neměla,
kdyby si je nedržela od těla, fajnovka,
dálko, dálko,
kdo tě chytí, ten tě voddělá,
pohorkou,
dálko, dálko,
dálko nepolapená.

Houf jisker vyletěl k nebi, ztratil se v jarních hvězdách. Umíš, řekla Ofélie.

Chtěl jsem jí odpovědět podobně krásně. Ale zkazili mi to. Řekou se rozlehl rachot, šplouchání a rány. Nerad ruším, řekl kluk odnaproti, to dříví hoří jak blbý. Přistál, vboural se do lesa, nabodl se na větev, zařval, chvíli vyvracel stromy, házel klacky do kánoe, pak zavolal ahoj a odplul. Hurá, vítaly ho dívčí hlasy naproti. Drnčely odtamtud kytary. Noc

letěla jak divoká kachna.

Pamatuješ, řekl jsem, na první Sázavu? Jak jsem sjel zavřenou šlajsnu amerikou a pak jste mě nemohli najít? Tenkrát jsem se hrozně bála, řekla Ofélie. O mne? vydechl jsem. Fakt?

Hned nato přijel kluk pro dříví. Z lesa vztekla ječel noční pták. Kuš, řekl kluk. Bylo slyšet, jak pracovitě zakopává o pařezy, potmě padá do děr a vypíchává si oči. Jednou jsem myslel, řekl jsem, že máš něco s tím Mexičanem. Onto tedy byl Cikán, ale to není tak důležitý. Krásně zpíval a...

To bylo dávno, řekla. A stejně to není pravda. A zas mi tu chvíli zkazili. S rachotem táhl kluk půl lesa k lodi. Já se určitě vrátím, ujistil nás. Sušime. Cvaklo se nám devět lidí.

Vozit dříví celou noc přes řeku je blbost, řekl jsem. Ať tam někdo suchej hlídá a přijedte sem.

To nejde, řekl. Já tu přistát umím, voni ne. Cvaknou se zas. Odpověděl jsem, že tady přistane každý. Pohlédl na mě, na černou řeku, a řekl, le to je absolutně nemožný. Potmě že je to absolutní sebevražda. Že kdybych jednou jedinkrát seděl v lodi, uznal bych, že můj návrh je vlastně pokusem o absolutní genocidu vodních sportovců. Mám mu to říct? zeptal jsem se.

Ty se ptáš? řekla. Dyt' jsou to vodáci! Dyt' dostanou chřipku! Dvacet let, šeptal jsem jí, tady nikdo nelágroval. Proto je tu tak hezky.

Ale ona neodpověděla. Lekl jsem se, protože už jsem Ofélii znal. Kouř mě oslepil a nic jsem neviděl. Jsi tu ještě? zašeptal jsem. A pojal mě smutek. Neslyšel jsem ani její dech. Pět metrů za mnou, řekl jsem klukovi, je slepý rameno. Mu-

sel bys jet proti proudu, aby sis ho všiml. Je schovaný za křovím. To křoví objedete a přistanete tady. Bez rizika.

Obešel oheň se svazkem chrástí, a jak pátral na všechny strany, mlátil mě tím chrastím přes hlavu. Paráda, řekl. Kdyby vám to nevadilo - nás je totiž moc. Devět lidí se nám cvaklo...

A kolik je vás? Devět, odpověděl. Paráda, řekla Ofélie, štihlými prsty se dotkla mé tváře.

Vyprávění sedmé

O návratu starých zlatých časů,

o kouzlu masového ztroskotání,

o omylu téměř už historickém i o řece,

která je nejenom věčně stejná, ale i pořád jiná

Toho nezapomenutelného léta vypluly ze Suchdola nad Lužnicí čtyři kánoe a kajak. Z důvodů nám známých byly lodě spuštěny na vodu v tichém dojetí. Sykl písek pod lodními kýly, šplouchla pádla.

"A je zase pohoda," řekl Keny. "Přitáhni, Lucinko. Pozdě, to byla rána, co? Večer budu, chacha, lepit." Křižák se s kajakem prosmýkl kolem jejich lodi. "Ovládejte se, pantáto," šeptal. "Jestli ji budeš takhle rozmazlovat, zvykne si a ty se udřeš. Pak za mnou nechod." Propluli zátočinami plnými kopřiv a padlých stromů hladce, bez potíží, sehraní dlouhými roky a z těch roků se neztratilo vůbec nic, což bylo poznání ještě závažnější než skutečnost, že od prvního dne bylo tohle léto požehnané sluncem: jejich vodácké grify se na sebe rozpomínaly záběr po záběru, z luk vonělo seno a z lesa les. "Vzpomínáš?" řekla Lucie Kenymu u osady Majdalena, "tady jsem tě tenkrát naučila tu písničku." "Aby ne," zasníl se Keny, sledoval stříbrné blesky, jak tančily na hladině zčehené pádly. "Opravdu si ji ještě pamatuješ?" řekla a Keny zahučel:

"A jak, Lucinko."

"Tolik dnů po Huronu plout musím, tolik zla na ty cestě zkusím," zazpívala Lucie a pak řekla: "Zkus k tomu ten kántry dvojhlas." "Jakej?"

"K ty písniče přece." "K jaký písniče?"

"No k tyhle, tolik dnů po Huronu plout musím, tolik zla na ty cestě zkusím, jak jsem tě to naučila tady tenkrát v těchhle místech..."

"Tys mě v těchhle místech naučila písničku?" zpozorněl Keny. "A jakou?"

"Ježkovy voči," vydechla vždy zvládnutá Lucie, položila pádlo na borty a vytřeštěně se zahleděla do krajiny. "Dyt' ti to, ty slone, celou dobu povídám." Keny si odkašlal, sňal brejle, dlouho si je čistil a pak nesměle pravil: "A co mi povídáš?"

A když Lucie zavyla jako zvíře, probral se Keny z opojení řekou docela a pln ohledů k své hodné a citlivé ženě zašeptal: "Nezlob se, Luci, já totiž bez brejlí fakt špatně vidím."

"Starej čas vodáckejch kempů," rozjímá Bongo v stinných zátočinách, "ten už se nevrátí. Všichni byli jedna rodina, kde to všechno je? V Prčicích. Jako těch šest blbečků v džípu, všimla sis? Těch zarostlejších, zašmírovanějších. Ať si chlastaj v motorech, s autem se, kamaráde, nemáš co motat u řeky. To bych zákonně stíhal tím, že bych jim v souladu s příslušnou vyhláškou propíchnul všechny pneumatiky. I rezervu, rozumíš. A utrhnul volant." Kateřina opáčila, zejí se fousáčově líbili. Navíc že jeden jí někoho připomíná.

"To je zajímavý," řekl Bongo, "mně taky. Já se na něj začuměl, rozumíš, až voň přej, co je? Co by bylo, povídám, čumím, ne? Voň zavrtěl hlavou a šel pryč. Tím si to u mě prošvihli navěky. Nesnáším lidi, co nemají vychování."

106

Daleko za flotilou obvinila Gábina Otouše, že využívá její momentální indispozice. "Eh?" odvětil Otouš, dál pádloval zalit potem, zatímco Gábina se natírala opalovacím krémem a hovořila: její indispozice, vysvětlila, spočívá v tom, že vždycky má na lodi strach obrátit se dozadu, aby se loď nezvrhla. Protože se nemůže obrátit, nevidí na Otouše a nemůže zkontrolovat, jestli Otouš skutečně provedl to, co mu ráno kladla na srdce. Ráno mu na srdce kladla, aby si nasadil pracovní rukavice. Bez pracovních rukavic bude mít brzy na rukou puchýře, zrasuje si ruce, a jak potom

pojedu dál, to tedy Gábina neví. "Pracovní rukavice na lodi je blbost," pravil vzpurně Otouš. "Ruce se v tom potějí jak svině." "Zas na lodi hrubněš, jako vždycky," posmutněla Gábina. "To dělá ta námaha."

"Prdlajs hrubnu," řekl Otouš. "Námaha by byla poloviční, kdybys nemlela a místo těch canců semtam píchla pádlem do vody." Po těch slovech se Gábina odmlčela a na znamení protestu začala pádlovat. Pádlovala tak zarputile, že za necelou čtvrt hodinu jí naskákaly na obou dlaních puchýře a úplně si zrasovala ruce.

To všechno byly však jen zanedbatelné vady na kráse. Mužové, fascinováni návratem ženského prvků, byli ještě mužnější, takže ženám nezbyvalo, než stát se ještě ženšťějšími: vařily, praly, uklízely, připravovaly rozličné delikatesy, ačkoli jim o ně nikdo neřikal, a vyčerpány tím vším chodily poměrně brzy spát. A tak jednoho večera, když mužové u ohně osaměli, řekl Sumec velmi tiše: "Zneklidňuje mě, kamarádi, že na tyhle plavbě se pořád jen žere a žere. Pomalu nezbyde ani na pití. Všechny rodinný rozpočty se prožerou. Jeden po druhém." Znaveni vydatnou večeří kamarádi neodpověděli, zato Li-da ve stanu Sumcovo rouhání slyšela. Ráno po zásluze obdržel k snídani suchý chléb a půllitr lahvové desítky. Šíme vzpoury, k níž mužové PCW neměli nikdy daleko, však už bylo zažehnuto, plavba po utěšené Nežárce

z Královny do Veselí proběhla v mírném napětí a odpoledne prohlásil Bongo, že se těší do Veselí na evropskou večeří z normálního talíře, na kterou si večer zajde do hospody.

Šabatky však s Bongovým návrhem souhlasily, dokonce radostně, čímž hrozící vzpouru kormidelnictva udusaly v zárodku, aniž o ní cokoli tušily. Je ovšem velice pravděpodobné, jak se později vyjádřil Keny, že tušily úplně všechno. V hospodě seděli fousáci z džípu. Bongo pozdravil, ale fousáci neodpověděli, protože neviděli důvod zdravít se s typem, co na ně bez ustání, na vodě i na souši neomale-ně čumí, a když se mu to slušně vytkne, má na ně ještě hubu. Naopak jim Bongův příchod vůči hledně zkazil náladu, pili vážně jako před bitvou, a když se jich Keny zeptal, jakou znají písničku, zarputile odvětili, že žádnou. "Vloni jste náhodou Lužnici nešli?" řekl Sumec. "Ani předloni? Ani předpředloni? Nebo že bysme se znali z hor?"

Fousáci je ujistili, že tomu tak není. "Vy nám totiž někoho hrozně připomínáte," řekl Křížák. "Aspoň teda jeden z vás určitě." Fousáci se otázali, kterej. "Teď zrovna si nejsem jistej," řekl Křížák. Fousáci zaplatili, vstali, a než odešli, výhružně zahučeli, že tu nejsou nikomu pro srandu.

"Byl to ten první," řekl Bongo. "Ten s tím skautským opaskem. Dělá, že nás nezná. To je vrcholně podezřelý." Potom nejmiň den vládla pohoda, řeka cinkala a pátilo slunce.

"Koukej, motýl," zasnul se Sumec, "je to babočka admirál, přistála mi na báglu," řekl a Lída odpověděla: "Nezapomněls včera koupit magi?" Sumec zhluboka vzdychl a motýl odletěl z báglu. Už se nikdy nevrátil. "Magi na vodě," řekl Sumec, "je taky pěkná blbost."

Lída připomněla, že Sumec chce vždycky hodně magi do polívky, a aby pak neměl řeči, že ta polívka, kterou Lída večer uvaří, není dost ochucená. Sumec zvýšeným hlasem odvětil, že normální vodák nepotřebuje denně vařit polívku, a Lída se ještě zvýšenějším hlasem otázala, co tedy má vařit. "Nic," řekl Sumec. "Opečem buřtu, zapijem pivem. A když budu chtít, dám si polívku v hospodě a nali-ju do ní třeba litr magi. Když budu chtít." Lída se zachechtala a obvinila Sumce, že na magi prostě zapomněl a teď to hraje do autu předstíráním, že magi na vodě nemá rád. Že to tak dělá nejmiň deset let, vždycky když nějakou věc zapomene doma nebo naopak venku. Sumec se s nebezpečným sykotem otázal, jaké věci že on zapomíná, a Lída vítězně vykřikla: "Všechny!" Sumec přestal pádlovat a užasle řekl: "Já že zapomínám? Já přece nikdy nic nezapomínám. Já například jedinej z tyhle party vím, odkud znám toho s tím skautským páskem."

"To je toho, koupils od něj cihly," řekla Lída, "nebo ti oplodnil prasnici."

"Nic mi neoplodnil," vzkřikl Sumec, "nic jsem mu neprodal! A nic vám neřeknu, aby vynikl ten rozdíl mezi mou pamětí a vaší cementózní sklerózou!" V pravé poledne vjeli do města Tábora. Přestali pohánět lodi, s pádly na bortech naslouchali tábořským zvonům. "Slyšíte?" řekla zničehonic Lucie a všichni se polekali. "Muži zatloukají hřeby do cepů. Němce papežence spíchli z koně. Zmítá se na břehu, plech na něm chraští. "Práčata se trefují do křížáků. Bim, bam. Puklo brnění." "Já nic neslyším," vztekal se Bongo. "Co je to zas za blbou hru? Že je to hra, přízněj se?!" "Grošiky padají na dno kádí," pokračovala Lucie. "Žížka se ožene palcátem. Vyráží si oko. Bim! Slyšíte? Bim! Bam!"

Lodě se kolébaly dvě stě metrů před prvním z tábořských jezů, které, jak varuje kdejaká příručka, se dlouho a obtížně přenášejí. Lucie ještě řekla, že vidí na břehu dívku,

jak pere drátěnou košili, že právě vystřelil houf houfnic a papeženci padají do vody, takže je řeka samý papeženec a samá krev: mužové počali pod dojmem těch nezapomenutelných scén zachmuřeně mračet do hlasu zvonů velebný chorál božích bojovníků. Nikdo už nepádloval, zpěv sílil, mručení se pozvolna měnilo ve výhružná slova a rybáři na březích se počali ostražitě rozhlížet. "Nedělejte si z toho srandu," překřikla všechny Kateřina, "já husity miluju! Tady se nebudou prznit boží bojovníci, zpívejte to krucihiml buď pořádně, nebo vůbec!" Lucie připustila, že zpěv je falešný, nesjednocený a vůbec odstrašující, že však jistě odpovídá středověké skutečnosti. Je přece víc než pravděpodobné, řekla, že mnozí bojovníci neměli hudební sluch: tímto nedostatkem zpravidla trpí právě něj agresivnější jedinci. Když za zvuků svého chorálu táhli husité do boje v červenci, ověšení řemdi-hy, kosami a cepy, narváni do pancířů a do kukel přes uši, funice a kašlajice do zvířeného prachu, kdoví, jestli se při zvucích chorálu nedávali na útěk právě křížáci hudebně založení.

"Pozor," vyjekla Lída, "už nás to táhne! Zrychlete rytmus, ať stačíme dozpívat! Zahučíme tam! Tichóóó! Zahučíme!" Píseň však nebrala konce. Její ponurý půvab jako by všechny ochromil. Zpívali a nepádlovali. Situace se stávala kritickou. Při výzvě "na množství nehleďte" se loďstvo nacházelo dvacet pět metrů od jezu a při "Pána svého v srdci mějte" jim chybělo ke katastrofě jen metrů deset, ačkoli to už chorál zněl spíš jako kvapík. Leč vodácká srdce do

jednoho byla v těch chvílích prodechnuta šílenou odvahou božích bojovníků a na množství metrů nikdo nehleděl. Až při závěrečném pokynu "a před nepřáteli neutíkejte" povolily krajním háčkům nervy, a tak odrazili od loďstva. Dostali tak svoje loď příčně na proud a bokem na jez.

"Já ji zabiju," pokřikovali kormidelníci, háčkové neposlušně štěbetali a vzduch ztěžkl pokřikem mohutně přebíjejícím husitský chorál.

"Naštěstí je málo vody," řekl Bongo, svižně vystoupil dva metry před hřebenem jezu a ihned zmizel: zbyla po něm jen kola na hladině. Odlehčená záď opsala půloblouk jako hodinová ručička a bez ohledu na příď s vyděšenou Kateřinou zamířila přes jez.

"Asi tam sjeďu," řekla Kateřina. "A zrovna teď si nevzpomenu, co se v takové situaci dělá." Bongo se vynořil a zvolal: "Nevědělas to nikdy! Navy-mlouvej se! Vyskoč a chyt' loď!" Kateřina vyskočila. Loď se zřítíla z jezu.

Hned pak se propadli do zkázy Otouš s Gábinou. Dole se převrátili a chvíli se motali ve vířící pění. Gábina ječela a Otouš si držel brejle. "Ježíšmarjá, vajíčka," vykřikla Lída. Do dna se zabodla příď Prostitutky Laury. "Co je to za fór," běsnil Sumec, "vozit vajíčka, nejsme žádná drůbež-žárna," vykřikoval, ale proud mu podrazil nohy a odnesl ho pryč. Jenom Křížák, místo aby z jezu kolegiálně rovněž spadl, ho zdolal s vrcholnou elegancí: mihl se po padající vodě s lodí příčně na proud, stylem zvaným ameri-ka, a hned koukal, koho tahat z vody nejdřív. Nemusel nikoho, pod jezem bylo vody s bídou po pás. Nahoře vzdorovali už jen Keny s Lucií: zapírali se pádly o trámy v jezu. "Vylez," křičel Keny. "Lezu, nevidíš?" šeptala Lucie, aniž se pohnula. Pak jí pádlo vyklouzlo z ruky. Poslední loď proletěla padající vodou do směsi pádel, bágelů a převrácených kánoí. "Co přímo nesnáším," pokřikoval Bongo, "je ten okamžik těsně před cvaknutím, rozumíš! Jak máš hlavu pod vodou, to už je fajn, to víš, na čem ses, to už jsou nervy v pohodě!" Na břehu zaslechli hrůzný smích.

Samozřejmě že tam sedělo všech šest džípových pitomečků a padali na sebe stiženými chechtací křeč. "Abyste se z toho nezadřeli," křičel na ně Bongo. "Točit volantem na smradlavý silnici umí každý!"

"Ty bys mě, ty vrahu, docela klidně utopil," vykřikovala ještě na tábořišti Kateřina.

"Ale Gábi," zněl odněkud nešťastný Otoušův hlas, "dyť jsi tu písničku vod těch husitů zpívala taky, dyť jsi mohla taky včas přestat, dyť buď ráda, že jsme živý, koukej, sluníčko!"

Nejsurověji však se zachovala Lucie: ačkoli na jezu pustila pádlo ona, ne Keny, obrátila se k němu a tiše řekla:

"Měknou ti svaly." Rozhostilo se užaslé ticho. "Mně?" řekl zdrceně Keny.

"Tobě taky," sadisticky odvětila Lucie. Po té strašné urážce všech kormidelníků sám Křížák vystoupil ze své přísné neutrality a stejně tak tiše jako předtím Lucie teď řekl: "Já vás varoval, pantátové!"

"Ty se do toho neplet," řekla Lída, "ty lepit nebudeš, my jo. A neříkej Sumcovi pantátové!" A všichni kormidelníci na sebe v tu chvíli pohlédli a v očích všech byl napsán stejný stesk: neboť v jejich těžce zkoušených myslích vynořila se v tu chvíli nesčetná ztroskotání, nepřehledné havárie v retardačních šlajsnách, halekání poloutopenců z jarních vracáků, majetky ztracené v bahně, rozmlácené lodi, navždy odplula pádla, boule, odřeniny a umělá dýchání, a vždycky to nakonec skončilo v pohodě a vždycky byli nakonec všichni rádi, trosečník odevzdal ještě večer flašku cvaknutého a nikdo se pro to nezlobil, vždyť každá ta katastrofa byla jen dalším kamínkem v oslnivém náhrdelníku, jemuž říkáme život a jehož chválu všichni zpívali v těch dobrodružných dnech i nenávratných nocích.

Když pak kterýsi hák vzpurně připomněl, že podle předpovědi počasí bude zejtra zas horko jako blázen, že v řece ubývá vody a jestli má cenu jet v tak zabijáckem vedru až na soutok, uvědomil si Křížák, že osud celé další cesty spočívá na něm, neboť je na této plavbě jediným mužem, kterému nikdo nic nevyčítá. A navrhl tedy odebrat se okamžitě do restaurace, pokud možno do kvalitní, aby

šabatky zas neměly řeči, tam nejprve v klidu povečeřet a pak se podívat na dnešní veselou příhodu z té veselejší stránky.

"Kdo je u tebe šabatka, ty dobrodruhu?" odvětila Lída a Křížák zašel tak daleko, že se jí omluvil. Dosáhl tím toho, že se všichni odebrali do restaurace i se svými šabat-kami.

A zas v té hospodě sedělo šest fousáčů, z nichž jeden někoho připomínal. Zas na pozdrav neodpověděli, zas koukali jak vrazi, zas pili pivo v nepřátelském mlčení a dělali, že tam kromě nich nikdo není. Po čtvrt hodině řekl jeden druhému, že mu škube v převodovce, a osm minut poté řekl třetí tomu prvnímu, že v převodovce to není. "Jednou mi taky škubalo v převodovce," řekl Bongo. "Pak jsem zjistil, že mi někdo přivázal k diferenciálu činky."

Na ta slova se fousáci opět nenávistně rozmlčeli. "My vás fakt nechceme naštvat," řekl Křížák. "My jenom že vašeho kamaráda všichni odněkud známe. Jenom si nemůžeme vzpomenout, odkud. Asi je někomu podobnej." "Nikomu není podobnej," řekl Keny. "Je to voň." "Abysme to nezdržovali," řekl Sumec. "Teď vám všem dokážu, že vaše mozkový závit dávno propadly zkáze, zatímco já naopak. Hej, ty s tím vopaskem. Ses Řízek." "Řízek!" zvolali muži i ženy a bili se pěstmi do svých nedokonalých lebek, že na tak jasnou věc nepřišli hned. "Kdo je u vás řízek?" řekl Řízek, vstal a odšoupl židli. Křížák ho jemně objal kolem ramen a zas ho posadil. Řízek se nezdráhal, jen téměř neslyšně vrčel, a Sumec poručil pivo pro všechny.

"Už je tomu dobrých dvacet let," řekl pak Křížák, sfoukl pěnu, přivřel oči, napil se a slastně vzdychl. A všichni po něm učinili totéž, fousáci, kormidelníci PCW i jejich há-ci, setřeli pěnu ze rtů a všichni poslouchali ten starý příběh. Zvolna se šefilo, vánek se nepohnul a nakyslá vůně loňských i předloňských piv opojně vzlínala ze škvír.

Vzadu v sále hučela kamna, jak tam hostinský páčil galoše, a po stěnách visela jelení paroží, úřední vyhlášky a vlastenecké obrazy: na jednom se Havlíček loučil s rodinou, na druhém se Komenský loučil s vlastní a na třetím pytlák v

měsíčním svitu vyvrhoval srnu. "Tenkrát," vyprávěl Křížák, "jsme se na Lužnici seznámili s charakterním plavcem Richardem, s jeho lodí El Tóro a s jeho hákem Ninou. Všichni tři se k nám přidali, aby jim nebylo smutno, protože se rozešli s partou tlustých mužů. Ti mužové tvořili partu Řízek." "Dyt' já..."

"Jen se nedělej," řekl Křížák. "Za trest, že se s vámi rozešel, schovali jste Richardovi pravou napodobeninu barokního anděla, kterýho on dostal od jednoho faráře, a kvůli tomu vznikla válka mezi námi a všemi Řízky. Chceš říct, že ti to pořád nic neříká?" "Nechce se přiznat," řekla Lída.

"Blbost," zavrčel Řízek. "Já dělám do auťáků, paní. V životě jsem na vodě nebyl."

"Haha," vykřikl Bongo, "všichni jsme tě poznali, rozumíš, i ten tvůj skautskej vopasek." "Skautskejch vopasků je," řekl Řízek a začal se potit. "Už se potí," řekl Sumec. "Zatlouká, ale nezatlouče. I když nevím, proč to dělá, za ty létaje všechno dávno promlčený. Ten anděl, padouchu, nebyla tvá první krádež. Ukradl jsi Richardovi taky zbytek morového sloupu z nějakýho století. Vzali jste ho Richardovi přímo z lodi, když u toho nebyl, a dražili ten sloup v hospodě! Podvodně jste ho vydávali za zkamenělinu jihoaamerický ryby! Máme na to svědky," hřměl Sumec. "Co jsem ukrad?" tiše řekl Řízek a vstal. "Co vstáváš, figurino?" oslovil ho Sumec a vstal taky. "Kdo je u tebe figurína?" optal se Řízek a obešel stůl. Chytil Sumce za košili, přirazil ho zády ke stěně těsně pod paroží a položil Sumcovi třetí otázku: "Kdo že krade?" V té veliké chvíli povstali ze svých židlí všichni kormidelníci. Hned nato vstali i všichni fousáči. Kormidelníci

odstrčili židle a fousáči taky odstrčili židle. Nikdo přitom nepřenesl slova, jen Gábina rušila ty posvátné chvíle nedůstojným pokřikem: "Přece by ses nepral, Otouši! Oto! Otíku, co je to? Otakare, ty jsi neslyšel?" Pohaněný Řízek pořád držel Sumce za košili. "Pust' mýho muže, podvodníku," vypískla Lída. To Řízka popudilo ještě víc a znova přirazil Sumce pod paroží. Lída zvedla se stolu plný půllitr a vychrstla ho na Řízka. "Jéžíšku," řekla pak s rukou na puse. Po svalnatém Řízkově těle zvolna stékal třeboňský Regent. "To jste neměla dělat, paní," řekl Řízek. "Tohle ne." Pustil Sumce a pomalým, leč neodvratným krokem se vydal kolem stolu k Lide.

"Koukej si sednout na místo," zaječela Kateřina. "Este je tu plnej stůl pív!"

"To vidím," řekl Řízek. Zvedl nejbližší půllitr a smutně se na Lidu zahleděl. Kormidelníci ho těsně obklopili. Fousáči těsně obklopili kormidelníky. Šabatky těsně obklopily fousáče. Jenom Gábina zakvílela a schovala se pod stůl. Řízek houpl paži s půllitrem nazad. "Ta ryba se jmenovala La Kukarača," zavyl v téže chvíli Sumec, obrátil Řízka k sobě a drtivou ranou ho srazil mezi dosud nepoužitá piva. Řízek se rozejel zády po dlouhém stole. Dívky nestačily zvedat sklenice, aby měl volnou cestu. Největší fousáč se vrhl po Sumcovi. Bongo nasadil fousáčovi džudistický chvat. Třetí fousáč se nad Bongem rozmáchl židlí. Křížák mu ji vytrhl. Čtvrtý fousáč se rozehnal po Křížákově.

"Stop," zařval do toho Řízek nelidským hlasem, "přestaňte, to je omyl!" Řval tak úpěnlivě, že ho všichni poslechli. "La Kukarača?" řekl Řízek. "To znám! To je válečnej pokřik mýho táty. Dal mi ten opasek, byl mu krátký. Táta váží půldruhýho metráku. Doted' říká, že jediný správný lidi v životě potkal, když jednou jel na lodi myslím Lužnici. To jste byli vy?"

Kormidelníci a fousáči přešli z pohotovostní polohy do polohy klidové.

"Pročs to neřek hned?" zabědoval Křížák. Sumec došel k politému, zhanobenému a pěstí sraženému Řízkovi mladšímu. Nastavil bradu. "Máš nárok," řekl.

"Jak myslíš," přikývl Řízek a ubalil Sumcovi nepříliš silný, leč stylově čistý pravý hák. Sumec pozpátku přecupí-tal ke stolu, přepadl přes něj a složil se Lide do náručí. "Tak se mi to líbí, děti," pravil Křížák. Fousatci se vrátili za svůj stůl. Jediná Lída se chtěla znova vrhnout na Řízka, ale nemohla, protože jí na klíně ležel Sumec a zvolna třepal hlavou. Toho večera se kormidelníci, jejich háci a motorizovaní fousáčové vrátili z hospody velmi pozdě.

"Nepochopím," řekla ráno Gábina, která v čase Řízků dosud vodáčkou nebyla a Řízky nepoznala, "jak si někdo může splést tátu se synem."

Odpověděli, že to zavinil ten opasek. A že bujný vous skryje každý věk. A taky že to všechno nějak rychle uteklo, ten čas, co tady byli naposled. A taky že když je někdo tlustej, sádlo mu napne kůži a ztratí se vrásky, takže tlust'och, když mu jinak nic nechybí, vypadá třeba sedmdesát let pořád stejně. Všichni se však při obhajobě těch hloupostí vyjadřovali velmi nejistě. "Hlava to ví," řekl nakonec Křížák v lesních tišinách nad Bechyní, "to duše se brání. Duše zakrývá ty hlavě voči, aby na všechno zas tolik neviděla. Jednou jsem potkal ve svých rodných jižních Čechách Mařenku Smejkalovou. Ty vůbec nestárneš, Mařenko, povídám. A zase z toho byla láska jako trám. Jenomže to byla její vnučka." "Z druhý strany," řekl Sumec, "si zas vemte takovou vlastní ženu. Myslíte si, že už dávno... a vona půllitrem... jak poslední alkoholik..."

Křížák pak potrestal Sumce třinácti černými známkami za nemístnou sentimentalitu.

SONGO MARGARETĚ

Škuner Margareta tenkrát smůlu měl,
polámal mu tajfun stěžně,
z plachet zbyly cáry,
bloudil kolem světa, kompas zrezivěl,
krysy snědly zásoby a
dno mu rvaly skály,
mečouni jim sudy s vodou propíchali,
propíchali,
je to rána, na lodi však neplakali

jednohohej kapitán a pidlovokej Džim a fialověj Čňan a Rus, co znal jen džin, a dcera krále Žulu a Dán, co věštil smůlu a rostl na něm mech a jmenoval se Pech.

I v tropickém ráji práce muže ctí,
berou pití na Tahiti
lepiti chtějí díry,
ale bubny zdájí věští neštěstí,
svolávají kanibaly
nekřesťanský víry.

Pak se z proutí lidožrouti vyřítili,
vyřítili,

je to rána, přece se však nezděsili

jednohohej kapitán a pidlovokej Džim a zdrogovanej Čňan a Rus, co znal jen džin,
a dcera krále Žulu a Dán, co věštil smůlu, a rostl na něm mech a jmenoval se Pech.

Škuner Margareta dovede se bít,
svištěj koule, skáčou boule,
džungle šílí děsem,

už je po nich veta, padá na ně síť,
už je chytli, je to v pytli,
už je vedou lesem.

Už je po všem, bublaj kotle, škrtej pouta,
škrtej pouta,

k večeri si připravuj ou lidožrouta

jednohohej kapitán a pidlovokej Džim a tetovanej Čňan a Rus, co znal jen džin, a dcera krále Žulu a Dán, co věštil
smůlu, a rostl na něm mech a nikdy neměl pech.

"Jedou," řekla Ofélie. Na druhém břehu někdo spouštěl loď na vodu. Někdo tam uklouzl, plácl sebou, řekl kurník. Nic z toho nebylo vidět. Festival zvuků na pozadí nočních vůní.

"Za chvíli tady už nebudem sami," řekla. "Chtělas to tak." "Já vím."

Přemýšlel jsem, co pěkného jí říct v té nepatrné chvíli, která nám zbývá, jen co pádla překráčejí řeku, jen co hvězda na konečku větve poposedne. "Povídej," zašeptala Ofélie a sklonila hlavu. Vlasy jí zastířely tvář.

Pohádka pro Ofélii

V pralesích Nejdivočejšího severozápadu si za dávných časů sroubil srub mladý zálesák. Bez přestání tam bojoval s Šošony, s železničními bandity a s medvědy grizzly, kteří na něj ustavičně vylézali z houští. Sem tam ho prohnala vlčí smečka po zamrzlém Yukonu a vždycky koncem března se pod ním při té honičce prolomil led. V květnu až červnu mu zas peřej rozložila kánoe z březové kůry na původní kůru. V srpnu mu lehal popelem srub a v listopadu ho blizzard vytahoval komínem. A že při těch dobrodružstvích nestačil už lovit kožešinou zvěř, nazvali ho hodní i zlí Indiáni v té krajině válečnickým jménem Jí vrány. Byl však šťasten, neboť věřil, že když celému muži aspoň šestkrát denně nejde o život, tak ten život za to vlastně ani nestojí.

Jednou zase zahnal Šošony na sever, bandity přes koleje a medvědy do houští a napadlo ho, že je to tak nějak pořád stejné a že by se měl asi oženit. Za tím účelem se zamiloval do nejlíbeznější dcery Nejdivočejšího severozápadu, která byla kromě toho dcerou náčelníka Delawarů a říkali jí Věrná kočka.

Jí vrány spatřil poprvé Věrnou kočku připoután k mučednickému dubu Delawarů, podruhé přidrátován bandity ke kolejím, potřetí na útěku před grizzly. Pokaždé v něm její půvab probudil nadlidskou sílu. Poprvé uprchl z tábora Delawarů i s mučednickým dubem, který vyrval ze země. Podruhé uprchl i s kolejnicí, šesti pražci a dvaceti metry měděného drátu. Potřetí se obrátil, vydal válečný pokřik a hnál grizzlyho přes Yukon tak dlouho, až se pod oběma probořil led, protože byl zrovna břez. Jí vrány si však z těch katastrof žádné poučení nevzal, za-přáhl psy a naložil sáně kožešinami, aby je vyměnil za Věrnou kočku. Náčelník Delawarů Soví nárek všechny kůže prohmatal a protřepal, vykoulil s Jím vrány dýmku míru, a když kouřili pátou hodinu, řekl:

"Srdce náčelníka Delawarů je balvanem, o nějž každé jeho slovo zakopne a padne. Howgh." Potom tři hodiny mlčel. Z toho Jí vrány usoudil, že je něco v nepořádku. Když už mu bylo z kouření špatně, odvětil, že v tom případě on, Jí vrány, rád se stane medvědem, který ten kámen láskyplně nadzvedne a dá kousek stranou, ale Soví nárek zavrčel, že teď už je pozdě.

"Kdyby mladá smělá silná bílá tvář," pravil doslova Soví nárek, "byla bývala požádala o dceru Delawarů hned s prvním sněhem, byla by s ní bývala mohla být v Hořícím wigwamu dávno šťastna." (Hořícím wigwamem nazývali Delawarové srub Jího vrány vzhledem ke každoroční srpnové události, pozn. překladatele.) "Že však mladá smělá silná bílá tvář přišla pozdě, stalo se, že Šílený los, nejmocnější šaman eskymáckých národů, přišel dřív. Vidím," pokračoval Soví nárek teskně, "jak mému mladému smělému silnému bratru se při mých slovech stále více prodlužuje jeho bílá tvář, protože se domnívá, že si Šílený los odvedl Věrnou kočku do své ledové země. Neodvedl. Je to mnohem horší, mladá silná smělá udivená, pozdě přicházející bílá tvář." Abchom čtenáře dále nezdržovali neúnosným indiánským slovesným folklórem, rychle shrneme, co se Jí vrány pomalu dozvídal: Šílený los se ucházel o ruku Věrné kočky, ale ta ho odmítla. Eskymácký šaman chtěl vědět proč, a Věrná kočka mu vysvětlila, že za prvé nesnáší šamany a za druhé že se jí hnusí Eskymáci. A protože se tomu Šílený los zpuštěně smál, uvedla mu Věrná kočka důvody, proč nesnáší šamany

a proč se jí Eskymáci hnusí. Těch důvodů bylo tolik, že se Šílený los doopravdy naštvál a Věrnou kočku zaklel. Jí vrány se zeptal, v co je Věrná kočka zakletá. Náčelník odvětil, že se to mění. Většinou v nějaké zvíře, ale to že není pravidlem. Že to kouzlo mizí jenom, když je úplná tma, to se lze hmatem přesvědčit, že je Věrná kočka pořád jako dřív, jenže právě z toho zas nikdo nic nemá, když

na její krásu není vidět. Stačí třpyt té nejztracenější hvězdy, a z Věrné kočky je v tu chvíli bůhvíco. Jí vrány o tom chvíli přemýšlel a pak řekl, že si Věrnou kočku stejně vezme, protože mu to v noci stačí a přes den na ni bude vzpomínat.

"Dnes je ryba," řekl Soví nárek. "Co si počne mladá smělá silná bleďá tvář s rybou?"

"Posadím se na břeh a budu jí zpívat," odpověděl prostě Jí vrány. V tu chvíli vystrčila bílá lososice hlavu z Yuko-nu a sladce promluvila: "Nebudeš litovat, můj milý! Ve dne ti budu pomáhat a v noci tě budu těšit. A až tvé srdce zeslábně, až přestaneš být bojovníkem, až se zastydíš sám nad sebou, potom Věrná kočka zmírní tvou bolest a v ten den ji tvé oči spatří."

Jí vrány se nejistě zasmál a řekl, že snad nebude tak zle. Hlavní je, že hned jak přijdou domů, zacpe všechny d'ou-ry ve srubu mechem, aby tam nepronikl nejmenší paprsek, a potom že si s Věrnou kočkou bude užívat až do rána bílého. Ryba se zachichotala erotickým smíchem, vyskočila na břeh a změnila se v poměrně odpudivou žířalu. Soví nárek se do toho nemíchal, a jak už Indiáni mívají ve zvyku, seděl, kouřil a dělal, že je jenom taková socha z muzea severoamerických kultur. Jí vrány si přehodil žířalu přes rameno a šel domů. Samozřejmě, že mu zrovna dohořoval srub, v troskách se prali Sošoni se železničními bandity a v popředí se olizoval grizzly. Ale Jí vrány se jenom útrpně zasmál. Věrná kočka se změnila v blizzard a odfoukla grizzlyho i s bandity přes Yukon. Potom se změnila ve štiku a nalovila Jí-mu vrány ryby. Pak se stala bobřicí a porazila pár staletých cedrů. Potom ze sebe udělala vola a natahala ty klády ke spáleništi. Když se setmělo, změnila se Věrná kočka v buvolí kožišinu, přikryla Jího vrány a oba pak usnuli ve svitu hvězd.

Za pár dní postavili nový srub a ucpali v něm všechny škvíry, aby ani nejmenší odlesk té nejztracenější hvězdy nevnikli dovnitř. Jí vrány v té tmě nahmatl dívku Věrnou

kočku, její hadí pružnost, hebkou pleť a havraní vlas, objal ji a dotýkal se jí, tiskl ji a hladil celou noc: z toho, co se dozvěděly jeho prsty, věděl, že krásnější ženu nemá nikdo na světě. A naslouchal jejím slovům, šeptání a vzlykům sladším než jarní křik divokých husí, cítil pryskyřič-ný pach sálající z jejího divokého těla a chutnal vonné šťávy té indiánské dívky i její slané slzy, když přicházelo ráno.

Pak z toho štěstí Jí vrány usnul a probudil se až kolem osmé, přestože se Věrná kočka proměnila v kohouta a protivně kokrhala na střeše. Nakonec se proměnila v medvědice grizzly a dobře mířeným úderem shodila manžela z postele, takže ji Jí vrány div nezastřelil. Pak se celé dopoledne měnila v různá disneyovská zvířátka, zatopila, připravila snídani, umyla nádobí, uklízela, zašívala, vařila a drhla.

Tak to šlo den za dnem, měsíc co měsíc, rok co rok. Ve dne se Věrná kočka měnila v dravce a vydávala se na lov, jindy konala v podobě pilné včelky domácí práce. Když přišli Sošoni nebo banditi, prohnala je Věrná kočka v podobě medvědí, a když přišel medvěd, vyděsila ho, protože se změnila v myš a spílala mu lidským hlasem. Když se pod Jím vrány vždycky na jaře prolomil Yukon, zachraňovala ho Věrná kočka coby oběť lososice, a když blizzard vytahoval zálesáka komínem, změnila se Věrná kočka v superbizzard a odfoukla ten první blizzard daleko za Rocky Mountains. Nejradyji ze všeho se však měnila v bezovou kočku, sedávala Jímu vrány na klíně, nechávala se hladit a předla. Jí vrány jí zpíval, hrál jí na foukací harmoniku písničku V zátoce naší je celej den stín a vyprávěl všechny příběhy, co zažil. Bohužel zažil jen boje se Šošony, s bandity a s grizzly, požáry srubu a tonutí v Yukonu, a tak aspoň opakoval Věrné kočce všechno, co se načil ve škole, o Kryštofu Kolumbovi, kolik je pětkrát tři a co je psáno v bibli. Věrná kočka tomu moc nerozuměla, ale neočekávalo se od ní víc než spokojené předení, a tak ona spoko-

jeně předla a těšila se na noc. Ta noc byla vždycky divoká jako oheň a lahodná jako pramenitá voda v žáru léta. Ale jak roky ubíhaly, Jího vrány pořád víc hnětlo, že nemůže Věrnou kočku spatřit v plném slunci, jak se na něj usmívá u řeky, jak mu klade hlavu na rameno v zimě u krbu nebo jak se za třpytu hvězd choulí v jeho náručí. A spílal si hňupů a nakažených veverek, že si Věrnou kočku nevzal dřív, když byla ještě normální a pořád jen krásná, že zbaběle prchl i s mučednickým dubem, nebo tenkrát s tou kolejnici, nebo jak se místo toho trapně honil s grizzly. V nejčernější noci hladil tvář své krásné ženy a byl z té marné touhy spatřit ji pořád slabší a slabší, až už z toho nepozvedl ani pušku k líci, ani nůž na stahování kůží, ba už ani pádlo ne. A jednou k ránu, když si představil, jak za pár minut se z jeho nádherné a něžné milenky stane zase dikobraz nebo žířala, lítost k neunesení ho zaplavila a Jí vrány se rozplakal. Vzlykal, utíral si oči, nos, nechápal, co se s ním děje, a velmi se styděl.

Jak brečel, svítalo a Jí vrány náhle spatřil stín své ženy, ne zvířete, nýbrž ženy opravdové, na buvolí kůži. Uviděl i stín ruky, která se dotkla jeho vlasů. Teprv teď se Jí vrány rozplakal tolik, až z toho docela přestal být bojovníkem: vždyť žena, co vedle něj ležela, byla vrásčitá a bělovlasá.

"Proč pláčeš?" zeptala se ta stařenka. Až teď se Jí vrány vzpamatoval. Utřel slzu a honem odpověděl:

"Protože jsi tak krásná, a já tak starý." A oči jeho ženy zasvítily jako dávný oheň a zas to byly oči dívčí, dvě jiskřičky ve vyhaslé tváři. Věrná kočka se pak zahalila do buvolí kůže a šla nalovit ryby. Ale přišla s prázdnou, lidská hbitost ji už dávno opustila. Chtěla pak nasekat dříví, ale neuzvedla sekeru. Jí vrány jí zahrál na foukací harmoniku V zátoce naší, pak nacytal ryby, rozdělal oheň a uvařil oběd. Vůně těch pečených ryb přilákala grizzlyho a ten jim bez bázně po-

slintal zápraží. Jí vrány však dobře viděl, že má Věrná kočka hlad, a tak o grizzlyho přerazil předposlední pušku.

Grizzlyho to zmátlo a šel radši pryč. Pak se přihnál blizzard a chtěl oba vyfouknout komínem. Ale Jí vrány se obalil

všemi kožešinami a zacpal komín sám sebou, dokud blizzard poražen neodletěl. Tak to šlo den za dnem. Jí vrány pečoval o Věrnou kočku, hladíval ji, staral se, aby jí bylo teplo a aby měla co jíst. Až jednou přepadla jejich srub už čtvrtá generace Sošonů a železničních banditů, všichni mladí a bojovní, zapálili srub i celý les a stahovali se k těm dvěma stařečkům na břehu. Tehdy Jí vrány posadil Věrnou kočku do kánoe, vtiskl jí do ruky pádlo a odstrčil loď daleko do proudu. Sám zůstal na břehu a střílel, aby útočníky zdržel. Když mu došly náboje, střílel z luku, a když mu došly šípky, házel kamení. A když mu došlo i kamení, vzal klacek, a když ten klacek rozmlátil o banditi palice, pral se holýma rukama, krvácel a vědomí se mu kalilo, takže už v něm zůstala jen jediná myšlenka: jestli je Věrná kočka tak daleko, aby za ní banditi a Šošoni nemohli. A jak se rval, jak ztrácel vědomí, počaly se s ním dít divné věci. Jako by se mu pomalu vracela síla, či co. Uhodil banditu do brady a ten se skácel, skoro jako zamlada. Praštil druhého a bylo to ještě lepší. Bil se jak lev a svaly na něm hrály. Napjatá kůže se mu leskla, že se banditi rozprchli v hrůze. Pak už jen pěstí omráčil grizzlyho, až spadl do Yukonu, a když se za ním Jí vrány naklonil, spatřil v zrcadle hladiny přitažlivého mládence, který mu někoho připomínal. Vzpomněl si, že tak vypadal on sám v dávných dobách, když mu bylo dvacet. V tu chvíli zaslechl šplouchnutí pádla. Zvedl hlavu. Ke břehu právě přirazilo kánoe: vpředu Věrná kočka, na kormidle odpudivý skřet, malý a špinavý, se šikmýma očič-kama.

"Jsem Šílený los," řekl ten špinavec. "Nemyslete si, skun-kové, že mě nějak dojímate, proklatě. Jenže ty vaše zpro-padené duše jsou bůhvíproč pořád mladé, asi že z té zatra-

cené lásky, takže vaše zpro-padená těla, jak to vypadá, se budou muset přizpůsobit, ztraceně, proklatě, u d'asa -" "Ty ses, ty prevíte, Šílenej los?" přeřval ho Jí vrány mladickým jekem a vrhl se na skřeka. Rozplácl se o dno kánoe: skřek nikde, jen vrána jakási s posměšným krákáním pádlovala nebem pryč a Věrná kočka se z toho rozhihňala jak pubertáčka. Jí vrány pozvedl hlavu a opravdu: jeho žena byla pružná, černá, svěží, divoká a byla pubertáčka. Byla třikrát krásnější než v dobách, kdy Jí vrány kvůli ní vytrhl ze země mučednický dub, kolejnici, šest pražců a dvacet metrů měděného drátu. Jí vrány ji objal, kánoe se převrátila, oni se však hladově objímali dál na mělčině ve zlatonosném písku. Objímali se dlouho, až do noci plné třípytu ztracených hvězd, do východu slunce a nepřestali ani pak. A když konečně zvedli hlavy, rozchechtali se jak pubertáci a nebyli k utišení, protože uviděli, jak jim zrovna podpaluje srub pátá generace Šošonů.

VODÁCKÁ HLADIVA

Umí pohladit soumrak, co chodí k nám,

Ptá se za keři, co mu k večeri dám,

zpívá: nechod' spát,

chci ti povídat,

co mi říkala tráva ospalá,

když jsem ve stínu modrých modřínů

stál.

Umí pohladit vítr, co letí tmou,

koně větrní tiše po trní jdou,

sotva pozdraví

květy voňavý,

květy zavřený, oči znavený,

starý trápení,

hvězdu zatoulanou.

Umí pohladit oheň, paseky král.

Na mých ramenou loutnou červenou hrál,

zahřál dlaně mé

rosou studené,

tančí po dříví ptáci ohniví,

ptáci prokletí, ráno odletí

dál.

Umí pohladit holka, co byla má,

plamen poslední jí se podobnej zdá,

couvá, dovádí,

pálí, pohladí,

krouží, zhasíná, kdo ji nehlídá,

tomu ublíží, než se odplíží

tma.

Vysoko nad borovicemi se dál třásly hvězdy, oheň tiše praskal. Jara byl plný vzduch. A tma za mými zády byla najednou plná hlasů, šplouchání pádel, rachotu, jak se lodě sunuly po mělkém dně zátoky. Naslouchal jsem ránám a tlumeným výkřikům: Pozor, šutr! Rach! Kam koukáš, vejre? Do tmy, ne? Za mnou tahaly čísi ruce z vody loď za lodí. Jsme tady, řekl kluk.

Přicházeli po jednom a po dvou v záři ohně, kluci a holky v teniskách a vytahaných svetrech, s kytarami, zahalení v dekách jako peruánští Indiáni. Usedali na zbytky špalků, které jsme sem dovalili kdysi dávno, někdy v dru-hohorách.

Dobrý den, řekla zvlášť pěkná holka s kytarou, fakt vám to nevadí?

Ahoj, řekl jsem. Vodáckej oheň je pro všechny. Já vím, odpověděla. Vodáci se zdraví ahoj. Kdo řekne dobrý den, je

pitomec.

Kór když to řekne za pět minut půlnoc, dodal kluk. Někdo přiložil náruč chrastí. Oheň zarlál rozkoší.

Povím vám strašnou legraci, vyhrkla dívka v sombrero, jak jsem vloni na hřbitově potkala vraha. Ofélie mlčela. Ale věděl jsem o ní. Opírá si bradu o kolena, labužnický přivírá kočičí oči. Holka vedle začala hrát na kytaru smutnou písničku. Až jsem se otřásl. Ne proto, že byla tak smutná. Ze byla tak krásná. Ono totiž nic není jen smutný, Ofélie. Protože buď je to i krásný, nebo to za smutek nestojí. Poslouchej.

Vyprávění osmě

Poslední, které však, jak bystrý čtenář záhy pozná, nepojednává o posledních lidských věcech, nýbrž právě naopak o těch prvních

"Na tenhleten tobogan mě nikdo nedostane," prohlásila Lída na břehu Ohře, ačkoli hladina byla jen metr nad normálem, jak správně poukázal Sumec. Kateřina upozornila, že jí naopak slíbil Bongo hladinu metr pod normálem a slunečný podzim. Keny požádal dívky, ať svou zbabělost nemaskují ekologickými katastrofami, a Lucie ho vyzvala, ať svůj nedostatek soudnosti nevydává za odvahu. Lilo třetí den, Ohře se rozlévala doširoka a uháněla městem jako nesmírný ocelový pás. Na hladině pluly větve, míče, prkna, flašky. Někdy se tam ukázala loď, mihla se olšovou alejí, kudy dřív vedla cesta, a její posádka pokřikovala: "To je žrádlo, už jsi někdy, kamaráde, žral takový žrádlo, já nikdy!"

"V tom proudu," těšil se Bongo, "nebudeme muset vůbec pádlovat. Spojíme loď, budeme hrát na kytary, pít, svačit, pokušovat a přezpíváme všechny písničky, co známe." "Já nesnáším, když voň pořád dělá frajera," rozlítla se Kateřina. "Dneska nezatočíš ke břehu, šašku, a víš, kam tě to zaneše? Do Hamburku! Za tu dobu stačíš přezpívat všechny písničky, co znáš i co neznáš." Myšlenice, že se dneska nedá zatočit ke břehu, se Keny zpuštěně vysmál, a hned začal strkat loď do vody, aby všem ukázal, jak zatočí.

"Někteří sebevrazi," řekla Lucie, "o sobě ani nevědí, že sebevrazi jsou. Při takové vodě se to zpravidla ani nestačí dozvědět."

"Mám doma švestkovej koláč," řekla Lída. "Když nepojedete, pojedeni k nám, udělám kafičko, přinesu víno, sníme koláč a budem si pěkně povídat, jaký to v létě bylo napínavý."

Muži však odmítli i švestkový koláč. Ženám tedy nezbylo, než se ujistit, že muži mají nafukovací vesty, rezervní oděv i svačinu, a s dvěma loděmi na autech odfrčely na tábořiště v Radošově, k cíli dnešní etapy. Cesta vedla podél řeky a masy vod ženoucích se přes louky a ploty ša-batkám nálady nepřidaly. V Radošově postavily svým zešílevším kormidelníkům stany a odebraly se do restaurace na grog: vedly tam rozhořčené debaty, jejichž obsah shrnula Lída do značně morbidního sloganu, že jestli se ten můj blbec utopí, tak ať mi už nikdy nechodí domů.

Odrázili do proudu a ten si je hned vzal. Unášel loď městem, přes šlajсну, která je jen lehce zhoupla, tak malá najednou byla. Pak se řeka propadla mezi kopce, bez hlesu plynula pod bukovými svahy, a když se z mraků náhle vyhouplо slunce, všimli si, jak už zlatne listí. Les je obklo-pil.

"Pijme, chlape," řekl Otuš a vytáhl zpod vestičky placatou láhev s obsahem barvy moči, "připravil jsem to v laboratoři extra pro tuhle příležitost. Už jenom páry, co mi z toho unikaly, varujou. Jedna osamělá paní, co bydlí nad náma, povykovala až do večera z okna na důchodce. Na balkoně o tři patra vejš se harcekej kanár uzpíval k smrti," tvrdil chemik, láhev kolovala, Keny hrál písničky o řekách a zlaté břehy utíkaly dozadu. "Neuvěřitelná rychlost," radoval se Bongo, "nepřejeli jsme už Hubertus? Mělo by bejt slyšet řvaní peřejí." "Rvaní slyším," řekl po chvíli Sumec. "Ale nejsou to peřeje. Je to nějaká ženská." Spatřili ji hned za zátočinou. Stála po pás ve vodě a po-

máhala kormidelníkovi s lodí na břeh. Když se jí to podařilo, oba vyčerpaně upadli do trávy. Loď plná vody se po jilu rozejela zpátky. Dvojice se vymrštila, chytili loď a začali na sebe ječet:

"Tak ji chytí, ne? Dyt' ji držím, ne? Dyt' vidím, ne?" "Nervy v kýblu," poznamenal Bongo, "to znám. Voni když se šabatky skutečně rozčilí, jsou jak zvířata. Jednou mě Kateřina tak vytočila, že jsem na sobě roztrh tričko až ke kolenům." Muži PCW obalili lodní přídě, těsně při břehu se vraceli proti proudu krátkými záběry pádel, aby se dostali k trosečníkům. Řeka měla nebyvalou sílu. "A pádla," oslovil je vyčítavě kluk, "jsou taky v háji." "Buď rád, že jste se cvakli u břehu," řekl Sumec, "zprostředka řeky byste dneska nevylezli." "Když se cvaknete už nahoře ve Varech," řekla dívka jedovatě, "tak vás to jednou ke břehu připlácnout musí. Živý nebo mrtvý."

Kluk pravil, že to dívka přehání. Že se cvakli až za městem a to jen proto, že najeli na nějakou vlnu nebo co, která nebyla vidět.

"Slíbil mi, že mě vezme na vodu," řekla dívka. "Neřekl, že neumí kormidlovat."

Poté odsoudila dívka partu, která už je bůhvíkdě a na ně dva se vykašlala. Kluk se podivil, co jeho hák zase plácá: parta vyrazila bez nich až po dívčině výkřiku, že oni dva nepojedou. Dívka vysvětlila, že ten výkřik vydala až po zjištění, že kluk vůbec nedokáže odrazit od břehu. "Protože jsme měli zadek na drnu," křičel kluk, "a ty jsi brala kontra!!" Potom rozvázal bágl a oba se šli za vrbičky převlíct.

"Pomoz nějak tomu chudákovi," vybídl Křižáka Otuš, "řekni třeba, jak jste jeli v Indii tu Brahmaputru, jak se tam tři zabili, tak to že nebylo nic proti tomu, co vyvádí Ohře dneska." "Nebudu ze sebe pro nic za nic dělat eště blba," řekl Kři-

žák. "Chudákovi pomůžem tím, že jim půjčím rezervní pádla, a ty s ním pojedeš dál na jeho lodi. Keny si do Čo-čolósy posadí Mařenku."

Keny vyslovil obavy, zda zvládne Čočolósu za tohoto vodního stavu s hákem antitalentem. Přiznal, že se bojí, protože se mu to už jednou nevyplatilo. Navrhoval poslat oba trosečníky k autobusu a loď schovat v nejbližším stavení.

Protože však Křížák, Bongo a dokonce i Otouš evidentně zatoužili se vytahovat, provedena byla kompletní výměna posádek: Sumec s Kenym pojedou na Čočolóse, Bongo vzele do kajaku, jak si dávno přál, Otouš vyfasuje cizí loď s cizím klukem a Křížák vzhledem ke svým celoživotním zásluhám poveze na Prostitutce Lauře Mařenku. "Beztak tvoje nebude," pronesl Otouš ponuré proroctví. "Ta se teď šíleně bojí vody a víc ji nezajímá." "Mě zas nezajímá vona," řekl Křížák. "Já na rozdíl od vás, vy atrapy, mám červených známek dost. Jestli chceš tomu klukovi, co ho vezeš, skutečně pomoci, budeš nás dva každou chvíli těsně mjet, a vždycky jak mineš Mařku, budeš ho chválit! Jak takovej mladý ovládá loď, ať nelže, že je nováček, a že vůbec nechápeš, jak je možný se cvaknout s tak zdatným vodákem, jako je voň. Mařka se zamyslí, vášeň znova zaplápolá a ty budeš mít dobrou skutek."

Dvojice se vrátila převlečená, kluk se představil, že je Honza, ale dívka drkotala zuby tak, že jí nikdo nerozuměl. Byla jim pak nabídnuta Otoušova sloučenina, napili se, pookřáli a zaradovali se ještě víc, když jim Křížák oznámil, co vymyslel. "S Křížákem se neboj," řekl dívce Bongo, "ten se cvaknul i na Brahmaputře. Brahmaputra, to je proti Ohři indické čajiček."

Dívka pořád drkotala zuby, slyšela jen první slova a vděčně pohlédla na Křížáka. Patřila do kategorie koček: utlá, s dlouhými nohama v těsných šortkách a s tvář, která přinutila Kenyho říci: "Pantáto rychtáři, vy dítě štěstěny, nepřipomíná vám tahle bytost někoho?"

Křížák se málo usmál, neodpověděl. Usedla do lodi zády k němu, zvedla paže, jak si zatínala sponky do vlasů. I to gesto, pomyslel si. "Redy?" broukl. "Cože?" lekla se.

"Nic." Zabral, posunul loď do proudu, srovnal příď. Dopřál dívce, aby se domnívala, že mu pádlováním účinně pomáhá.

"Nejmenuješ se Dana?" řekl.

"Jak to víte?" Prudce se obrátila, až rozkymácela loď, pustila pádlo, chytila se bortů. Prostitutka Laura se nebezpečně zhoupla. Pádlo pláclo do vody. Křížák je dvěma záběry předejel, vylovil, podal. "Nejradši mám," odpověděl, "když si vodáci vykají." "Promiňte," řekla. "Teda promiňte, že říkám promiňte. Promiň." Zas prudce zkroutila šiji a záda, aby na Křížáka viděla, zase rozhoupala loď, chytila se bortů, pustila pádlo a zas jí je Křížák podal. Pochopil, že s touhle holkou není problém cvaknout se při bezvětrí na rybníce. "Tvůj kormidelník za nic nemůže," oznámil jí. "Udělal jste se, protože sebou trháš jak koza." "Promiň. Totiž promiňte. Totiž -já sebou netrhala. Já se k němu na lodi ani jednou nevrátila." "Tak proč se vobracíš ke mně?"

"Já nevím." Tentokrát jí upadlo pádlo jen tak. "Už jsi jel někdy s takovým dřevem?" řekla smutně. "Nejsi dřevo. Všechno je cvik. Teď se zapři kolenama do bortů. Pádlo napříč, do vody je nestrkej, pevně se ho drž. Pádla, ne bortů. Bortů v žádném případě. Buď úplně klidná."

"Ježíšku?" vydechla.

"Nic to není," překřikl Křížák řev peřejí Hubertus. "Jen se to trochu zhoupne. Sed' klidně. Klidně, krucifix!" Loď proletěla jazykem jako dravec. Křížák se vyhnul prvnímu kohoutu, ale hned pak je vlny zfackovaly z obou stran. Dana vyjekla. "Pohoda," řekl Křížák. "Sedíš moc hezky."

Z loděnice u peřejí vyběhl chlápek. Poskakoval na verandě a volal. Znělo to jako ááááá iiii! "Přej klády," radostně vyřázel Bongo, vznášel se na žlutém kajaku před přídí Prostitutky Laury jako nepotopitel-ná banánová slupka, "za náma snad plavou klády, to je správně zajímavý, jenže já se vobracím na vrcholu vlny a chachá? Žádný nevidím." Chlap ale nekřičel "klády", nýbrž "dráty". Dráty nesly slalomové tyče. Visely přes řeku - teď ve výši krků. V páře, která stoupala z vířící vody, byly špatně vidět. Keny se Sumcem sklonili hlavy v poslední chvíli. Sumcovi shodilo ocelové lano klobouček a odřelo lebku, ale Sumec stačil klobouk chytit. Bongo se rozchechtal, taktak uhnul. Dana spatřila drát šest metrů před sebou. Zmítala se na něm slalomová tyč. "Pomoc," zaječela. Zdvihla proti drátu pádlo.

Křížák se po Daně vrhl, chytil ji za rameno, surově ji zvrátil na bagáž. Bacil hlavou vedle ní. Čočolósa se propadla mezi dvě vlny, obrátila se bokem na proud. Voda ji zalila. Křížák zaklekl, několikrát prudce zabral. Prostitutka Laura pokaždé poskočila, hnala se dolů v hazardním úhlu. Pak se vlny zklidnily. Křížák loď srovnal. "Tenhleten Honza," dohnal je Otouš, "je nejotřlejší říční pirát, s jakým jsem kdy jel, nevykládej, že nejezdíš závodně."

"Já?" žasl Honza a dál se třásl hrůzou, "dyť mi zas uplavalo pádlo," stěžoval si a Otouš vzadu zlobně syčel: "Tak to neinzeruju, ne? Lovím je a nekecám. To já se pak můžu rozkrájet, když neumiš ani pádlovat, ani zblbnout holkou."

Řeka už zas letěla rovnoměrně, nesla je dál a Otouš pozvedl k nebi láhev sloučeniny. Podávali šiji z lodě na loď. Sumec navrhl, aby se sloučenina nazývala veselice, protože ve srovnání s peckovíci, třešňovíci, meruňkovíci a slivovíci je po ní víc veselo. Do zahraničí by se mohla vyvážet pod názvem Otoušova veselice. Flotila se roztáhla do šíře. Otouš učil Honzu pádlovat

a Keny vyprávěl příběh jiného chemika, nešťastného Kar-daše, objevitele revoluční metody, jak proměnit říční vodu v alkohol: závrtnému tomu nápoji počali vděční vo-dáci říkat Kardašova řečice. Kardaš však neznal míru v práci ani v pití, neodhadl, kolik snese, a při slavnostní recepci uprostřed Orlické přehrady utonul. Tajemství výroby řečice vzal s sebou ke dnu a kamarádi pak na jeho počest pojmenovali Kardašovým jménem jeho rodné městečko na Českomoravské vysočině. Bongo prohlásil, že na Kenyho pitominy zásadně nereaguje: vždycky se napřed zdá, že je to pravda, a nakonec se zjistí, že Keny ani neví, o čem mluví, protože ono městečko se nazývá Kardašova Řečice po světoznámém slovenském obrozen-ci. Sumec poznamenal, že ten člověk, kterého má Bongo na mysli, se ovšem jmenuje Karvaš a vynalezl nějakou hřídel nebo snad celou turbínu.

"To jste celý vy," naštvál se Bongo a odpádl na kajaku daleko vpřed.

Křížák s Danou se flákali poslední. "Takovou krásu," řekla Dana povzbuzená veselíci, "jsem v životě nezažila. Nechceš

šumák?" "Nechci nic," řekl Křížák blaženě a loď s nimi letěla podzimem, zlatým listím na březích, mlhou, kterou prosvítalo slunce.

"Tys byl v Indii?" optala se a Křížák řekl: "Jenom jsem tam jel takovou řeku. A v Nepálu jsme lezli na už nevím, jak se to jmenovalo. Stejně jsme tam nevylezli."

"S touhle partou?"

"Ne. Bohužel. S nimi bych tam určitě vylez. Ale ledovce, to pro ně není. To chce dát jim celý život." Dlouho mlčela, listí padalo na vodu. "Je to normální?" řekla. "Dát život hoře?" "Každý dává život něčemu. Ani to neví." "Ale hoře?"

"Dyť život je taky hora. Ustavičně šplháš na špičku jak cvok. Napřed tě žere, že tam nejseš, pak zas, že můžeš už

jen dolů. A málokdo si všimne, že ten jeho pidišplh nemá vůbec na nic vliv. Že je to jen taková krásná hra, aby to víc uteklo. Odpuť starci, že se bez výstrahy rozbředl." "Stejně ti dám šumák," řekla. Znova se obrátila, ale pádlo už jí neuplavalo, strčila je pod sedačku, se zkrouceným trupem rozvázala bágl a pramen vlasů jí přitom spadl přes tvář jako větev smuteční vrby. Vytáhla polní láhev. "A hele," řekla, když ji otevřela. "Já tam nasypala jenom prášek bez vody. Teď nevím, jestli jsem víc pitomá, nebo mám víc žízeň."

"To zvládnem," přikývl. "Vím tady o studánce." Přistál v letícím proudu, poslal Danu na břeh. Zapíral se pádlem o dno, koukal, jak se dívka sklání nad pramínkem. Jak z něj pije, nabírá vodu, jak se vrací, voda jí šplí-chá z láhve a podzim se může uvonět. Podala mu láhev, pil. Jednou rukou držel pádlo, pádlem celou loď. "Fakt už nic nechceš?" řekla.

Zavrtěl hlavou. Dana usedla do příďe. Mocným záběrem vehnal Prostitutku Lauru doprostřed řeky. Loď ho poslouchala. I říční proud. Všichni ho poslouchali. I svaly. I duše. Ještě je to dobrý, řekl si. Ještě pár let, řeko.

Kysibelskou peřej slyšeli zdálky: jako když v údolí rachotí vlak. Sunuli se tišinou kolem Kysíblu, na mostě někdo šlel:

"Vraťte se, je to nesjízdný! Dva tam zůstali, eš-tě je nenašli!"

"Jen klid, každého najdou," řekl Bongo a Otouš dodal: "Pantátové a hosté, poslední hlt veselice!" Všichni se napili, jen Danin Honza bledl a nepil. "Na takový zábavy," prohlásil, "já kašlu. Tohle není sport, to je nekrofilní zábava kasty úchylných jedinců. Já totiž normálně hraju fotbal. Kde je tady nejbližší nádraží?"

"Pozdě," jásal Bongo, "nikdy už neuvidíš nádraží, srabe!"

Hned za mostem je pohltily zabaláky mohutné jak velrybí hřbety. Zkušeně zabočili vpravo, k vnitřní straně ob-

louku. Sumec ležel na pádle, pak zabral, propadli se mezi dvěma kohouty. Bongo na kajaku nebyl vidět, ale jeho pokřik přehlušil řev peřejí: "To je nářez! To je tahiti! To mě nikdy nepřestane bavit, hele šutr, při takový povodni, to je divný, moc divný, není to komín?" Těsně za Křížákem tříštily se vlny s mocným pleskotem o poslední loď a Otouš obětavě volal: "Ses dobře, ses neuvěřitelně dobře, ty máš dávno sedět na kormidle, holá, rychtáři, je to tam vpředu slyšet?"

Reka je snášela vlevo, do lesního stínu, kde vířily cákan-ce bílé pěny, proud tam bušil plnou silou do skály. Muže PCW však tahle řeka poslouchala víc než všechny jiné, dávno věděli, co kde na ni platí. Minuli už zabíjачky oblouk, mocnými skoky se blížili k Radošovu. Proud se zklidňoval, ale nezpomalil. Viděli už radošovský kemp. Kus před ním natočili příď zpátky, dávným vyzkoušeným grifem, jako když letadlo před přistáním vysunuje podvozek.

"Jsou živí," slyšeli jásavý pokřik, "kvinteto sebevrahů téměř v cíli, hurá!"

"Máme perfektně vycvičený háky," radoval se Bongo, "postavili stany!"

Šabatky čekaly u samé vody, mávaly litrovkou rumu. "Otouši," volala Gábina, "jak sis nasadil tu vestičku? Vypadáš jak vagabund. Říkají, že zase stoupá voda, měli jste přistát už dávno, jakto, že jste nepřistáli?" K louce přirážela loď za lodí.

"Naši," ukázal Honza na pár stanů a hromadu kánoí. "Něco se přihodilo! Neslyším kytaru, ani jak pleskají karty!"

"Vaši," řekla Lída Honzovi s Danou, "zpívají v hospodě. Dál že nepojedou. Dál jezdí jen blbí." "Nebo nezkušený," řekla

Dana. "To my ovšem nejsme." Šabatky propadly jemnému neklidu. "Vodním pannám," řekla Kateřina, "možná tahle voda nevadí, ale my lidi máme strach."

"Já se nebojím vůbec," řekla Dana. "Když jedu s Křížákem. S Křížákem bych jela třeba i tamto. Bránaputnu."

Znova se k němu obrátila a usmála se. Sumec to viděl. Tvrdil později, že ten úsměv měl palebou sílu přibližně jako plamenomet. Navíc zvedla paže, vytáhla sponky z vlasů, zatřepala uvolněnou hřívou. "Bylo to krásný," řekla. V té chvíli Křížák nadobro zdětinštěl. "Dám si ještě velichovskou peřej," řekl. "S tímhle hákem. Sjedte někdo autem pod most. Jsme tam za minutu." "Co blbneš?" užasla Kateřina. "Fakt jsou na tyhle řece dneska už mrtví. Proč si zrovna ty, blázne, potřebuješ eš-tě něco dokazovat?"

"Nic si nedokazuju," odvětil Křížák, "normálně si jezdím. Sláva hoře! Jipíííí!" Dana se zasmála a Křížák ještě jednou odrazil.

Tuhle peřej znal nazpaměť. Povodeň mu nevadila: zmizely kameny, které se tu prozradily vždycky pozdě, až když s rachotem vyzvedly spodek lodí. Běh řeky teď nerušilo nic. Zalykala se vlastní silou v obřích válcích, v desítkách zpěných hřbetů, na jejichž vrcholu hák ječí hrůzou a potom se propadne do hlubiny. Znova a znova, víc a víc. S ohlušujícími ranami příď hnala se Prostitutka Laura tím bílým a šedivým peklem. Dana poslušně zapírala kolena do jejich bortů, usilovně pádlovala, jak jí Křížák velel. Křičela nadšením, rozkoší, ani trochu strachem: veze ji Křížák, král vod. Úspornými přesnými pohyby pádla vedl Křížák loď peřejí dolů, tiše si zpíval. Nic mu nechybělo. Stříbrná pěna mu prskala do tváře. Dívka na háku s velrybářským gestem zařala pádlo vlně do hřbetu. Ziju! A jak! Díky, Pane.

Něco pod vodou udeřilo v tu chvíli do dna Cočolósy. Padlý strom, plot uvízlý v balvanech, věž kostela, d'áblův prst. Nabodlo to loď a zvedlo příď do výše. Snad že Křížák špatně viděl dopředu. Že měl právě před očima nejkrásnější dívku našich vod. Útlá záda, která zastihují svět, hora, již jsme nedobyli. Ještě aspoň jednou, řeko. Dana se potopila s užaslým výkřikem. "Drž se lodi," za-

volal. Zalapala po ní, pozdě. Voda jí zaplavila pusu a nos. Znova vykřikla: zděšeně, jako zabíjené zvíře.

Z chaty nad řekou vyšla tou dobou babička, aby viděla, kolik schodů už má pod vodou. Zjistila, že voda mírně klesá, a spokojeně pohlédla na hladinu. Plula tam kánoe dnem vzhůru. A hned za ní lidská hlava. Pak se těsně u té hlavy vynořila ještě jedna hlava. Pak se obě hlavy ztratily. Ale hned se zas vynořily. Vyrážely divné zvuky. "Děti," zvolala babička, "děti, pojdte se podívat, vodáci plavou!"

Křížák sevřel v pěsti Daniny vlasy, ale vyklouzly mu. Potopil se a zašátral rukama. Chytil Danu za košili, táhl ji k sobě. Nutně se potřeboval nadechnout. Věděl, že pustili teď Danu, nenajde ji. S touhle smrtí už jednou bojoval. A měl tenkrát menší šanci. Na řece, jež zabíjela daleko rychleji.

Vyhoupł se na vrchol vlny, předloktí zaklesl kolem Dani-na krku. Zmítala se, stahovala Křížáka pod vodu netušenou silou, pohyby, o kterých nevěděla. Srdce mu bušilo k prasknutí. Uslyšel krátký, štekavý křik, který vydával on sám. Ale možná to nebyl on. Možná se jen něco s psím skučením, s hladově vyceněnou tlamou blížilo k němu. Kolem se začalo rychle stmívat. Pohlédl ke břehu. Rozmáchl se k prvnímu tempu. Svět zčernal úplně.

Z chaty vyběhli muž a chlapec. Muž se přebrodil ke kůlně, vycloumal z harampádí bidlo na srážení hrušek a rozeběhl se po nezatopeném zbytku louky za tonoucími. "Máš ho krátký," křičel chlapec. Muž se nad tím zamyslel, praštil bidlem a utíkal dál.

"Teď nemáš žádný," upozornil ho chlapec. Muž se nad tím zas zamyslel, zastavil a rozkřičel se: "Pomoc!" Proud snášel obě hlavy rychle níž: přesto se blížily ke břehu, metr po metru. "Chyt' je," řekl chlapec. "Plavou po louce."

Muž vběhl do vody. Sahala mu po pás. Šedivec se chytil jeho ruky: přitom nepouštěl dívčí tělo. Svíral je pod krkem, jako by dívce nasazoval džudistický chvat.

Za necelou čtvrt hodinku vnikly do chaty zachránců zděšené šabatky PCW. Právě v tu chvíli vypila Dana hrnec grogu a začala zdravě kýchat. Křížák nekýchal a nepil, spal. To je vrcholně podezřelý, vyjekly šabatky, odnesly spícího Křížáka do auta a vyslaly Kenyho, aby provázen Lucii odvezl bledého rychtáře na pohotovost. Lucie, povzbuzená agresivitou svých družek, přinutila na první křižovatce Kenyho, aby odejeli rovnou do nemocnice. Poté se zbývající šabatky pohádaly se zbytkem PCW, totiž s Otoušem, a odejely domů autobusem, protože druhé auto chybělo: Sumec a Bongo v něm pronásledovali Prostitutku Laura.

V radošovském kempu zbyli kromě Otouše jen Honza s Danou. Dana kýchala a brečela. Honza ji střídavě chlácholil, střídavě naznačoval, že je to její vina, a mezitím vykřikoval na Otouše: "Helejte, pane, já jako fotbalista se na takovej sport můžu víte co?" Otouš předstíral, že to neví.

Sumec s Bongem vyhlíželi Prostitutku Lauru na visuté lávce v Boči. Opírali se o zábradlí a sledovali vzdušnou vodu. Proplulo pod nimi už všechno, co náleží k vodáckému životu, s výjimkou lodí: lodní sedačky, pádla, viet-namky, nafukovací polštářky, plovací vesty, kanystry, mlékařské konve a míče. Navíc i stromy, igelitové pytle, hračky všeho druhu, ešusy, polena, bidla. Tyčkové ploty, opalovací krémy, flaška od rumu, klobouk. Na lávce se zastavila babička, prohlédla si Sumce a oslovila ho: "Řekněte sám, pane, tak vysoká voda a oni v těch lodičkách, nejsou to blbci na zavření?"

"Moje řeč, paní," přisvědčil Sumec. "Jsou to blbci na zavření." Babička pokývala hlavou a sešla z lávky, pustila se podél řeky k domečku, co stál těsně u hladiny.

"A to je chytrý, stavět barák takhle blízko u řeky?" obořil se Bongo na Sumce. "Bába div už nejezdí do kuchyně na voru, a na mě se bude vytahovat? Před cizíma lidma náš stav nikdy neponižuj!"

Loď vylovili pomocí obratně vrženého provazu s hákem. Vrátili se s ní do Radošova, zahrabali se do stanů. Čekali na Kenyho. Měli s ním domluveno, že večer přijede se šabatkami, s Lídíným koláčem a s kytarou. Oslaví se, že se nikdo neutopil a že Křížáka do večera z nemocnice vyhodí.

Večer proseděli v hospodě, poslouchali, jak zpívá Danina parta, ale zpívala chabě, a tak šli spát. Šabatky nepřijížděly. Muži se choulili ve spacácích, čekali dál. V hospodě bez ustání pidlikalo bendžo.

K půlnoci zaslechli motor. Vysoukali se ven, stáli na louce v provazech deště. Pantáta kulturní atašé práskl dvířky auta. V slabé záři svíteln za hospodou viděli, že jde sám.

"Kde máš holky?" houkl Bongo. Ale Keny propochodo-val kolem něho, netečně jak Golem, zakopl o šňůru Bon-gova stanu, ztratil rovnováhu, zachytil se tyčky, a jak padal, strhl stan a ještě na něj šlápl. Slíbili jsme si, že se to oslaví až tady, chtěl říct Bongo. Jenže Keny při tom pádu neřekl ani kurník. Ani Bonga neseřval, proč ten stan postavil zrovna sem, takže Bongo houkl o něco míň jistě: "Pantáto atašé, kde jste se prosímvas ještě před půlnocí tak ztřískal?" Keny zůstal stát.

"Říkali," vyhrkl za chvíli, "povídal doktor - že srdce." "Jaký srdce," řekl Otouš. Najednou nemohl popadnout dech. Keny rozhodil rukama.

"No srdce. Že bylo dobrý - krásný že bylo - a taky neobyčejně trénovaný -"

"Uklidni se," řekl Bongo. "Tady nejsi v Kaplanovy Řeči-ci." A pak stál před svým zborceným stanem hodinu,

možná dvě, dokud za ním Sumec nevyšel do deště a neřekl: "Nečum tady. Nastyďneš."

"Já za to nemůžu," brečela Dana v Otoušově maxistanu, nikdo si nevšiml, kdy přišla, tiskla se k svému Honzovi. "Já myslela - já přece nevěděla - když voň..." Honza si to všechno nechal líbit, ale seděl strnule jak čínský ministr spravedlnosti, čímž naznačoval, že s ní nesouhlasí: ještě nevěděl, že krása nemůže nikdy za nic, byť stála u kolébky všech našich šíleností, vždyť bez šíleností nebylo by života opravdu důstojného, a tak všichni mlčeli a tma je obklopovala, liják padal na olše a smýval z nich zbytky písní, co tu zůstaly od léta, a jistě omýval i Křížákovu duši, vždyť kde jinde měla nabrat dech před dlouhou plavbou bůhvíkam, než tady, kde vyzváněl déšť v zapomenutém

ešusu,

ahoj, neslo se tím deštěm tiše a stačilo přivřít oči, aby v jejich vláze vykvetlo sta oranžových sluncí, i letní voda ránem zlatá, bílé štíty hor a cvrčení hmyzu podél pěšin v srpnovém poledni, to všechno odnášel mocný proud Ohře a Sumec v tom burácivém tichu řekl: "První." K ránu vytáhl Otouš z loďáku tři svíčky, postavil je na tři víčka od ešusů a zapaloval je sirkami jednu po druhé. Svíčky nehořely a Keny mu řekl: "Kašli na to. V dešti zhasne všechno." "To by bylo," vztekal se Otouš, dál škrтал sirky, lámal je a ruce se mu třásly. Všichni chránili svíčky dlaněmi, ale ony pořád zhasínaly, jedna po druhé, vál studený vítr a v hospodě zpívali vodáci na plné pecky: snad se tvé srdéčko té dálky nebojí?

"Já za nic nemůžu," plakala Dana, svíčky pořád zhasínaly a noc pádila k novému, neznámému ránu.

Vyprávěl jsem Ofélii a kytary nepřestávaly hrát. Noc letěla jak šílená. Tváře kluků a holek byly červené, oranžové, žluté, jako kdyby hořely. Jedem, zavolal kluk v mexickém ponču, Řeka hučí! Á hop, tři čtyři!

Nebreč, řekl jsem Ofélii, třeba jsem si to jen vymyslel. Třeba je to všechno jenom krásnej sen. Copak v normálním životě má někdo takovou kliku? Aby odcházel takhle? Ne v ponížení, ale s pádlem v ruce? Šťastně zamilovaný? Svalnatej?

Jako král? Stejně by radši neodešel, namítla. Kdo ví, řekl jsem.

Řeka nám píseň bude hrát, zpívali kluci a holky, šťastní jak žáby v letním dešti, nedočkaví jak závodní koně, s rachotem řeky daleko před sebou. Že tebe, děvčátko, stále mám rád, ryčel kluk v maskáčích a mlátil svou holku dlaní do stehna.

Dříví praskalo a jiskry táboráku klikatě mířily k nebi.

Každý rok nad radošovskou peřejí, řekl jsem Ofélii, lijeme do řeky hlt veselice. A Keny přitom vždycky říká Přijmi, řeko, trochu toho pití. A vyříd' všem těm vodám, po kterých voň pluje teď, ať jsou na na něj hodný. Ses tady sám? řekla mi holka s kytarou. Jak se to vezme.

Jak, jak se to vezme? divila se, rozhlédla se kolem. Nikdy nejsem sám. Přeje mi vodní Pánbůh, řekl jsem jí. Nerozuměla mi. Proč by taky měla něčemu rozumět, když byla tak pěkná. Pohlédl jsem přes plameny na holky a na kluky. A byla jich plná tráva, plná noc. A každá holka se podobala Ofélii. Seděly se zkříženýma nohama, zpívaly, nebo se smály, svítivýma očima koukaly do plamenů. U břehu se v záři ohně leskla hromada převrácených lodí. Přidě jim olizovala věčná řeka.